

Sprawozdanie

**Macierzy Szkolnej
w Czechosłowacji
za rok 1937**

Cz. Cieszyn w czerwcu 1938.

Nakładem Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji.
Ludowa Drukarnia Smbol i Ska, Frysztat. 459-38.

PORZĄDEK DZIENNY

WALNEGO ZGROMADZENIA

MACIERZY SZKOLNEJ W CZECHOSŁOWACJI

które odbędzie się w niedzielę, dnia 19 czerwca 1938 o godzinie 9¹⁵ w sali Domu Reprezentacyjnego w Czeskim Cieszynie.

- 4337
1. *Otwarcie Walnego Zgromadzenia występowaniem Chóru Męsk. Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie.*
 2. *Zagajenie.*
 3. *Przemówienia reprezentacyjne.*
 4. *Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.*
 5. *Sprawozdania: a) z działalności Zarządu Głównego i Kół, b) ze skarbowości.*
 6. *Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i załatwienie wniosku o udzielenie absolutorium.*
 7. *Mianowanie członków honorowych.*
 8. *Plenarne obrady i uchwały wniosków: a) Sekcji szkolnej, b) Sekcji skarbowej, c) Sekcji oświatowej, d) Sekcji teatralnej, e) Sekcji muzealnej.*
 9. *Wybory: a) do Zarządu Głównego, b) do Komisji Rewizyjnej.*
 10. *Wnioski i życzenia.*

Ks. Karol Maultz m. p.
sekretarz.

Piotr Feliks m. p.
prezes.

Uwaga: O godzinie 8-mej odbędą się w szkole wydziałowej Macierzy Szkolnej w Cz. Cieszynie posiedzenia sekcji: a) Szkolnej, b) Skarbowej, c) Oświatowej, d) Teatralnej, e) Muzealnej.

Sprawozdanie Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji za rok 1937.

Program pracy Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w roku sprawozdawczym był podobny do programu w latach poprzednich. Tym się tylko różnił, że w tym roku specjalną uwagę zwrócił Zarząd Główny na pracę oświatową, pozaszkolną, nie pomijając jednak szkolnictwa.

Z wewnętrznym zadowoleniem Zarząd Główny może podać do wiadomości swych członków, że z obu tych zadań całkowicie się wywiązał. Dzięki ofiarnej pracy naszego nauczycielstwa, które karnie i wytrwale spełniało i spełnia swe obowiązki, udało mu się utrzymać wszystkie dotychczasowe placówki, a nawet otworzyć nowe, jak przedszkole w Milikowie, Piosku i II przedszkole w Bystrzycy. Ponadto przejęto na etat Macierzy przedszkole w Darkowie, które gmina uchwaliła zamknąć, oraz otworzono IV kl. przy szkole wydz. w Jabłonkowie. Wszystkie te placówki, jak widać ze statystyk podanych na innym miejscu sprawozdania, rozwijały się w tym roku pomyślnie i przyczyniły się w wysokim stopniu do pogłębienia i utrwalenia poczucia narodowego wśród naszej ludności. Po długich zabiegach ze strony Zarządu Głównego, jak również interwencjach naszych Panów Posłów W Pana Dra Leona Wolfa i W Pana Karola Jungi a ostatnio Komitetu Porozumiewawczego u Władz szkolnych, udało się nareszcie jedyne polskie gimnazjum realne w Orłowej oddać na etat Państwa Czechosłowackiego i to z dniem 1 stycznia 1938. Dotychczas jednak Macierz Szkolna musi jeszcze płacić cały nakład osobowy i rzeczowy, aż do przeprowadzenia wszystkich formalności. W ostatnich tygodniach, kiedy sprawozdanie dajemy do druku, wpłynęły również do Zarządu Głównego zawiadomienia o przejęciu na etat państwowy szkoły ludowej w Pol. Lutyni, Rychwałdzie, Porubie, Wierzniowicach i szkoły wydziałowej w Niem. Lutyni i Czeskim Cieszynie.

Drugim punktem programu Zarządu Głównego w roku sprawozdawczym było kierowanie pracą oświatową za pośrednictwem swoich Kół. Na tę pracę zwrócił Zarząd Główny specjalną uwagę. Liczba Kół nie powiększyła się wprawdzie, ale powiększyła się liczba członków, ilość urządzonych odczytów, obchodów narodowych, Kółek amatorskich i Kółek śpiewackich. (Patrz Statystyka działalności kult. ośw. Kół Macierzy.).

Ważnym wydarzeniem w pracy oświatowej w roku ubiegłym było otwarcie kilku świetlic. Do tej pracy zaangażował Zarząd Główny specjalnego referenta w osobie p. Mg. Adama Gajdicy. Szczegółowe sprawozdanie z Kółek samokształceniowych i świetlic znajduje się na innym miejscu sprawozdania.

Przetrzymaliśmy rok szczęśliwie także i pod względem finansowym, tylko dzięki temu, że nam pośpieszyli z pomocą Bracia Rodacy z Polski, że nasi członkowie chętnie składali grosz na cele Macierzy. Wszystkim łaskawym Ofiarodawcom i Dobrodziom Macierzy składa na tym miejscu Zarząd Główny najserdeczniejsze „Bóg zapłać!”.

Jednym z najważniejszych działów pracy Zarządu Głównego było zrealizowanie uchwał Walnego Zgromadzenia w roku 1936 i załatwienie bieżących spraw.

Najważniejsze uchwały Walnego Zgromadzenia brzmiały:

a) Sekcji szkolnej:

1. Walne Zgromadzenie przychylając się do życzenia Koła Mac. Szkolnej w Piosku wzywa Zarząd Główny, aby w roku bieżącym przystąpił do otwarcia przedszkola w Piosku.

2. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, aby wszczął energiczne działania co do upaństwowienia gimnazjum realnego w Orłowej.

3. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, aby ponowił starania w kierunku oddania na etat państwa wszystkich prywatnych szkół wydziałowych i ludowych.

4. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, by wszczął usilne starania o otwarcie państwowej szkoły handlowej, jednej w Orłowej, drugiej w Czeskim Cieszynie, ewentualnie Zarząd Główny Mac. Szk. otworzy taką szkołę prywatną.

5. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, by poczynił odpowiednie kroki celem uzyskania polskich paralelek przy czeskiej publicznej szkole przemysłowej w Karwinie.

b) Sekcji skarbowej:

6. Walne Zgromadzenie apeluje do Zarządu Głównego, by poczynił kroki celem uzyskania subwencji państwowych na szkolnictwo, którego utrzymanie spoczywa na barkach społeczeństwa względnie Macierzy Szkolnej.

c) Sekcji oświatowej:

Walne Zgromadzenie Macierzy Szkolnej uważa za konieczne:

7. Urządzenie kilkudniowego kursu prelegentów oświatowych.

8. Zakupienie aparatu filmowego „Ornak”.

9. Zakupienie dla zagłębia aparatu na film ruchomy.

10. By Zarząd Główny postarał się o koncesje kinowe dla Karwiny, Cieszyna, Jabłonkowa, Trzyńca, Suchej i Bogumina.

d) Sekcji teatralnej:

Walne Zgromadzenie Macierzy Szkolnej uchwała jednogłośnie:

11. Urządzenie kursów przeszkolenia teatralnego dla dorostu.

12. Urządzenie okręgowych kursów charakteryzacji teatralnej.

13. Urządzenie okręgowych kursów pokazowych tańców ludowych śląskich i polskich.

14. Powołanie w każdym okręgu do życia teatru okręgowego.

15. Powołanie do życia dalszych czterech teatrów kukiełkowych.
16. Uzupełnienie biblioteki teatralnej nowszymi dziełami.

e) Sekcji muzealnej:

17. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, by postarał się w jak najkrótszym czasie o odpowiednie pomieszczenie muzeum w Czes. Cieszynie, ponieważ lokale w Orłowej są przepełnione i nieodpowiednie.

18. Walne Zgromadzenie prosi Zarząd Główny, aby wstawił znaczniejszą kwotę do preliminarza na cele muzeum, za którą możnaby zakupić cenniejsze rzeczy, których nie można nabyć przez darowiznę.

19. Walne Zgromadzenie wzywa Zarząd Główny, aby popierał poczynania muzeum przez rozpisywanie mniejszych konkursów na prace z zakresu śląskiego ludoznawstwa i zaprowadził na swoich imprezach konkursy na stare stroje śląskie.

Szczegółowo przedstawia się załatwienie wniosków następująco:

1. W myśl życzeń Walnego Zgromadzenia otwarto przedszkole w Piosku. Oprócz tego założono przedszkole w Milikowie, Bystrzycy i przejęto na etat Macierzy Szkol. gminne przedszkole w Darkowie.

2. W sprawie upaństwowienia gimnazjum realnego w Orłowej była delegacja Macierzy Szkolnej w Bernie i Pradze. Pertraktowano bardzo długo w sprawie oddania państwu budynku szkolnego, który jest własnością Tow. Szkoły Ludowej w Krakowie.

Ostatecznie w dniu 29 stycznia 1938 Macierz Szkolna podpisała umowę, na podstawie której gimnazjum realne w Orłowej z dniem 1 stycznia 1938 przechodzi na etat Państwa Czechosłowackiego. Macierz Szk. jednak będzie pokrywać wydatki związane z utrzymaniem gimnazjum, aż do załatwienia wszystkich formalności. Koszta powyższe Państwo Czechosłowackie będzie refundować co kwartał.

Zarząd Główny w roku ubiegłym wniósł podania o upaństwowienie względnie upublicznienie następujących szkół ludowych: w Nowym Boguminie, Polskiej Lutyni, Rychwałdzie, Dziećmowicach, Wierzniowicach i Cz. Cieszynie, wydział. w Niem. Lutyni, Cz. Cieszynie, Bystrzycy, Jabłonkowie i Będowicach Dolnych. Te same żądania Zarząd Główny postawił pomiędzy postulatami ludności polskiej w Czechosłowacji, jakie Komitet Porozumiewawczy Stronictw Polskich przedłożył Panu Premierowi Rządu Czechosłowackiego Dr. Hodży.

Ponadto Zarząd Główny Macierzy Szkolnej domagał się przejęcia na etat państwowy przynajmniej 30 przedszkoli, utrzymywanych dotąd przez Macierz Szkolną, założenia polskiej szkoły handlowej w Cz. Cieszynie (założono ją w Orłowej jako paralelkę przy czeskiej szkole handlowej), utworzenia polskich paralelek przy wyższej szkole przemysłowej w Karwinie, przyjmowania także kandydatów narodowości polskiej do szkoły górniczej w Mor. Ostrawie.

W sprawie uzyskania subwencji na szkolnictwo polskie wniosł Zarząd Główny do Ministerstwa Szk. i Ośw. Nar. odpowiednie podania. W załatwieniu tych podań otrzymał subwencję za rok 1936 w wysokości K \check{c} 35.000'— i subwencję za rok 1937 w wysokości K \check{c} 55.000'—. Z Ministerstwa Prac Publicznych wpłynęło do Zarządu Głównego K \check{c} 8.400'— za rok 1937.

Wnioski sekcji oświatowej zostały również prawie że wszystkie przeprowadzone. Zarząd Główny zakupił aparat filmowy firmy „Ornak“. Przewodniczący sekcji oświatowej p. kier. Karol Polak zorganizował 4 konferencje okręgowe, celem pokazu wzorowego programu Kółek samokształceniowych. (Patrz sprawozdanie Kółek samokształceniowych i świetlic!)

W jaki sposób zostały przeprowadzone wnioski sekcji teatralnej i muzealnej — jest uwidocznione w sprawozdaniach tych sekcji, umieszczonych na innym miejscu.

Poza sprawami, wyraźnie przekazanymi przez Walne Zgromadzenie, Zarząd Główny załatwił szereg innych spraw. Najważniejsze były:

1. Akademie ku czci drugiej rocznicy śmierci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

2. Uroczystości trzydziestoletniej rocznicy Stanisława Wyspiańskiego.

3. Dzień Macierzy.

4. Krajowy bal Macierzy Szkolnej.

5. Krajowy festyn Macierzy Szkolnej.

1. Zarząd Główny Mac. Szk. wysłał do wszystkich Kół okólnik w sprawie urządzenia akademii ku czci drugiej rocznicy śmierci Marszałka Piłsudskiego, zaznaczając, że uroczystości zeszłoroczne były poświęcone rozpamiętywaniu ciosu, jaki pogrążył cały Naród Polski, zaś w tym roku winny być urządzone pod hasłem rozpamiętywania życia i czynów Marszałka, oraz wskazań, jakie pozostawił On do wypełnienia Narodowi. Akademie odbyły się w każdej prawie miejscowości.

2. W roku sprawozdawczym przypadła trzydziestoletnia rocznica śmierci jednego z największych poetów polskich Stanisława Wyspiańskiego. Zarząd Główny wezwał wszystkie Koła, ażeby w porozumieniu z innymi organizacjami polskimi urządziły w listopadzie Wieczornice ku czci Wyspiańskiego, załączając do okólnika potrzebny materiał.

3. Dzień Macierzy: Koła uczciły ten dzień przez urządzenie akademii, przedstawień lub odczytów. W referatach informowano zebranych o celach i zadaniach Macierzy Szkolnej. „Dzień Macierzy“ dla członków Towarzystwa staje się prawdziwym świętem.

4. Krajowy bal Macierzy urządzony w dniu 16 stycznia 1937 udał się pod każdym względem doskonale. Krajowy bal Macierzy, który tradycyjnie urządza się z roku na rok w Domu Reprezentacyjnym w Cz. Cieszynie, cieszy się wielkim powodzeniem. Bal skupił nie tylko wielkie rzesze gości z naszego

Śląska, ale również z drugiej strony Olzy. Dobrze zorganizowany przez specjalnie stworzony w tym celu Komitet, osiągnął w zupełności swój cel, za co Zarząd Główny składa Komitetowi serdeczne podziękowanie.

5. Krajowy festyn Macierzy Szkolnej urządzony w niedzielę, dnia 4-go lipca w parku Adama Sikory. Krajowy festyn Macierzy w roku 1937 połączony był z szeregiem jubileuszów polskich instytucji, jak Związku Polskich Chórów, który z tej okazji zorganizował Pierwszy zlot śpiewaków polskich, Harcerstwa, Beskidu Śląskiego i Rodziny Opiekuńczej. Festyn Macierzy w roku sprawozdawczym był prawdziwą manifestacją ludności polskiej w Czechosłowacji.

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w ciągu roku przeszłego kontrolował pracę swych szkół i przedszkoli i stwierdził, że Grona nauczycielskie spełniały swoje obowiązki sumiennie w szkole i poza szkołą, wyrażając swe siły w tym kierunku niejednokrotnie z całym poświęceniem. Z tego też względu poczuwa się Zarząd Główny do miłego obowiązku wyrażenia im serdecznego podziękowania i pełnego uznania.

Wielkie usługi oddawali Macierzy Szkolnej w roku przeszłym nasi Panowie Posłowie: do Zgromadzenia Narodowego p. Poseł Dr. Leon Wolf i do Zastępstwa Krajowego p. Poseł Karol Junga, interweniując niejednokrotnie u władz szkolnych w różnych sprawach, a przede wszystkim w sprawie upaństwowienia szkół ludowych i wydziałowych. Za chętną tę pomoc i zajmowanie się sprawami Macierzy, wyraża Im Zarząd Główny Macierzy Szkolnej słowa głębokiej wdzięczności i szczerego podziękowania.

Specjalne podziękowanie należy się miejscowym czasopismom za bezpłatne umieszczanie różnych komunikatów, dotyczących Macierzy i jej imprez. Zarząd Główny poczuwa się do miłego obowiązku wyrażenia P. T. Redakcjom „Dziennika Polskiego“, „Ewangelika“, „Naszego Ludu“, „Robotnika Śląskiego“ i „W Obrobie Prawdy“, słów serdecznego i szczerego podziękowania.

Skład Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w roku 1937.

Prezes: Piotr Feliks, dyrektor pol. gimnazjum realn. w Orłowej;
I Wiceprezes: Dr. Wacław Olszak, lekarz w Karwinie, II Wiceprezes: Dr. Jan Bpzek, lekarz w Dąbrowie; sekretarz: Ks. Karol Maultz, katecheta w Jabłonkowie; zastępca sekretarza: Gabriel Ogrocki, sekretarz Wzajemnej Pomocy we Frysztacie; skarbnik: Jan Ofiok, dyrektor T. O. i Z. w Cz. Cieszynie; zastępca skarbnika: Józef Jonszta, inspektor Związku Kas Reiffeisena w Czes. Cieszynie; członkowie: Ks. konsenior Józef Berger z Cz. Cieszyna, Rudolf Budnik, dyr. szk. wydz. w Bystrzycy n/O., Jan Ciemała, burmistrz w Wędryni, Karol Dziadura, nadsztygar w Suchej Śr., Teodor Guziur, kierownik szkoły w Karwinie, Inż. Jan Heczko, sekretarz Tow. Rolniczego w Czes. Cieszynie, Rudolf Pastuszek,

kolejarz w Niem. Lutyni, Adam Kubala, dyr. szkoły wydziałowej w Trzyńcu, Ks. Superintendent Oskar Michejda z Trzyńca, Dr. Leon Wolf, adwokat we Frysztacie i poseł do parlamentu, Władysław Wójcik, inspektor szkolny w Orłowej.

Oprócz wymienionych w posiedzeniach Zarządu Głównego brali udział przewodniczący Sekcji: oświatowej — Karol Polak, kierownik szkoły w Porębie; teatralnej — Karol Berger, referent oświatowy przy Zarządzie Głównym; muzealnej — Karol Piegza, nauczyciel szkoły wydziałowej w Łazach; gospodarczej — dyrektor Leon Cichy, Józef Manderla, jako kierownik biura Macierzy Szkolnej.

Skład członków prezydium:

Niezależnie od zebrań całego Zarządu Głównego odbywały się raz w tygodniu zebrania członków prezydium, które następnie swe uchwały i wnioski oddawało do aprobaty Zarządowi Główn. W skład prezydium wchodziło: Dyr. Piotr Feliks, Ks. Karol Maultz, Dr. Wacław Olszak, Dr. Jan Buzek, Dyr. Jan Ofiok, Gabriel Ogrocki, Insp. Józef Jonszta, Insp. Władysław Wójcik, Dyr. Leon Cichy. W posiedzeniach Prezydium brał udział również dyr. Karol Berger i kier. Józef Manderla.

Prezydium odbyło w roku sprawozdawczym 47 posiedzeń.

Sekcje Macierzy Szkolnej.

Przy Zarządzie Głównym M. Szk. istniały i pracowały następujące Sekcje: a) szkolna, b) gospodarcza, c) teatralna, d) oświatowa, e) muzealna, f) stypendialna, g) Parku Sikory.

a) **Sekcja Szkolna** zajmowała się sprawami szkolnymi, a więc: sprawą tworzenia nowych przedszkoli, angażowaniem nowych sił nauczycielskich i t. p. Skład Sekcji był następujący: Dyr. Piotr Feliks, jako przewodniczący, jako członkowie: Karol Berger, referent oświatowy przy Zarządzie Głównym, Ks. Konsenior Józef Berger, pastor w Czeskim Cieszynie, Rudolf Budnik, dyr. szkoły wyd. w Bystrzycy n/O., Teodor Guziur, kier. szkoły w Karwinie, Jerzy Walek, dyrektor szkoły wyd. w Czeskim Cieszynie, Anna Janotówna, instruktorka przedszkoli, Jan Chromik, emer. dyrektor szkoły wyd. we Frysztacie, Ks. Superintendent Oskar Michejda z Trzyńca, Leon Molenda, dyr. szk. wyd. w Suchej Górnej, Rudolf Paszek, dyr. szkoły wyd. w Jabłonkowie, Ks. Rudolf Płoszek, proboszcz w Gnojniku, Ks. Karol Maultz, katecheta w Jabłonkowie, Paweł Rakus, insp. szkolny powiatowy w Karwinie, Karol Siwek, kier. szkoły w Mar. Górach, Józef Manderla, kierownik biura Macierzy Szkolnej, Franciszek Toman, dyr. szkoły wyd. w Błędowicach Dolnych, Władysław Wójcik, insp. szkolny powiatowy w Orłowej, Franciszek Szymonik, dyr. szkoły wydziałowej w Mor. Ostrawie.

b) **Sekcja gospodarcza** zajmowała się przeprowadzeniem wszelkich adaptacji i napraw budynków Macierzy. W skład Sekcji

wchodzili pp.: Dyr. Piotr Feliks, Dyr. Leon Cichy, jako gospodarz Macierzy, Dyr. Karol Berger, Insp. pow. Paweł Rakus z Frysztatu, Insp. pow. Władysław Wójcik z Orłowej i Inż. Franciszek Kwaśnicki.

c) **Sekcja teatralna.** Do sekcji wchodzili: przewodniczący Dyr. Karol Berger, jako członkowie: pp. Mgr. Adam Gajdzica, prof. Stanisław Motyka, Paweł Cymorek, kierownik księgarni Mac. Szk. w Cz. Cieszynie, Paweł Zabysztzan, kierownik szkoły w Nieborach, Robert Chlebek, Gustaw Brzezina, Karol Chwastek, Henryk Gattnar, Antoni Szmeja, kierownik Józef Manderla. Sprawozdanie z tej Sekcji podaje się na innym miejscu.

d) **Sekcja oświatowa.** W skład sekcji wchodzili pp.: Kierownik Karol Polak, jako przewodniczący, członkowie: Jan Farnik, naucz. w Olbrachcicach, Mgr. Adam Gajdzica, Dyr. Karol Berger, Ks. Konsenior Józef Berger, Prof. Emanuel Guziur, Kierownik Józef Mandrysz, Ks. Gustaw Ożana, Karol Marosz, naucz. wyd. we Frysztacie, Edward Potysz, urzędnik w Cz. Cieszynie, Franciszek Zajac, nauczyciel w Jabłonkowie, Alojzy Zawadzki, nauczyciel w Ropicy. Sprawozdanie tej Sekcji umieszczono na innym miejscu.

e) **Sekcja muzealna.** Rok sprawozdawczy był dla Muzeum rokiem przełomowym. Zbiory, które dotychczas z powodu braku odpowiednich lokalów przenoszono z miejsca na miejsce, pomieszczono obecnie na 3 piętrze Domu Reprezentacyjnego w Czes. Cieszynie, przeznaczając dla Muzeum 4 ładne pokoje i 2 mniejsze ubikacje na magazyn i kancelarię.

Na wspólnym posiedzeniu Prezydium Mac. Szk. z sekcją Muzealną Zarząd Główny oficjalnie i uroczyście oddał zbiory w posiadanie Sekcji Muzealnej w ręce jej przewodniczącego, p. Karola Piegzy, zaś kustoszem, odpowiedzialnym za Muzeum przed Zarządem Głównym, mianowała Macierz p. prof. Gustawa Fierle.

Podczas wakacyj letnich 1937 r. część zbiorów muzealnych pokazano na wystawach jubileuszowych w Czeskim Cieszynie, które powiększyły zbiory o dalsze wartościowe przedmioty, tak, że Muzeum przedstawia dziś bardzo wielką wartość.

Obecnie przystąpił kustosz do właściwego uporządkowania oraz i ugrupowania zbiorów, aby je udostępnić szerszej publiczności. Macierz Szk. preliminowała odpowiednią kwotę na nowe gablotki i szafy oraz na stworzenie pracowni naukowej dla pracowników z zakresu muzealnictwa. Stworzona ma być przy muzeum także galeria sztuki.

Salę pierwszą zarezerwowano dla mebli i ceramiki śląskiej oraz przyrządów rzemieślniczych, w drugiej znalazły pomieszczenie stroje i klejnoty ludowe, w trzeciej biblioteka, czytelnia i pracownia, w czwartej przedmioty sztuki religijnej i kościelnej (rzeźby, obrazy).

Sekcja Muzealna nie przestaje oczywiście i nadal wzbogacać zbiorów, wyszukując wartościowe przedmioty po wsiach i wyku-

pując je z rąk prywatnych, albo starając się uzyskać je drogą podarunków.

W skład sekcji wchodził: Karol Piegza, naucz. szk. wydział, w Łazach jako przewodniczący, prof. Gustaw Fierla jako kustosz, jako członkowie pp.: ks. Jerzy Cymorek, Jerzy Trombik, naucz. wydz. w Czes. Cieszynie, prof. Engelbert Wadowski, Jan Matula, emer. kierownik szkoły, Doffek Henryk, kier. szkoły w Bukowcu, Nohel Augustyn, naucz., Żywocice, Zuczek Gustaw, kier. szkoły. Koszarzyska, Popek Emil, emer. kolejarz, Skrzeczko, Bonczek Leonard, naucz., Karwina.

f) **Sekcja stypendialna** zajmowała się sprawą rozpatrywania podań ubogiej młodzieży szkolnej i śpieszenia jej z pomocą.

g) **Parku Sikory.** Szczegółowe sprawozdanie podano na innym miejscu.

Komisja Rewizyjna. Pracę Zarządu i Sekcyj kontrolowała Komisja Rewizyjna, w skład której wchodził: Karol Buzek, rolnik w Końskiej, jako przewodniczący, Inż. Józef Machnik, kierownik filii T. O. Z. w Orłowej, jako sekretarz, Jan Janas, kierownik filii T. O. Z. we Frysztacie, Franciszek Pawliczek, dyrektor Banku Roln.-Robotniczego we Frysztacie, redaktor Jarosław Waleczko w Czeskim Cieszynie, Wiktor Sembol, właściciel Drukarni Ludowej we Frysztacie, jako członkowie. Komisja Rewizyjna odbyła w roku sprawozdawczym 4 posiedzenia plenarne, przy czym zbadała skarbowość i księgowość Macierzy. Sprawozdanie znajduje się na innym miejscu.

Zespół Lustratorów. Pracę Kół kontrolowali osobni lustratorowie, którzy też jako reprezentanci Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej w myśl jego instrukcji wygłaszali na Walnych Zgromadzeniach Kół referaty, kontrolowali kasowość i udzielali rad oraz wskazówek Zarządom. Nazwiska ich podano przy Kółach, — Na tym miejscu Zarząd Główny Macierzy Szkolnej wyraża Panom Lustratorom serdeczne podziękowanie za Ich bezinteresowną pracę, wykonywaną dla dobra całej naszej Organizacji.

Biuro Macierzy Szkolnej. W biurze Macierzy Szkolnej, które mieści się w Domu Reprezentacyjnym w Czeskim Cieszynie, pracowali: Józef Manderla, jako kierownik biura, Józef Wałach, jako buchalter, jako jego pomocnik Władysław Halama aż do 28 lutego 1938, później Karol Siuda. Jako stenotypistki: Ożanówna Hermína, Serafinówna Janina aż do 31 grudnia 1937, później Helena Rąmszówna. Nadto jako referenci oświatowi pracowali: dyr. Karol Berger i od 1 września 1937 Mg. Adam Gajdzica. Prowadzili dział: teatralny, biblioteczny i świetlicowy.

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji, stwierdzając, że wszyscy urzędnicy pracowali bardzo sumiennie i gorliwie, wyraża im na tym miejscu słowa pełnego uznania i podziękowania.

W roku sprawozdawczym załatwiono w biurze 5.983 liczb protokołu podawczego.

Sprawozdanie ze skarbowości Macierzy Szkolnej.

Rok sprawozdawczy Macierzy Szkolnej za okres od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938 upłynął pod znakiem dalszej poprawy finansów Macierzy i dlatego też zdołano zamknąć go bez większego niedoboru.

Minał już prawie kryzys gospodarczy i bezrobocie, jednak nie uwydatniło się to zbyt wyraźnie na gospodarce Macierzy, gdyż jej członkowie nie osiągnęli jeszcze dochodów z czasów przedkryzysowych, a tym samym nie mogli łożyć na cele społeczne, a przede wszystkim Macierzy, tak wydatnie jak poprzednio. Mimo to ludność nasza w zrozumieniu zadań naszej instytucji i jej ciężkiego położenia gorliwie śpieszyła jej z pomocą, składając chętnie swój grosz na cele kulturalno-oświatowe, chociaż miała oprócz tego świadczenia na cele innych organizacji polskich. W dodatku w ostatnim czasie dało się zauważyć kurczenie się stanu posiadania polskiego stanu średniego, jak kupiectwa i rzemiosła na skutek zakładania na naszym terenie różnych obcych spółdzielni i konsumów oraz ruinowanie rzemiosła przez wielki obcy przemysł. Z drugiej jednak strony nastąpił pocieszający objaw, że w Kołach Macierzy, chociaż jeszcze nie we wszystkich, zapanała wzmożona ochota do pracy, która ożywiła działalność Kół, a tym samym przysporzyła Macierzy funduszy, nie wspominając już o dodatniej stronie wychowawczej pracy kulturalno-oświatowej.

Spółeczeństwo polskie poza granicami Śląska, jak zawsze tak i w roku sprawozdawczym śpieszyło Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji z wydatną pomocą, pomimo tego iż u siebie znajdowało cały szereg zbiorów na cele społeczne i obronę państwa, na które to cele wydatnie się opodatkowało.

Specjalne podziękowanie należy się Światowemu Związkowi Polaków z Zagranicy za opiekę, pomoc i pośrednictwo przy odbieraniu datków od Braci Rodaków w Polsce. Zarząd Główny Macierzy Szkolnej dziękuje również Macierzy Szkolnej w Cieszynie za pomoc i dary zebrane wśród swych członków.

Serdeczne podziękowanie i wdzięczność należy się Towarzystwu Szkoły Ludowej w Krakowie za bezinteresowne oddanie do używania Macierzy swych budynków w Orłowej i na Morawach na pomieszczenie gimn. realnego w Orłowej i szkół ludowych Macierzy oraz szybkie i korzystne załatwienie sprawy dzierżawy budynku przy akcji upaństwowienia gimnazjum Macierzy w Orłowej.

W roku sprawozdawczym za okres od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938 wpłynęły do Macierzy Szkolnej następujące dochody:

1. Tytułem subwencji rządowej:

- a) Min. Opieki Społ. w Pradze
na dom Macierzy Szkolnej Kč 19.760'—
- b) Min. Rolnictwa na Szkołę
Gosp. Wiejskiego w Końskiej Kč 31.800'—

Do przeniesienia Kč 51.560'—

Z przeniesienia KŁ 51.560'—

- c) Urząd Kraj. w Bernie na szkoły w formie płatnych urlopów dla nauczycieli . KŁ 181.889'10
 - d) Urząd Kraj. w Bernie na przedszkola KŁ 600'—
 - e) Min. Szkol. i Ośw. Nar. na szkoły Macierzy Szkolnej . KŁ 90.000'— KŁ 324.049'10
 - 2. Tytułem subwencji Towarzystwa Opieki Kult. KŁ 2,083.717'05
 - 3. Różne inne subwencje KŁ 25.200'—
 - 4. Tytułem darów, składek w kraju i poza krajem KŁ 79.331'—
 - 5. Tytułem opłat i innych dochodów w szkołach KŁ 512.183'55
 - 6. Tytułem opłat i innych dochodów w bursach KŁ 353.996'55
 - 7. Tytułem dochodów w Kołach Macierzy Szkol.:
 - a) wkładek członkowskich . KŁ 176.655'80
 - b) dochodów z imprez Kół . KŁ 290.815'25 KŁ 467.471'05
 - 8. Tytułem zwrotów wydatków administracyjn. KŁ 5.399'25
 - 9. Tytułem dochodów Księgarni Macierzy Szkol. KŁ 292.158'50
 - 10. Tytułem dochodów Komisji Stypendialnej . . KŁ 138.498'—
 - 11. Tytułem dochodów z imprez Zarządu Główn. KŁ 74.322'15
 - 12. Tytułem dochodów z Parku A. Sikory . . . KŁ 16.626'50
 - 13. Tytułem dochodów z Szatni Macierzy Szkolnej KŁ 3.191'40
 - 14. Tytułem wpłat Kół Mac. Szk. jako nal. statut. KŁ 82.208'95
 - 15. Tytułem czynszów z domów Macierzy Szkol. KŁ 260.143'10
 - 16. Tytułem zwrotu stypendiów KŁ 16.690'—
 - 17. Tytułem wpłat przejściowych KŁ 13.236'60
 - 18. Tytułem dochodów funduszków stypendialnych KŁ 2.671'50
 - 19. Tytułem ściągnięć z płac pracowników oświat. KŁ 8.876.20
 - 20. Tytułem dochodów sekcji muzealnej . . . KŁ 1.610'—
 - 21. Tytułem pożyczki na budowę sali gimn., Łazy KŁ 100.000'—
 - 22. Tytułem subwencji na budowę sali gimn., Łazy KŁ 40.000'—
 - 23. Tytułem subwencji na budowę szkoły w Mostach p. Jabłonkowie KŁ 108.283'70
 - 24. Tytułem sprzedaży nieruch. Macierzy Szkolnej KŁ 134.146'10
- Razem dochody Macierzy Szkolnej w czasie od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938 wynosiły KŁ 5,144.010'25
- Wydatki Macierzy Szkolnej przedstawiały się w czasie od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938 następująco:
- 1. Utrzymanie szkół Macierzy Szkolnej . . . KŁ 3,257.903'40
 - 2. Utrzymanie burs Macierzy Szkolnej . . . KŁ 378.180'20
 - 3. Wydatki Kół Macierzy Szkolnej:
 - a) wydatki przy imprezach . KŁ 158.710'60
 - b) subwencje na cele szkolne . KŁ 106.420'70
 - c) wydatki admin. Kół i inne KŁ 50.914'60
 - d) zakupno inwentarza i scen . KŁ 40.202'30
 - e) spłata drobnych długów . KŁ 27.522'40
 - f) wpłata Kół a conto należn. statutowej do Zarządu Gł. KŁ 82.208'95 KŁ 465.979'55

Z przeniesienia Kč 465.979'55

4. Wydatki administracyjne:			
a) płace urzędników biura	Kč	46.785'75	
b) ubezp. socjalne i pod. urz.	Kč	9.793'85	
c) utrzymanie biura	Kč	40.237'65	Kč 96.817'25
5. Utrzymanie realności pozaszkolnych	Kč		26.999'95
6. Asekuracje budynków	Kč		9.921'50
7. Spłata pożyczki na Łazy	Kč		2.400'—
8. Wydatki Komisji Stypendialnej	Kč		138.498'—
9. Wydatki przy imprezach Zarządu Głównego	Kč		49.083'65
10. Rozchody Księgarni Macierzy Szkolnej	Kč		287.664'75
11. Wydatki Parku A. Sikory	Kč		21.941'15
12. Wydatki Szatni Macierzy Szkolnej	Kč		3.173'30
13. Oświata pozaszkolna	Kč		100.734'10
14. Wydatki Sekcji Muzealnej	Kč		4.888'—
15. Odsetki od pożyczek krótko-terminowych	Kč		22.649'25
16. Wydatki funduszów stypendialnych	Kč		380'—
17. Podatki	Kč		8.326'75
18. Sumy przechodnie	Kč		13.236'60
19. Wydatki na budowy realności Macierzy Szkol.	Kč		280.806'20

Razem rozchody Macierzy Szkolnej w czasie od

1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938 wynosiły Kč 5,169.583'60

Jak z powyższego sprawozdania cyfrowego wynika, środki obrotowe Macierzy powiększyły się o Kč 750.000'—, przy równoczesnym podwyższeniu się wydatków, tak iż niedobór cyfrowy za rok 1937/38 wynosi Kč 25.573'35 a więc jest o Kč 60.000'— mniejszy od roku poprzedniego. Na podwyższenie się środków obrotowych wpłynęły przede wszystkim transakcje związane ze sprzedażą i kupnem realności w Swibicy, Markłowicach Dolnych oraz budowy nowych domów szkolnych w Łazach, Mostach przy Jabłonkowie oraz restauracji parkowej w Czeskim Cieszynie. Zawiodły częściowo, podobnie jak w poprzednim roku, składki w kraju i poza krajem oraz należne subwencje rządowe i samorządowe, nie osiągając prelininowanych wysokości.

W roku sprawozdawczym nastąpiło od dawna zapowiedziane już upaństwowienie jedynego polskiego zakładu średniego, jakim jest gimnazjum realne Macierzy w Orłowej. Stało się to jednak na dość ciężkich warunkach. Macierz musiała oddać Państwu bezinteresownie budynek szkolny, będący własnością Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie, zapewnić mieszkanie dyrektora i odstąpić bezpłatnie całe urządzenie, inwentarz i środki naukowe. Nadto musiała się Macierz zobowiązać pokrywać koszty związane z utrzymaniem budynku. Gimn. nie zostało dotąd jeszcze formalnie przez Rząd przejęte i z tego powodu w dalszym ciągu na jego utrzymanie łoży Macierz. Wydatki te jednak zwróci Rząd Macierzy po faktycznym przejęciu zakładu.

Macierz uzyskała również od kompetentnych władz zapewnienie, że jej szkoły ludowe w Rychwałdzie, Polskiej Lutyni, Wierz-

niowicach i Porębie oraz szkoły wydziałowe w Niem. Lutyni i Czeskim Cieszyńsku przejdą także na etat państwowy z początkiem przyszłego roku szkolnego. Prócz tego Macierz czyni starania, ażeby szkoły wydziałowe w Dol. Błędowicach, Bystrzycy n/O i Jabłonkowie przejęte zostały narazie przez odnośne gminy z późniejszą zamianą ich na szkoły okręgowe. Tutaj też Macierz zmuszona będzie ponieść pewne ofiary w postaci bezinteresownego oddania budynków, inwentarza i środków naukowych do dyspozycji zarządów gmin, jak również z pewnością nie obejdzie się bez dalszych subwencji na pokrycie wydatków rzeczowych szkół na wypadek, gdy gminy nie będą w stanie pokrywać nakładu rzeczowego odnośnych zakładów.

Zaległe subwencje rządowe zostały w tym roku częściowo wypłacone i dlatego też ta pozycja dochodowa podwyższyła się o ca. K \check{c} 100.000'—, nie osiągając jednak wysokości dotacji z lat poprzednich. Subwencje samorządowe miast i gmin nie wpływają w preliminarzowej wysokości, co jednak należy przypisać złym warunkom finansowym odnośnych samorządów lub też brakowi wszelkiego zrozumienia dla zadań Macierzy.

Podwyższyły się natomiast koszty utrzymania szkół i zakładów o kilkadziesiąt tysięcy K \check{c} w porównaniu z rokiem poprzednim, na co złożyły się następujące okoliczności: założono kilka nowych przedszkoli, powiększono ilość klas w niektórych szkołach z powodu nadmiernej ilości dzieci, dotowano polską paralelkę przy czeskiej szkole handlowej w Orłowej, przemianowano 12 nauczycieli praktykantów na nauczycieli pomocniczych itd. Również i uposażenie szkół w przybory naukowe doznało pewnej poprawy.

W bursach i internatach nie podwyższono opłat wychowanków pomimo wzrostu drożyzny artykułów pierwszej potrzeby, pomimo tego dział ten zamknięto z niepokątnym tylko niedoborem.

Wydatnie podwyższyły się wydatki na oświatę pozaszkolną. Złożyło się na to: 1. udzielenie większych dotacji na różne jej sekcje, jak chóry, kółka samokształcenia, kursa fachowe, szatnie, bibliotekę wędrowną, muzeum, teatr wędrowny, świetlice itd., 2. przyjęcie w związku z tym na etat Macierzy kilku kwalifikowanych referentów, którzy kierują odnośnymi gałęziami oświaty pozaszkolnej. Macierz Szkolna pozbywszy się uciążliwych długów, zwróciła uwagę przede wszystkim na oświatę pozaszkolną. W dotychczasowej bowiem pracy zauważono pewne braki. Dotąd prowadzono ją więcej doływczo przy pomocy ludzi dobrej woli, którzy jednak obciążeni obowiązkami służbowymi lub inną pracą społeczną, nie zawsze się jej mogli tak poświęcić, jakby tego sprawa wymagała. Teren coraz natęczywiej domagał się pogłębienia pracy oświatowej, czego dowodem były uchwały Walnych Zgromadzeń Macierzy, podjęte przez delegatów wszystkich Kół Macierzy. Zarząd Główny Macierzy zdając sobie sprawę z ważności oświaty pozaszkolnej i chcąc zadosyć uczynić wymogom terenu, musiał zaangażować instruktorów dla poszczególnych dziedzin

pracy, którzyby tylko jej się poświęcali i odpowiednio nią kierowali z pożytkiem dla sprawy i ogółu.

Przedsięwzięcia Macierzy starano się utrzymać na odpowiednim poziomie, jednak większej rentowności nie osiągnięto, gdyż kierowano się zasadą, że służą one bezpośrednio lub też pośrednio do krzewienia i szerzenia oświaty, a nie wyłącznie dla celów zarobkowych.

Macierz Szkolna w roku sprawozdawczym przystąpiła do budowy sali gimnastycznej i rysunkowej przy szkole wydziałowej w Łazach, mając do dyspozycji większą kwotę zebraną przez tamtejszy Komitet budowlany, zaś resztę kosztów budowy pokryje się z zaciągniętej na ten cel pożyczki wekslowej w Towarzystwie Oszczędności i Zaliczek w Czeskim Cieszynie, którą umarzać będzie Macierz z czynszu pobieranego z tego budynku od Ministerstwa Szkolnictwa w Pradze. Również w parku im. Adama Sikory w Czeskim Cieszynie wybudowano w roku sprawozdawczym budynek restauracyjny w celu pomieszczenia w nim restauracji parkowej, ażeby nie stracić stałej koncesji gospodzko-szynkarskiej, opiekującej na Towarzystwo Parkowe, którą musiano dotychczas wykonywać tylko sezonowo, a to z braku odpowiedniego pomieszczenia. W tym celu odkupiono niewielkim kosztem trzy przylegające do parku parcele. Fundusze na ten cel Macierz częściowo uzyskała ze sprzedaży domu mieszkalnego w Świbicy, zakupionego w r. 1935, w celu przerobienia go na restaurację parkową. Ponieważ zaś wspomniany budynek nie bardzo odpowiadał tym celom, Macierz budynek ów sprzedała ze zyskiem a kapitał w ten sposób uzyskany ulokowała w nowym odpowiedniejszym budynku restauracyjnym. Resztę kapitału potrzebnego do wykończenia budynku uzyskała Macierz z pożyczki długoterminowej w browarze Larisch-Mönnicha w Karwinie; umarzać ją będzie z dochodów osiągniętych z wyszynkowanego piwa przez Towarzystwo parkowe.

Poczyniono również przygotowania do budowy domu szkolnego w Mostach przy Jabłonkowie „na Szańcach“ na pomieszczenie w nim ekspozytury publicznej polskiej szkoły ludowej w Mostach. Budynek winien stanąć jeszcze w jesieni br., tak, ażeby z początkiem następnego roku szkolnego był do dyspozycji tamtejszego zakładu. Dochody na koszt tej budowy osiągnięto częściowo ze zbiorów specjalnie na ten cel przeznaczonych, resztę zaś pokryje Macierz z oszczędności w przyszłym roku budżetowym, które spodziewa się osiągnąć przez oddanie dalszych nowych szkół na etat państwowy lub samorządowy.

W programie ma Macierz jeszcze budowę budynku szkolnego w Stonawie na pomieszczenie mającej powstać publicznej polskiej szkoły wydziałowej w Stonawie. Sprawa jednak nie postąpiła jeszcze tak daleko, ażeby można z niej zdać dokładniejsze sprawozdanie rachunkowe.

Macierz zdołała w roku sprawozdawczym częściowo uregulować sprawę zaległości podatkowych, które z początkiem roku do-

chodziły jeszcze do poważnej wysokości, a które w ciągu roku już to przez zapłacenie już to przez odpisy na skutek załatwienia rekursów zmalały do kilku zaledwie tysięcy. Nie uzyskano natomiast jeszcze załatwienia podań o trwałe zwolnienie budynków szkolnych i burs od podatku czynszowego.

Wysokość zadłużenia Macierzy z końcem roku sprawozdawczego nie ulega prawie żadnej zmianie. Wprawdzie upłacono w ciągu r. długów na ca KŁ 100.000, jednak zaciągnięto nową pożyczkę w tej samej wysokości na budowę sali gimnastycznej w Łazach.

Na ogół gospodarka Macierzy szła prawidłowo. Wszelkie zobowiązania Macierzy wypłacała terminowo, pomimo iż dochody jej nie były stałe, zaś periodyczne wydatki, jak płace nauczycieli, świadczenia socjalne, wydatki rzeczowe i raty podatkowe, płatne każdego pierwszego poszczególnego miesiąca, dochodziły do poważnej wysokości.

Macierz Szkolna doznawała szczególnie w tym roku nadzwyczaj życzliwego poparcia ze strony Towarzystwa Oszczędności i Zaliczek w Czeskim Cieszynie, które jej umożliwiło uiszczenie wyżej wspomnianych terminowych wypłat, czekając cierpliwie do czasu aż nieregularne wpływy Macierzy nadejdą. Za tę życzliwość stale okazywaną naszej instytucji, Zarząd Główny Macierzy Szkolnej składa Dyrekcji i Radzie Nadzorczej serdeczne podziękowanie.

W ubiegłym roku sprawozdawczym złożyła JWPani Min. Inż. Zofia Kiedroniowa 600 zł na fundusz stypendialny imienia Jej Męża śp. Inż. Józefa Kiedronia. Fundusz ten osiągnął w ten sposób wysokość 40.000 KŁ i będzie mógł być otwarty do dyspozycji w roku bieżącym. Z odsetek tego funduszu korzystać będą nasi akademicy, studiujący na technice lub akademii górniczej. Za hojny ten dar składa Zarząd Główny Macierzy Szkolnej Wielce Czcigodnej Pani Ofiarodawczyni serdeczne podziękowanie.

Szkolnictwo Macierzy Szkolnej w roku 1937

obejmowało:

- 1 gimnazjum realne im. Juliusza Słowackiego w Orłowej,
- 7 szkół wydziałowych,
- 11 szkół ludowych,
- 62 przedszkoli,
- 2 szkoły zawodowe żeńskie i
- 4 bursy.

Oprócz tego subwencjonowała Macierz 3 kursy kroju i szycia, 7 szkół przemysłowych i szkołę handlową przy czeskiej szkole handlowej w Orłowej.

Nadzór pedagogiczny nad zakładami Macierzy Szkolnej spełniały władze szkolne rządowe, a mianowicie: z ramienia Rady Szkolnej Powiatowej frysztańskiej i frydeckiej, jak również Wydziału Szkolnego w Mor. Ostrawie p. insp. Paweł Rakus i z ramienia Rady Szkolnej Powiatowej cieszyńskiej p. insp. Władysław Wójcik, z ramienia Macierzy Szkolnej nad szkołą gospodyń wiej-

skich w Końskiej p. kier. szkoły gosp. w Suchej Górnej Karol Cieńciała a nad przedszkolami p. Anna Janotówna, instruktorka przedszkoli.

Ze sprawozdań poszczególnych kierownictw szkół i przedszkoli jest widocznym, że dzięki troskliwej opiece, ruchliwym zabiegom miejscowych czynników i całego społeczeństwa, oraz dzięki poparciu wszystkich instytucji, działalność szkolna pobierająca naukę w szkołach Macierzy doznała wszechstronnej pomocy materialnej.

Zarząd Główny Macierzy Szkolnej poczuwa się więc do miłego obowiązku w imieniu własnym i w imieniu Dyrekcji i Kierownictw szkół i przedszkoli — złożyć jak najserdeczniejsze słowa uznania i podziękowania wszystkim Łaskawym Ofiarodawcom, a więc: Zarządowi Głównemu Śląskiej Krajowej Rodziny Opiekuńczej, jak również powiatowym i lokalnym Wydziałom Rodzin Opiekuńczych, Zarządom Kół Macierzy, Naczelnemu Zarządowi i Kołom Polskiego Związku Szkolnego na Morawach, Wydziałom Gminnym, Centralnemu Stowarzyszeniu Spożywczemu dla Śląska w Łazach, poszczególnym Kołom Pań i wszystkim innym Stowarzyszeniom i Komitetom za ich ofiarność przy zaopatrywaniu działalności szkolnej w książki i przybory, za subwencje na utrzymanie szkół i przedszkoli, za obdarowywanie dzieci przy różnych okazjach, jak: Mikołaju, Gwiazdce, festynie i t. p.

Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna badała działalność gospodarczo-administracyjną Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji i stwierdziła, że księgowość jest wzorowo prowadzoną, księgi są zgodne a wszelkie pozycje pokryte załącznikami i że w stosunku do roku ubiegłego nastąpiły dalsze oszczędności. Administracja Kół też wykazuje znaczącą poprawę, lecz Komisja Rewizyjna apeluje ponownie, aby Koła sprawozdania i zestawienia kwartalne wysłały na czas, i by nie ustawały w werbowaniu członków i rozszerzaniu akcji składkowej i imprezowej.

Komisja Rewizyjna stwierdza dalej, iż Zarząd Główny Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji w roku sprawozdawczym pracował bardzo intensywnie i należycie wywiązał się z przejętego obowiązku i stawia wniosek o udzielenie absolutorium za okres sprawozdawczy, to jest od 1 VI 1937 do 31 III 1938.

Inż. Machnik, m. p.,
sekretarz.

Buzek Karol, m. p.
przewodniczący.

Janas Jan, m. p.

Semboł Wiktor, m. p.

Pawliczek Franciszek, m. p.

Waleczko Jarosław, m. p.

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek	Ilość uczniów w roku szkolnym 1937-38	Ilość uczniów w roku szkolnym 1936-37	Ilość stałych sił nauczyciel.	Ilość sił naucz. dochodzących	Uroczystości i urządzenia szkolne					Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczników szkolnych	Liczba inwentarza ksiąg naukowych		
								przedstawień i porank.	wystaw prac szkolnych	odczytów	wycieczek w góry	festynów szkolnych innych				Biblioteka uczniów liczy książek	
Szkoła Średnia gimnazjum realne im. Jul. Słowackiego																	
1	Orłowa	1909	14	585	620	22	3	8	15	1	—	—	2618	6690	3409	611	
Szkoły wydziałowe:																	
1	Błędowice Dolne .	1927	5	158	169	8	1	4	1	5	1	1	3	164	2097	1324	44
2	Bystrzyca n/O. . .	1923	6	186	203	8	3	5	1	2	1	1	2	374	2477	2191	107
3	Czeski Cieszyń . .	1924	7	217	214	11	1	5	—	5	1	1	—	209	254	1242	78
4	Frysztat (IV kl.) .	1924	1	19	17	3	1	4	1	—	1	1	—	—	—	—	—
5	Jabłonków	1926	5	182	160	7	2	4	—	3	1	1	—	493	1842	1204	105
6	Niem. Lutynia . .	1914	4	116	133	5	4	1	1	2	1	1	1	147	1054	859	107
7	Mor. Ostrawa . . .	1908	3	47	79	4	2	3	—	—	—	—	2	524	852	701	179
	Razem		31	925	975	46	14	26	4	17	6	6	8	1911	8576	7521	621
Szkoły ludowe:																	
1	Bogumin Nowy . .	1906	2	53	59	2	3	4	—	3	—	1	4	138	65	122	14
2	Czeski Cieszyń . .	1925	3	87	77	3	3	5	—	5	1	1	2	94	907	294	10
3	D. Łomna-Kamien. .	1934	1	24	23	1	3	5	1	—	—	—	—	54	174	96	1
4	Dziemrowice . . .	1931	1	22	27	1	2	7	1	2	—	1	—	70	300	110	—
5	Mariańskie Góry .	1909	1	13	18	1	2	2	—	—	—	—	1	57	149	119	—
6	Mor. Ostrawa . . .	1902	1	19	19	1	1	3	—	—	—	—	2	524	112	203	17
7	Polska Lutynia . .	1924	3	56	60	3	2	8	—	5	—	1	—	219	430	267	1
8	Poręba	1926	1	21	18	1	3	3	—	9	—	1	—	73	114	163	—
9	Rychwałd	1923	2	37	43	2	3	3	1	3	—	1	—	223	638	335	2
10	Witkowice	1909	1	12	11	1	2	7	—	1	—	—	—	83	153	64	3
11	Wierzniovice . . .	1925	2	37	45	2	2	5	—	2	—	1	1	45	—	153	2
	Razem		18	381	400	18	26	52	3	30	2	8	9	1580	3042	1926	45
Przedszkola:																	
1	Błędowice Dol. I. .	1927	1	22	30	1	—	2	—	—	—	1	2	—	—	—	—
2	Błędowice Dol. II. .	1929	1	20	26	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
3	Bukowiec	1936	2	35	28	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—
4	Bystrzyca	1925	1	61	63	1	—	3	1	—	—	1	2	—	—	—	—
5	Cierlicko Dolne . .	1931	1	24	24	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
6	Cierlicko Górne . .	1928	1	24	26	1	—	2	—	—	—	1	—	—	—	—	—
7	Darków I.	1923	1	47	47	1	—	2	—	—	1	1	—	—	—	—	—
8	Darków II.	1931	1	17	18	1	—	1	—	—	—	1	2	—	18	—	—
9	Datynie Dolne . . .	1928	1	16	19	1	—	1	1	—	—	1	—	—	—	—	—
10	Dąbrowa	1928	1	13	19	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
11	Frysztat-Miasto . .	1918	1	44	40	1	—	2	—	—	1	1	—	—	8	—	—
12	Frysztat-Graniec .	1930	1	19	22	1	—	2	—	1	—	1	—	—	7	—	—
13	Grodziszcz	1930	1	14	15	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
14	Gródek	1931	1	43	46	1	—	1	—	—	—	1	—	—	8	—	—
15	Gruszów	1935	1	17	18	1	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—
16	Guty	1935	1	26	32	1	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—
	Do przeniesienia .		17	442	473	16	—	23	2	1	3	15	9	—	—	41	—

Szkolnej w roku 1937.

Ile dzieci kupia Harcerstwo		Ile dzieci kupia Dorost Czerwonego Krzyża		Jaką wartość miała Gwiazdka i Mikołaj		Ile dzieci było na letnisku		Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego		Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego		Ilość dzieci wyznania		Ilość dzieci pól		Ilość dzieci																									
												rzymsko-katolickiego		ewangelickiego		innego		męskiej		żeńskej		górników		robotników		chłapiników		rolników		rzemieślników		kupców		nauczycieli		kolejarzy		urzędników		innych	
Szkoła Średnia gimnazjum realne im. Jul. Słowackiego																																									
90:	351:	10.918:	30:	78:	264:	9.358:	30:	388:	229:	3:	495:	125:	143:	48:	12:	31:	46:	26:	75:	68:	96:	75:																			
Szkoły wydziałowe:																																									
---	158:	3 880:	---	86:	1.122:	15:	154:	---	78:	91:	104:	3:	16:	7:	13:	2:	1:	4:	2:	17:																					
24:	89:	1.649:	---	---	---	46:	156:	1:	122:	81:	2:	101:	17:	22:	26:	6:	2:	16:	2:	9:																					
37:	102:	4.882:	2:	80:	1.712:	121:	90:	3:	119:	95:	24:	34:	24:	44:	28:	3:	6:	23:	8:	20:																					
10:	17:	150:	---	7:	350:	16:	1:	---	6:	11:	10:	3:	1:	1:	---	---	1:	1:	---	---																					
54:	---	1.551:	---	75:	1.484:	111:	49:	---	101:	59:	8:	23:	54:	20:	11:	1:	1:	38:	4:	---																					
45:	34:	1.842:	2:	---	---	130:	3:	---	75:	58:	21:	28:	---	13:	19:	2:	---	30:	3:	17:																					
24:	47:	3 300:	19:	47:	4.900:	76:	3:	---	48:	31:	39:	31:	---	---	3:	---	---	2:	1:	3:																					
194:	447:	17 254:	23:	295:	9.568:	515:	456:	4:	549:	426:	208:	223:	112:	107:	100:	14:	11:	114:	20:	66:																					
Szkoły ludowe:																																									
27:	17:	2 240:	5:	53:	1.358:	56:	2:	1:	37:	22:	4:	31:	5:	1:	8:	2:	---	1:	7:	---																					
10:	19:	1.957:	9:	40:	860:	44:	29:	4:	32:	45:	2:	30:	1:	---	21:	1:	---	9:	8:	5:																					
---	20:	1 730:	---	22:	260:	16:	7:	---	12:	11:	---	12:	7:	4:	---	---	---	---	---	---																					
---	---	1.740:	---	---	---	25:	1:	1:	13:	14:	10:	2:	3:	4:	---	3:	---	1:	---	4:																					
---	13:	487:	2:	13:	1.738:	18:	---	---	7:	11:	7:	9:	---	---	---	---	---	---	---	---																					
10:	19:	1.900:	7:	19:	1.800:	17:	2:	---	10:	9:	1:	---	---	---	1:	2:	---	---	2:	4:																					
38:	30:	2.500:	4:	---	---	59:	1:	---	24:	36:	24:	3:	7:	8:	2:	---	---	7:	2:	7:																					
---	18:	2.155:	6:	21:	596:	12:	6:	---	7:	11:	14:	1:	---	---	---	---	---	---	---	---																					
11:	37:	1.700:	2:	37:	550:	38:	5:	---	22:	21:	20:	6:	2:	5:	3:	---	---	2:	1:	4:																					
4:	10:	1.618:	4:	12:	1.100:	11:	---	---	5:	6:	---	4:	---	---	---	---	---	---	2:	5:																					
17:	---	1.102:	---	---	---	45:	---	---	18:	27:	1:	22:	---	11:	---	---	---	6:	---	5:																					
117:	183:	19.129:	39:	217:	8.262:	341:	53:	6:	187:	213:	91:	121:	25:	34:	35:	8:	---	26:	24:	36:																					
Przedszkola:																																									
---	---	600:	---	---	---	2:	28:	---	13:	17:	7:	3:	3:	3:	1:	1:	2:	1:	1:	8:																					
---	---	107:	---	---	---	1:	25:	---	12:	14:	15:	4:	2:	---	3:	1:	---	---	---	---																					
---	---	---	---	---	---	25:	3:	---	13:	15:	---	1:	16:	8:	3:	---	---	---	---	---																					
---	---	500:	---	---	---	11:	51:	1:	31:	32:	---	22:	2:	8:	8:	---	1:	---	2:	20:																					
---	---	---	---	---	---	11:	11:	2:	11:	13:	12:	3:	2:	---	2:	1:	---	---	4:	---																					
---	---	---	---	---	---	18:	8:	---	10:	16:	14:	1:	2:	5:	1:	---	---	---	3:	---																					
---	---	850:	47:	480:	45:	2:	---	---	27:	20:	32:	7:	2:	---	3:	2:	1:	---	---	---																					
---	---	391:	15:	170:	17:	1:	---	---	7:	11:	11:	2:	1:	---	---	---	---	---	---	---																					
---	---	380:	---	---	---	18:	1:	---	7:	12:	7:	2:	1:	---	3:	1:	---	---	---	---																					
---	---	700:	13:	100:	17:	1:	1:	10:	9:	6:	1:	---	---	---	---	---	---	---	---	12:																					
---	---	500:	44:	800:	37:	3:	---	18:	22:	11:	12:	---	---	---	5:	---	---	3:	9:	---																					
---	---	600:	---	---	---	19:	3:	---	12:	10:	9:	7:	2:	---	1:	---	---	---	---	---																					
---	---	350:	---	---	---	6:	9:	---	8:	7:	2:	8:	1:	---	1:	---	---	---	---	3:																					
---	---	850:	---	---	---	10:	36:	---	22:	24:	4:	30:	3:	7:	2:	---	---	---	---	---																					
---	---	710:	17:	1.020:	18:	---	---	---	8:	10:	7:	2:	---	---	1:	---	---	---	---	8:																					
---	---	360:	12:	80:	3:	29:	---	---	14:	18:	4:	3:	10:	5:	8:	1:	---	---	---	4:																					
---	---	6.808:	---	148:	2 650:	240:	228:	5:	223:	250:	141:	108:	47:	36:	42:	7:	4:	2:	6:	8:																					

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek	Ilość uczniów w roku szkolnym 1937-38	Ilość uczniów w roku szkolnym 1936-37	Ilość stałych sił nauczyciel.	Ilość sił naucz. dochodzących	Uroczystości i urządzenia szkolne					Biblioteka uczniów liczy książek	Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczników szkolnych	Liczba inwentarza środków naukowych
								przedawień i porank.	wystaw prac szkolnych odczytów	wyjeżdżek w góry	festynów szkolnych innych					
Przedszkola:																
17	Z przeniesienia	1928	1	442	473	16	23	2	1	3	15	9			41	542
18	Jabłonków	1928	1	40	42	1	2								33	50
19	Końska I.	1927	1	26	32	1	2								13	56
20	Końska II. Kanada	1930	1	15	24	1	2									23
21	Karwina-N.Jork	1935	1	20	21	1	2									
22	Leszna Dolna	1928	1	25	25	1	1		1							21
23	Ligota Alodialna	1930	1	22	26	1	2								9	75
24	Ligotka Kameralna	1929	1	27	33	1	3	1		1	1				7	314
25	Lutynia Niemiecka	1930	1	19	25	1		1			1	2				22
26	Lutynia Polska	1929	1	27	24	1	3									131
27	Łazy-Koksownia II	1928	1	18	20	1	1	1			1	1			23	35
28	Łąki n./Olz	1926	1	27	31	1	2								10	39
29	Łyżbice	1928	1	24	27	1	1				1	2				
30	Marklowice Dolne	1929	1	24	24	1	1								3	
31	Mosty p. Cz Ciesz.	1930	1	21	19	1	4									55
32	Mosty p. Jabłonk.	1936	1	34	29	1	3									20
33	Milików	1937	1	25	25	1	1	1								
34	Nawsie I.	1929	1	30	41	1	3									
35	Nawsie II.	1931	1	17	22	1										42
36	Niebory	1929	1	29	30	1	1					1				
37	Nowy Bogumin	1909	1	13	16	1	4		3						8	158
38	Olbrachcice	1929	1	31	32	1										90
39	Oldrzychowice II.	1930	1	22	24	1					1					2
40	Oldrzychowice I.	1927	1	23	26	1	1								8	84
41	Orłowa-Kopaniny	1926	1	20	20	1	1									121
42	Orłowa-Zimny Dół	1924	1	14	16	1	1								7	57
43	Pioseczna	1931	1	23	21	1									9	28
44	Piotrowice	1925	1	24	30	1	1						2		12	80
45	Poreba	1928	1	11	10	1	3		9							73
46	Raj	1936	1	23	31	1	1								6	20
47	Ropica	1928	1	26	28	1										11
48	Rychwałd	1926	1	14	17	1	1	1								
49	Swibica	1919	1	20	24	1	3								8	50
50	Skrzeczów	1913	1	23	28	1	1									39
51	Stanisławice	1936	1	18	19	1	1									
52	Stare Miasto	1930	1	13	22	1	2	1								40
53	Stonawa I.	1924	1	23	28	1	2									27
54	Stonawa II.	1930	1	30	37	1	2								5	
55	Sucha Dolna	1925	1	13	15	1	3								6	98
56	Sucha Górna I.	1925	1	35	49	1	1								10	50
57	Sucha Górna II.	1931	1	20	24	1	1								25	57
58	Sucha Średnia II.	1929	1	29	30	1	1								6	22
59	Szonychel	1928	1	15	18	1	2								8	72
60	Szumbark	1923	1	12	17	1	1	1					2			84
61	Wędrynia	1927	1	41	42	1	1									
	Żuków Dolny	1926	1	27	24	1	2									127
Razem				62	1475	1641	61	93	9	14	6	57	22		257	2915

Szkolnej w roku 1936.

Ile dzieci skupia Harcerstwo	Ile dzieci skupia Dorost Czerwonego Krzyża	Jaka wartość miała Gwiazdka i Mikołaj	Ile dzieci było na letnisku	Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego	Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego	Ilość dzieci wyznania			Ilość dzieci pici		Ilość dzieci														
						rzymsko-katolickiego	ewangelickiego	innego	męskiej	żeńskej	górników	robotników	chałupników	rolników	rzemieślników	kupców	nauczycieli	kolejarzy	urzędników	innych					
Przedszkola:																									
		6.898		148	2.650	240	228	5	223	250	141	108	47	36	42	7	4	2	6	83					
		269				39	3		15	27		13	2	3	14	1	1		4	4					
		830		18	280	16	16		17	15	10	10	2	3				2		5					
		390				12	12		13	11		20			2	1				1					
		800		18	400	19	2		14	7	15	3			3										
		1.300	2			12	13		12	13		12	5	2	4	1	1								
		497				5	21		12	14	2	8	9	2	2	1	1		1						
		700				7	26		13	20	3	9	7	3	3		3			5					
		450				25			12	13	5	5						3	2	10					
		500				23	1		8	16	9	1	2	1	3	2			1	5					
		500		20	300	10	10		9	11	15	1			2			1	1						
		600		7	104	30	1		19	12	12	10	4		1		2	2							
		450				5	22		12	15		23	1		1				2						
		300				24			9	15	5	5		2	3		1			9					
		540		7	73	13	6		8	11	4	4	1	6	4										
		350				28	1		11	18		10	3	5	4	1		4		2					
		510				12	13		10	15	1	8	13		1	1		1							
						12	29		23	18		20	8	3	2	1				7					
		500				3	19		10	12		4	1	16		1									
		850				15	15		13	17		9	11	2	5	2				1					
		560		16	380	15	1		10	6	1	10	3			2									
		1.050				27	5		12	20	20	5			5	1			1						
		662					24		14	10		11	12	1											
		702					26		12	14		14	1	2	5	1				1					
		1.000		20	182	3	17		9	11	7	5			3			3							
		368				6	10		6	10	3	1	7		4			1							
		423				20	1		12	9	1	10	5	2	2	1									
		850				29	1		11	19		17	5	6	1	1									
		2.155		11	596	5	5		6	4	5				2	1	1		1						
		650		23	481	31			12	19	16	11			2	1				1					
		622				16	12		12	16	2	5	2	5	2					12					
		300		14	150	11	5	1	7	10	4	4			1	1			1	6					
		747		20	285	13	11		15	9	1	10			2		1		3	7					
		600				26	2		14	14	1	19		2	2			3	1						
		700				14	5		7	12		4	10	5											
		496		13	105	22			7	15	6				5	1	1			9					
		250				27	1		15	13	9	4	1		6			1	1	6					
5						35	2		11	18	20	8			4	1	1			3					
		470				2	13		9	6	13									2					
		500				38	11		26	23	33	2		1	4	3			1	5					
		500				20	4		15	9	18	1	1		4										
		820				5	25		13	17	11	10	1		6	2									
		725		15	295	16	2		8	10		17		1											
				9		2	15		6	11	5	3	4		3					2					
						22	20		21	21		10		5	1			1	1	24					
		750				7	17		11	13	4	7	6	5	1	1									
5		33.134	2	359	6.281	962	673	6	772	869	399	471	174	121	161	35	20	21	29	210					

Statystyka szkolnictwa Macierzy

Liczba bieżąca	Miejscowość	Rok założenia zakładu	Ilość klas i paralelek	Ilość uczniów w r. 1937/38	Ilość uczniów w r. 1936/37	Ilość stałych sił nauczyciel.	Ilość sił naucz. dochodz.	Uroczystości i urządzenia szkolne						Biblioteka uczniów liczy	Ile książek przeczytano w ubiegłym roku szkolnym	Biblioteka liczy podręczników szkolnych	Liczba inwentarza środków naukowych
								przedstawień i porank.	wstaw prac szkolnych	odczytów	wycieczek w góry	festynów szkolnych	innych				
Żeńskie szkoły zawodowe:																	
1	Szkoła Gosp. Wiejsk. w Końskiej . . .	1919	1	38	33	4	2	6	1	3	3	—	3	281	236	33	1096
2	Szkoła Gosp. Dom. w Orłowej . . .	1911	2	67	102	3	2	6	—	3	1	—	—	127	35	174	376
Razem . . .			3	105	135	7	4	12	1	6	4	—	3	408	271	207	1472
Kursy kroju i szycia:																	
1	Frysztat	1924	2	38	40	3	1	2	1	—	1	1	—	—	—	—	—
2	Jablonków	1927	1	9	12	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	Trzynieć	1922	2	26	31	1	—	2	—	—	1	—	—	—	—	—	6
Razem . . .			5	73	83	4	2	4	1	—	2	1	—	—	—	—	6
Uzupełniające szkoły przemysłowe:																	
1	Czeski Cieszyń . . .	1927	2	58	56	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	—	—
2	Bystrzyca n. O. . .	1924	2	22	26	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	72
3	Frysztat	1921	2	42	51	4	1	2	1	—	1	1	1	—	—	—	46
4	Karwina	1919	2	32	35	2	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	14
5	Nowy Bogumin . . .	1929	1	9	21	1	1	2	—	2	—	—	—	—	—	28	50
6	Orłowa	1909	3	45	36	—	5	—	1	—	1	—	—	—	—	—	63
7	Stonawa	1924	2	24	20	1	1	—	—	—	—	—	—	121	54	—	63
Razem . . .			14	232	245	10	10	4	2	4	3	1	2	121	54	28	245
Ogółem:																	
1	Gimn. real. Orłowa	14	585	620	22	3	8	—	15	1	—	—	—	2618	6690	3409	6113
2	Szkoły wydzielone	31	925	975	46	14	26	4	17	6	7	8	—	1911	8576	7521	6219
3	Szkoły ludowe . . .	18	381	400	18	26	52	3	30	2	8	9	—	1580	3042	1926	4575
4	Przedszkola	62	1475	1641	61	—	93	9	14	6	57	22	—	—	257	2913	—
5	Szkoły zawodowe . .	3	105	135	7	4	12	1	9	4	—	3	—	408	271	207	1472
6	Kursy kroju i szycia	5	73	83	4	2	4	1	—	2	1	—	—	—	—	—	6
7	Uzup. szkoły przem.	14	232	242	10	10	4	2	4	3	1	2	—	121	54	28	245
Razem . . .			147	3876	4099	167	59	199	20	89	24	74	44	6638	18633	13348	21547
Bursy:																	
1	Męska w Orłowej	1911	—	92	88	1	2	12	—	11	—	—	—	—	—	—	—
2	Żeńska w Orłowej	1930	—	20	19	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—
3	Żeńska w Końskiej	1919	—	16	8	4	—	—	—	—	3	—	3	—	—	—	116
4	Miesz. w Śl. Ostrawie	—	—	39	45	—	—	—	—	18	—	—	—	456	308	—	116
Razem . . .			—	107	160	5	2	12	—	29	3	—	8	456	308	—	116

Szkolnej w roku 1937.

						Ilość dzieci wyznania		Ilość dzieci płci		Ilość dzieci																															
Ile dzieci kupia Harcerstwo		Ile dzieci kupia Dorost Czerwonego Krzyża		Jaką wartość miała Gwiazdka i Mikołaj		Ile dzieci było na letnisku		Ile dzieci korzystało z zakładu zupnego		Ile kosztowało utrzymanie zakładu zupnego		rzymsko-katolickiego		ewangelickiego		innego		męskiej		żeńskej		górników		robotników		chałupników		rolników		rzemieślników		kupców		nauczycieli		kolejarzy		urzędników		innych	
—	—	—	—	—	—	—	15	18	—	—	33	3	3	10	12	2	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	73	28	1	—	102	40	5	—	5	1	5	4	23	19	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	88	46	1	—	135	43	8	10	17	3	5	5	24	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Żeńskie szkoły zawodowe:																					
—	—	—	—	—	—	—	36	4	—	—	40	11	8	7	3	2	1	—	4	3	1
—	—	—	—	—	—	—	7	5	—	—	12	1	3	4	2	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	—	—	—	10	20	1	—	31	—	16	5	5	2	—	—	—	3	—
—	—	—	—	—	—	—	53	29	1	—	83	12	27	16	10	4	1	—	4	6	3

Kursy kroju i szycia:																					
—	—	—	—	—	—	—	26	30	—	31	25	4	20	8	8	4	—	—	8	—	4
—	—	—	—	—	—	—	5	21	—	24	2	—	—	—	—	26	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	48	3	—	51	—	9	17	15	2	4	2	—	2	—	
—	—	—	—	—	—	—	29	6	—	35	—	22	2	2	1	3	2	—	—	3	
—	—	—	—	—	—	—	19	2	—	21	—	7	6	2	—	1	—	—	5	—	
—	—	—	—	—	—	—	16	19	1	19	17	28	3	—	—	3	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	16	4	—	20	—	10	4	4	—	2	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	159	85	1	201	44	80	52	31	11	43	4	—	16	—	

Uzupełniające szkoły przemysłowe:																					
—	—	—	—	—	—	—	26	30	—	31	25	4	20	8	8	4	—	—	8	—	4
—	—	—	—	—	—	—	5	21	—	24	2	—	—	—	—	26	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	48	3	—	51	—	9	17	15	2	4	2	—	2	—	
—	—	—	—	—	—	—	29	6	—	35	—	22	2	2	1	3	2	—	—	3	
—	—	—	—	—	—	—	19	2	—	21	—	7	6	2	—	1	—	—	5	—	
—	—	—	—	—	—	—	16	19	1	19	17	28	3	—	—	3	—	—	1	1	
—	—	—	—	—	—	—	16	4	—	20	—	10	4	4	—	2	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	159	85	1	201	44	80	52	31	11	43	4	—	16	—	

Ogółem:																				
90	351	10.918	30	78	264	9.358	30	388	229	3	495	125	143	48	12	31	46	26	75	68
194	447	17.254	—	23	295	9.568	—	515	456	4	549	426	208	223	112	107	100	14	11	114
117	183	19.129	—	39	217	8.262	—	341	53	6	187	213	91	121	25	34	35	8	—	26
15	—	33.134	—	2	359	6.281	—	962	673	6	772	869	399	471	174	121	161	35	20	21
—	—	—	—	—	—	—	—	88	46	1	—	135	43	8	10	17	3	5	5	24
—	—	—	—	—	—	—	—	53	29	1	—	83	12	27	16	10	4	1	—	4
—	—	—	—	—	—	—	—	159	85	1	201	44	80	52	31	11	43	4	—	16
416	981	80.435	30	142	1135	33.469	30	2506	1571	22	2304	1895	976	950	380	331	392	93	111	273
32	57	—	14	—	—	—	58	29	1	88	—	11	13	4	15	2	4	14	5	5
12	—	—	—	—	—	—	10	9	—	19	—	1	1	—	—	—	2	9	—	2
—	—	—	—	—	—	—	3	5	—	8	—	2	3	3	—	—	—	—	—	—
33	—	—	—	—	—	—	24	21	—	25	20	11	10	1	3	3	2	6	9	—
77	57	—	14	—	—	—	95	64	1	113	47	23	26	8	21	5	8	29	14	7

Szkoła średnia.

Gimnazjum realne im. Juliusza Słowackiego w Orłowej, założone w roku 1909 przez Macierz Szkolną Księstwa Cieszyńskiego w Cieszynie i Towarzystwo Szkoły Ludowej w Krakowie, mieści się w budynku Tow. Szkoły Ludowej. Prawo publiczności uzyskało rozp. Min. Szk. i Ośw. Lud. z dnia 24 V 1924 L. 59.052—24.

Gimnazjum liczyło w roku 1936-37 8 klas i 5 paralelek i 590 uczniów, zaś w r. 1937-38 8 klas i 6 paralelek oraz 620 uczniów.

Grono nauczycielskie w r. 1937-38: dyr. Feliks Piotr, profesorowie: Badura Józef, Bolek Henryk, Burian Wiktor, Drózd Alojzy, Dzik Teodor, Farny Alfred, Fierla Gustaw, Folwarczny Jan, Folwarczny Józef, Folwarczny Rudolf, Jančar Antoni, Ks. Juroszek Jerzy, Motyka Stanisław, Niemiec Józef, Palowski Władysław, Wadowski Engelbert, Włosok Jan, Zielina Gustaw, Zuczek Józef, Onderkówna Bronisława, Guziur Emanuel (dla muzyki i śpiewu), Wronówna Zofia (dochodząca dla robót ręcznych), Dadok Józef (dochodzący dla stenografii).

Przez cały rok korzystali uczniowie z czytelnii, do której prenumerowano różne czasopisma literackie i naukowe.

Studenckie Kółko Macierzy miało na celu zaznajamianie starszej młodzieży z formami pracy oświatowej i społecznej. Urządzało odczyty, prowadziło chór i orkiestrę.

Podobnie jak w latach poprzednich, rzadzili się uczniowie autonomicznie w tak zw. gminach szkolnych.

Uczniowie posiadają własną orkiestrę złożoną z 32 członków, chór męski, chór mieszany i chór żeński, którymi kieruje prof. Em. Guziur.

Przy gimnazjum istnieje Rada Rodzicielska, która zbiera się co 1 i pół miesiąca. Na zebraniach Rady odbywają się aktualne referaty, połączone z dyskusją. Z ramienia Rady Rodzicielskiej w roku sprawozdawczym urządziło gimnazjum „Kolonie letnią“ w Oldrychowicach dla 78 uczniów i uczenic w dwóch turnusach. Kierownikiem pierwszego był prof. Stan. Motyka, drugiego zaś prof. Alojzy Drózd. Radzie Gminnej w Oldrychowicach za odstąpienie budynku szkolnego na kolonie i p. kier. Kantorowi za zaopiekowanie się kolonią należy się specjalne podziękowanie. Prezesem Rady Rodzicielskiej był p. kier. Karol Cieńciała.

Egzamin dojrzałości złożyło 27 uczniów i 7 uczenic. Większa ich część udała się na studia wyższe.

Członkowie Grona pracują poza szkołą w różnych towarzystwach kulturalno-oświatowych i społecznych na Śląsku, gdzie są często prezesami, sekretarzami, skarbnikami, lustratorami itd.

Wykaz grom nauczycielskich w Szkołach Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji w roku 1937.

a) w wydziałowych:

1. **Szkoła wydziałowa w Będowicach Dolnych:** Dyrektor: Toman Franciszek, nauczyciele: Berger Antoni, Folwarczny Adolf,

Chlebkówna Hilda do 31 VIII 1937, Poncza Karol od 1 IX 1937, Jaworski Józef do 31 VIII 1937, Reichenbach Józef od 1 IX 1937, Niebrój Edward do 31 VIII 1937, Szarowski Franciszek od 1 IX 1937, Żwak Jan, Wronówna Zofia, naucz. kob. robót ręczn., siła dochodząca ks. Karol Teper do religii ewang. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

2. Szkoła wydziałowa w Bystrzycy n/O.: Dyrektor: Budnik Rudolf, nauczyciele: Cimała Hugon do 31 VIII 1937, Kozieł Jan, Karpecka Zuzanna, Knabówna Kornelia od 18 XI 1937 do 30 XI 1937, Menszyk Ferdynand od 1 IX 1937, Michalik Leon od 1 IX 1937, Niebrój Edward od 9 XII 1937, Popkówna Rozalia do 5 XI 1937, Przeczek Gustaw do 31 VIII 1937, Raszka Józef, Rykała Gustaw od 1 IX 1937, Zawadzki Alojzy do 31 VIII 1937, siły dochodzące: Poloczkówna Bronisława, naucz. kob. robót ręczn., Ks. Galocz Klemens od 1 IX 1937 do rel. kat., Ks. Emanuel Tłołka do rel. ew. Szkoła mieści się w budynku własnym.

3. Szkoła wydziałowa w Czeskim Cieszynie: Dyrektor: Walek Jerzy, nauczyciele: Brzeżek Andrzej do 31 VIII 1937, Czyżówna Sydonia, Kożusznik Józef od 1 IX 1937, Kotas Jan, Pribula Jan od 1 IX 1937, Taskówna Helena, Trombik Jerzy, Trombik Paweł, Żyła Adolf, Mrózkówna Emilia, naucz. kob. robót ręczn., Ks. Tłołka Emanuel do rel. ewang., dochodzący: Ks. Mżyk Józef do 30 VI 1937 do rel. kat., Ks. Bogocz Franciszek od 1 IX 1937 do rel. kat.

4. Szkoła wydziałowa w Jabłonkowie: Dyrektor: Paszek Rudolf, nauczyciele: Dzik Adolf, Heczko Karol od 1 IX 1937, Janas Szczepan od 1 IX 1937, Klimsza Edward, Pawlita Henryk do 31 VIII 1937, Stawówna Bronisława, Steffek Edward od 8 X 1937, Zając Franciszek do 7 X 1937, Poloczkówna Bronisława, naucz. kob. robót ręcznych, dochodzący: Ks. Emanuel Tłołka do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

5. Szkoła wydziałowa w Niemieckiej Lutyni. Dyrektor: Jeleń Jan, nauczyciele: Kluz Franciszek do 30 IX 1937, Kocurówna Maria, Mierzwa Józef, Pasz Władysław, Wójcik Rudolf od 1 IX 1937, dochodzący: Wojtkówna Elżbieta, naucz. kob. robót ręcznych, Ks. Władysław Fierla do rel. ewang., Ks. Franciszek Michalec do rel. rzym. kat., Dadok Józef, naucz. stenogr. Szkoła mieści się w budynku własnym.

6. Szkoła wydziałowa w Mor. Ostrawie: Dyrektor: Szymonik Franciszek, nauczyciele: Głogowska Stanisława, Knabówna Wanda, Słowik Gustaw, Gaudynówna Anna, naucz. kob. robót ręczn., dochodzący: Ks. Józef Kurowski do rel. katol. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

7. Szkoła wydziałowa we Frysztacie kl. IV.: Dyrektor: Kocyń Alojzy, nauczycielka: Anna Szupinówna, dochodzący: Ks. Nowak Józef do rel. rzym. kat., Dadok Józef do stenogr. Klasa mieści się w budynku własnym.

b) w ludowych:

1. Szkoła ludowa w Czeskim Cieszynie: Kierownik: Jerzy Walek, nauczyciele: Guziurówna Franciszka od 1 IX 1937, Kożusznik

Józef do 31 VIII 1937, Brzeżek Andrzej od 1 IX 1937, Różowska Elżbieta do 31 VIII 1937, Rykałówna Ludmiła, siły nauczycielskie do kob. robót ręczn., religii jak pod szkołą wydziałową. Szkoła mieści się w szkole wydziałowej.

2. Szkoła ludowa w Dolnej Łomnej na Kamienitym: Kierownik: Maroszczyk Alojzy, siły dochodzące: Korzenna Olga do kob. robót ręczn., Ks. Tomasz Gwóźdź do rel. rzym. kat., Ks. Gustaw Szurman do 30 VI 1937 i od 1 IX 1937 Pytlik Adolf do rel. ewang. Szkoła jest umieszczona w budynku własnym.

3. Szkoła ludowa w Dziećmorowicach: Kierownik: Kubatko Leon, siły dochodzące: Wojtkówna Elżbieta, naucz. kob. robót ręczn., Ks. Michalec Franciszek do nauki rel. rzym. kat. Szkoła znajduje się w budynku Centralnego Stow. Spoż. dla Śląska w Łazach.

4. Szkoła ludowa w Mar. Górach: Kierownik: Siwek Karol, nauczyciele doch.: Głogowska Stanisława do rel. kat. i języka czeskołowackiego, Gaudynówna Anna do kob. robót ręczn. Szkoła mieści się w budynku T. S. L.

5. Szkoła ludowa w Mor. Ostrawie: Kierownik: Szymonik Franciszek, nauczyciele: Głogowska Stanisława do 31 VIII 1937, Bury Stanisław od 1 IX 1937, siły naucz. do kob. robót ręczn., religii jak pod szkołą wydziałową. Szkoła mieści się w budynku wynajętym.

6. Szkoła ludowa w Nowym Boguminie: Kierownik: Kocur Alfred, nauczyciele: Jaworski Józef od 1 IX 1937, Rykała Gustaw do 31 VIII 1937, Zmełta Elżbieta od 1 IX 1937, Szustkówna Ludmiła, naucz. kob. robót ręczn. od 1 IX 1937, dochodzący: Ks. Szymeczek Fryderyk do rel. kat. Szkoła mieści się w budynku własnym.

7. Szkoła ludowa w Polskiej Lutyni: Kierownik: Wojtek Jan, nauczyciele: Bystroń Ferdynand, Guziurówna Franciszka do 31 VIII 1937, Różowska Elżbieta od 1 IX 1937, siły dochodzące: Wojtkówna Elżbieta, naucz. kob. robót ręczn., Ks. Michalec Franciszek do rel. kat. Szkoła mieści się w budynku własnym.

8. Szkoła ludowa w Porębie: Kierownik: Polak Karol, siły dochodzące: Sembolówna Hilda, naucz. kob. robót ręczn. do 30 XI 1937, Szustkówna Ludmiła, naucz. kob. robót ręczn., od 1 XII 1937, Ks. Józef Kurowski do rel. rzym. kat., Ks. Alfred Fierla do 31 VIII 1937 i od 1 IX 1937 Jerzy Wałach do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

9. Szkoła ludowa w Rychwałdzie: Kierownik: Siwek Rudolf, nauczyciel: Adamczyk Józef, siły dochodzące: Ludmiła Szustkówna, naucz. kob. robót ręczn. od 1 X 1937, Ks. Józef Kurowski do rel. rzym. kat., Ks. Alfred Fierla do rel. ewang. Szkoła mieści się w budynku własnym.

10. Szkoła ludowa w Wierzniowicach: Kierownik: Bizoń Henryk, nauczyciele: Fikoczek Edward do 1 X 1937, Jaworski Józef od 1 X 1937 do 3 XI 1937, Wałoszek Leopold od 4 XI 1937, siły dochodzące: Wojtkówna Elżbieta do kob. robót ręczn., Ks. Micha-

lec Franciszek do rel. rzym. kat. Szkoła mieści się w budynku prywatnym.

11. Szkoła ludowa w Witkowicach: Kierownik: Bystroń Józef, siły dochodzące: Ks. Alojzy Olšovský do rel. katol., Gaudynówna Anna do kob. robót ręcznych. Szkoła mieści się w budynku Gwa-
rectwa.

Sprawozdanie z działalności Sekcji Nauczycielek Przedszkoli za rok 1937.

Sekcja liczy 75 członkiń, z tych 61 na przedszkolach Macierzy Szkolnej a 14 na przedszkolach gminnych i szybowych.

Wydział sekcji liczy 12 członkiń. Przewodnicząca — p. Helena Knabówna. Wydział zwołał w ciągu roku sprawozdawczego 5 konferencji, z których 2 a to w Polskiej Lutyni i we Frysztacie, odbyły się z lekcjami praktycznymi, zaś 1 w Karwinie i 2 w Czeskim Cieszynie bez lekcji. Zwołał także 4 posiedzenia Zarządu.

Dnia 18 lutego przed konferencją w Karwinie wszystkie koleżanki były obecne w sali „Pracy“ na przedstawieniu teatru kukielkowego: „Bajowe bajeczki i świerszczowe skrzypczki“, które było urządzone specjalnie dla nauczycielek przedszkoli, celem bliższego zapoznania się z pracą teatrzyków kukielkowych.

Otrzymano 9 listów: 2 od sekretarza T. N. P. i 7 usprawiedliwień od koleżanek.

Frekwencja na konferencjach wynosiła 92%.

Wykaz nauczycielek i kierowników przedszkoli Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji.

1. Przedszkole Błędowice Dolne I: Nauczycielka Emilia Fu-
kałówna, kierownik pedag. Jan Fiedor, kier. szkoły. Przedszkole
mieści się w budynku wynajętym.

2. Przedszkole Błędowice Dolne II: Nauczycielka Anna Kożu-
sznikówna, kier. pedag. Franciszek Toman, dyr. szkoły wydz.
Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

3. Przedszkole Bukowiec: Nauczycielka Maria Pawlusówna, kie-
rownik pedag. Henryk Doffek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się
w budynku wynajętym.

4. Przedszkole Bystrzyca n Ol.: Nauczycielki: Pawełka Bru-
kówna do 6 IX 1937, Maria Lasocianka od 6 IX 1937, kierownik
pedag. Rudolf Budnik, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w
budynku własnym.

5. Przedszkole Cierlicko Dolne: Nauczycielka Karolina Kożuszni-
kówna, kierownik pedag. Franciszek Franek, nauczyciel. Przed-
szkole mieści się w budynku własnym.

6. Przedszkole Cierlicko Górne: Nauczycielka Helena Gradkó-
wna, kierownik pedag. Jan Kadłubek, kier. szkoły. Przedszkole
mieści się w budynku wynajętym.

7. **Przedszkole Darków II:** Nauczycielka Anna Młodzikówna, kierownik pedag. Jan Grohman, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku własnym.
8. **Przedszkole Datynie Dolne:** Nauczycielki: Maria Gałgonkowa do 1 IX 1937, Anna Folwarczna od 1 IX 1937, kierownik pedag. Franciszek Chmiel, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
9. **Przedszkole Doubrawa:** Nauczycielka Agnieszka Sembołówna, kierownik pedag. Józef Ostafin, kier. szkoły do 15 X 1937 i od 16 X 1937 Jan Chromik, em. dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.
10. **Przedszkole I Frysztat:** Nauczycielki: Józefa Pieczkowa do 31 VIII 1937, Olga Babiszówna od 1 IX 1937, kierownik pedag. Alojzy Kocyń, dyr. szkoły wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkoły wydziałowej Macierzy.
11. **Przedszkole II Frysztat-Granice:** Nauczycielka Anna Woźni-cówna, kierownik pedag. Henryk Rzehaczek, kier. szkoły. Przed-szkole mieści się w budynku własnym.
12. **Przedszkole Grodziszcz:** Nauczycielki: Elżbieta Szotkowska do 15 XI 1937, Elżbieta Bezećna od 15 XI 1937, kierownik pedag. Paweł Kukucz, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w bu-dynku własnym.
13. **Przedszkole Gródek:** Nauczycielka Helena Szlauerówna, kie-rownik pedag. Jan Heczko, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.
14. **Przedszkole Gruszów:** Nauczycielka Amalia Janikówna, kie-rownik pedag. Jerzy Mikołajek, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
15. **Przedszkole Guty:** Nauczycielki: Maria Lasocianka do 31 VIII 1937, Helena Folwarczna od 1 IX 1937, kierownik pedag. Jan Kula, naucz. do 31 VIII 1937 i od 1 IX 1937 Jerzy Morcinek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
16. **Przedszkole Jabłonków:** Naucz. Monika Wertfeinówna, kiero-wnik pedag. Rudolf Paszek, dyr. szkoły wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.
17. **Przedszkole I Końska:** Nauczycielka Janina Cieńciałówna, kierownik pedag. Paweł Sikora, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
18. **Przedszkole II Końska:** Nauczycielki: Helena Farna do 31 VIII 1937, Helena Cieślarkówna od 1 IX 1937, kierownik pedag. Paweł Sikora, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
19. **Przedszkole Karwina - Nowy Jork:** Nauczycielka Justyna Hudźcówna, kierownik pedag. Teodor Guziur, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
20. **Przedszkole Leszna Dolna:** Nauczycielka Agnieszka Folwar-czna, kierownik pedag. Jerzy Tomoszek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

21. **Przedszkole Ligotka Alodialna:** Nauczycielki: Gabriela Kożdomiowa do 30 IX 1937, Maria Mokroszówna od 1 X 1937, kierownik pedag. Karol Zagóra, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

22. **Przedszkole Ligotka Kameralna:** Nauczycielka Ewa Lasockianka, kierownik pedag. Karol Folwarczny, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

23. **Przedszkole II Łazy-Koksownia:** Nauczycielka Olga Bujokówna, kierownik pedag. Karol Piegza, naucz. wydz. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

24. **Przedszkole Łąki n/Ol.:** Nauczycielka Anna Buryszówna, kierownik pedag. Karol Morys, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

25. **Przedszkole Łyżbice:** Nauczycielka Helena Gabrysiówna, kierownik pedag. Paweł Gojniczek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

26. **Przedszkole Marklowice Dolne:** Nauczycielki: Maria Mokroszówna do 31 VIII 1937, Helena Wronówna od 1 IX 1937, kierownik pedag. Teofil Molinek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

27. **Przedszkole Mosty p. Cz. Cieszyńskie:** Nauczycielka Franciszka Tomankówna, kierownik pedag. Hubert Tesarczyk, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

28. **Przedszkole Mosty p. Jabłonkowie:** Nauczycielka Emilia Szotkowska, kierownik pedag. Antoni Paździora, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

29. **Przedszkole Milików,** założone 1 II 1937: Nauczycielka Amalia Guńkówna, kierownik pedag. Jan Morcinek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

30. **Przedszkole I Nawsie,** przejęte na etat M. Szk. od 1 IV 1937: Nauczycielka Wanda Zientkówna, kierownik pedag. Gustaw Krużolek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku gminnym.

31. **Przedszkole II Nawsie:** Nauczycielka Natalia Ożanówna, kierownik pedag. Jan Zientek, em. nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

32. **Przedszkole Niebory:** Nauczycielka Emilia Bielówna, kierownik pedag. Karol Marek, kier. szkoły do 31 VIII 1937 i od 1 X 1937 Paweł Zabrzystan, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

33. **Przedszkole Niemiecka Lutynia:** Nauczycielka Anna Jasiońkówna, kierownik pedag. Jan Jeleń, dyr. szk. wydz. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

34. **Przedszkole Nowy Bogumin:** Nauczycielka Gabriela Kocurówna, kierownik pedag. Alfred Kocur, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.

35. **Przedszkole Olbrachcice:** Nauczycielka Matylda Kubicowa, kierownik pedag. Jan Farnik, nauczyciel. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

36. **Przedszkole I Oldrzychowice:** Nauczycielka Henryka Rzymanówna, kierownik pedag. Paweł Pustówka, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.
37. **Przedszkole II Oldrzychowice:** Nauczycielka Wanda Bajtkówna, kierownik pedag. Jan Kantor, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
38. **Przedszkole I Orłowa-Kopaniny.** Nauczycielka Emilia Fierłowa, kierownik pedag. Stanisław Paluch, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.
39. **Przedszkole II Orłowa — Zimny Dół:** Nauczycielka Milada Toszkówna, kierownik pedag. Stanisław Paluch, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.
40. **Przedszkole Pioseczna:** Nauczycielka Elżbieta Helsteinówna, kierownik pedag. Fryderyk Jesch, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
41. **Przedszkole Piotrowice:** Nauczycielki: Leontyna Florkówna do 31 VIII 1937, Anna Młodzikówna od 1 IX 1937 do 7 IX 1937, Maria Mokroszówna od 8 IX 1937 do 3 X 1937, Emilia Żwakówna od 4 X 1937 do 30 XI, Bronisława Taskówna od 1 XII 1937, kierownik pedag. Jan Urbańczyk, kierownik szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.
42. **Przedszkole Polska Lutynia:** Nauczycielka Waleria Żyłanka, kierownik pedag. Jan Wojtek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
43. **Przedszkole Poręba:** Naucz. Hilda Sembołówna do 31 VIII 1937, od 1 IX 1937 Maria Burówna, kierownik pedag. Karol Polak kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
44. **Przedszkole Raj:** Nauczycielka Anna Trzaskalikówna, kierownik pedag. Franciszek Mitrenga, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
45. **Przedszkole Ropica:** Nauczycielka Maria Krzyżankówna, kierownik pedag. Paweł Biedrawa, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.
46. **Przedszkole Rychwałd:** Naucz. Eugenia Dostalówna do 31 VIII 1937, od 1 IX 1937 Helena Wojtalówna, kierownik pedag. Rudolf Siwek, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkolnym Macierzy.
47. **Przedszkole Skrzeczni:** Naucz. Olga Babiszówna do 31 VIII 1937, od 1 IX 1937 Leontyna Florkówna, kierownik pedag. Jan Zyder, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.
48. **Przedszkole Stanisławice:** Nauczycielka Anna Zahrajówna, kierownik pedag. Józef Stebel, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
49. **Przedszkole Stare Miasto:** Nauczycielka Adela Pałaca, kierownik pedag. Leon Lauko, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.
50. **Przedszkole I Stonawa:** Nauczycielka Helena Grötznerówna, kierownik pedag. Andrzej Wranka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

51. Przedszkole II Stonawa: Nauczycielka Waleria Hudźcówna, kierownik pedag. Franciszek Jeżowicz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku szkoły ludowej.

52. Przedszkole I Sucha Górna: Nauczycielka Maria Słupówna, kierownik pedag. Paweł Myrdacz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

53. Przedszkole II Sucha Górna: Nauczycielka Anna Kieconiówna, kierownik pedag. Paweł Myrdacz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

54. Przedszkole Sucha Dolna: Nauczycielka Helena Santariusówna, kierownik pedag. Jan Rymorz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

55. Przedszkole II Sucha Średnia: Nauczycielka Agnieszka Santariusówna, kierownik pedag. Jan Rymorz, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

56. Przedszkole Świbica: Naucz. Helena Folwarczna do 31 VIII 1937, od 1 IX 1937 Agnieszka Łupińska, kierownik pedag. Rudolf Macura, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

57. Przedszkole Szonychel: Nauczycielka Waleria Szarowska, kierownik pedag. Paweł Pszczółka, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku własnym.

58. Przedszkole Szumbark: Nauczycielka Maria Jurczkówna, kierownik pedag. Karol Sikora, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

59. Przedszkole Wędrzyna: Nauczycielka Bronisława Michejdzianka, kierownik pedag. Paweł Wojnar do 31 VIII 1937, od 1 IX 1937 Zuzanna Kaszperówna, nauczycielka. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

60. Przedszkole Żuków Dolny: Nauczycielka Genowefa Sztulan-ka, kierownik pedag. Ludwik Szynder, kier. szkoły. Przedszkole mieści się w budynku wynajętym.

Szkoly zawodowe.

Polska Prywatna Szkoła Zawodowa Żeńska Macierzy Szkolnej z prawem publiczn. w Orłowej

Założona w roku szkolnym 1911-12 przez Koło Pań Towarzystwa Szkoły Ludowej w Krakowie jako szkoła gospodarstwa domowego, przejęta na etat Macierzy Szkolnej w roku 1914, była czynna do 30 czerwca 1920. — Zamknięta wskutek wypadków plebiscytowych, została otwarta dnia 16 grudnia 1927 jako pięciomiesięczna szkoła gospodarstwa domowego, dnia 1 września 1928 jako jednoroczna szkoła rodzinna; od 1 września 1929 obejmuje prócz-szkoły rodzinnej pięciomiesięczne kursa gotowania i także kursa szycia.

Do szkoły rodzinnej przyjmuje się dziewczęta, które ukończyły 16 lat życia (ewentualnie także dziewczęta młodsze) i absolwowały szkołę wydziałową lub niższą szkołę średnią. Godzin nauki tygodniowo jest 39, z których $\frac{2}{3}$ poświęconych jest przedmiotom gos-

podarzym i nauce szycia, mianowicie bieleźniarstwa i krawieczyzny, a okrągło $\frac{1}{3}$ lekcji przypada na przedmioty ogólnokształcące, jak język polski, wychowanie (dzieci), higiena i pielęgnowanie dziecka, nauka obywatelska czyli naukowe wychowanie w obronności, nauka o środkach spożywczych, rachunki, śpiew, gimnastyka czyli fizyczne wychowanie w obronności. — Opłata miesięczna 25'— Kč.

Warunkiem przyjęcia na kurs gotowania względnie kurs szycia jest wiek 16-tu lat i świadectwo ukończenia szkoły ludowej. Wpisywać można się tylko na kurs szycia względnie na kurs gotowania. — Opłata miesięczna wynosi 15'— Kč.

Wpisy do szkoły rodzinnej i na kursy w I-ym półroczu roku szkolnego odbywają się w czerwcu po zakończeniu roku szkolnego i w ostatnich dniach sierpnia przed rozpoczęciem roku szkolnego, który trwa od 1 września do 28 czerwca następnego roku kalendarzowego.

Szkoła posiada stałe prawo publiczności.

W roku szkolnym 1936-37 ukończyło szkołę rodzinną 42 uczenie zwyczajnych, kursy gotowania i szycia 60 uczestniczek, czyli razem uczenie i uczestniczek kursów było 102'. Na rok szkolny 1937-38 wpisało się do szkoły rodzinnej 35 uczenie, na kursa gotowania i szycia 32.

W skład kuratorium opiekującego się szkołą, wchodzi: 1) Piotr Feliks, dyrektor gimnazjum i prezes Macierzy Szkolnej, jako przewodniczący, — 2. Józef Machnik, inżynier, kierownik T. O. Z. w Orłowej, jako zastępca przewodniczącego, — 3. Jan Włosok, dyrektor szkoły, jako skarbnik i sekretarz, — 4. Fryderyka Kożusznikówna, naucz. szkoły i zastępczyni dyrektora.

Grono naucz.: Dyrektor: Jan Włosok, profesor gimn. pol. w Orłowej, nauczycielki: Fryderyka Kożusznikówna prowadzi dział szycia, Łukoszówna Waleria uczy przedmiotów ogólnokształcących, Anna Chromikówna przedmiotów kuchenno - gospodarczych. Walburga Fójcikowa udziela nauki na kursach gotowania.

Z ramienia Minist. Szkol. i Ośw. Nar. przeprowadzili inspekcje szkoły: Nadradca szkolny Antoni Bednár, hospitując lekcje rachunków i nauki obywatelskiej, dnia 24 maja 1937; p. dr. phil. Michał Čapka, przysłuchując się lekcjom nauki wychowania i języka polskiego dnia 1 czerwca 1937.

Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej

powstała w roku 1919. Myśl jej założenia rzucił pierwszy prezes i organizator Towarzystwa Rolniczego w Cieszynie śp. Dr. Józef Zaleski. Od stycznia 1928 jest Żeńska Szkoła Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej na etacie Macierzy.

Rok szkolny 1937 otwarto normalnie, początkiem lutego — z liczbą 33 uczenie (jest to maksymalna liczba uczenie, jaką dotychczas szkoła osiągnęła, a uzyskała ją po raz pierwszy w roku 1936; na rok 1938 zgłosiło się 38 uczenie). Szkoła jest ściśle złączona

z internatem, w którym opłata miesięczna wynosiła 180'— Kcz. Wpisowe do szkoły uiszcza się w wysokości 25'— Kcz.

Grono: Dyrektorka: Zofia Firlanka.

Nauczycielki: Gertruda Poloczówna, Helena Szczepańska, Bronisława Jasiówna. Siły dochodzące: Edward Pindur, Adam Mrózek.

Szkołą opiekuje się Kuratorium, w skład którego wchodzi: Karol Buzek, rolnik w Końskiej, jako przewodniczący; Dyr. Piotr Feliks, dyrektor pol. gimnazjum w Orłowej, jako wiceprezes; Dyr. Zofia Firlanka, dyrektorka szkoły, jako sekretarka; radca Jarosław Gela, jako zastępca Ministerstwa Rolnictwa; poseł Karol Junga, rolnik w Górnym Żukowie, jako przedstawiciel Urzędu Krajowego w Bernie; Karol Cieńciała, jako wizytator szkoły z ramienia Macierzy Szkolnej. Dalej do Kuratorium — jako przedstawiciele Macierzy Szkolnej — wchodzi: Ks. Senior Józef Berger, pastor w Czeskim Cieszynie; Ks. Rudolf Płoszek, proboszcz w Gnojniku; Jan Kubok, rolnik i naczelnik gminy w Końskiej. Przedstawiciele Towarzystwa Rolniczego: Józef Pawlica, rolnik w Ropicy; Jan Ciemała, burmistrz Wędryni; Józef Janeczek, rolnik w Suchej Górnej. Poza tym do Kuratorium należy — jako przedstawiciel Towarzystwa Nauczycieli Polskich — Paweł Sikora, kierownik szkoły ludowej w Końskiej i Fiskowa, wdowa po rolniku z Nawsia, jako przedstawicielka rodziców uczenic w roku 1937.

Nadzór nad szkołą sprawują: Z ramienia Ministerstwa Rolnictwa — Dr. Ing. Wacław Raštica, państwowy inspektor szkół rolniczych i Maria Hradilowa, państwowa inspektorka żeńskich szkół rolniczych.

Z ramienia Macierzy Szkolnej wizytował szkołę Karol Cieńciała, kierownik ludowej szkoły gospodarczej w Górnej Suchej.

Ucenie szkoły odbyły trzydniową wycieczkę do Berna i Machochy, oraz jednodniową autobusem do Zlina w celu przyjrzenia się organizacji pracy w zakładach Bafi.

Przy szkole istnieje organizacja uczniowska „Bratnia Pomoc“, z ramienia której urządziły uczennice 1 wieczorek, 2 akademie i 3 poranki, dalej sklepik uczniowski „Łączność“. Poza tym przy szkole istnieje Związek Absolwentek Końszczanek, który prowadzi Poradnię dla Matek w gmachu szkolnym.

Kursa i szkoły subwencionowane przez Macierz.

W roku przeszłym były na etacie Macierzy, podobnie jak w poprzednich latach, **3 kursy kroju i szycia**: we Frysztacie, Jabłonkowie i Trzyńcu. Dla tych kursów utrzymywała Macierz 2 nauczycielki: p. Annę Fraitagową i p. Alojżę Przeczkówną.

Oprócz tego subwencionowała Macierz następujące uzupełniające szkoły przemysłowe: w Czeskim Cieszynie, Bystrzycy, Frysztacie, Karwinie, Nowym Boguminie, Orłowej i Stonawie — przez utrzymywanie na swym etacie 2 nauczycieli fachowych: p. Emila Szarowskiego i p. Ferdynanda Króla.

Liczbowe sprawozdanie obejmuje tabela statystyczna.

Bursy.

Macierz Szkolna, wychodząc z założenia, że jedynie młodzież, mieszkająca w miejscu pobierania nauk, może w całej pełni z nich korzystać i chcąc umożliwić młodzieży z całego Śląska korzystanie ze swych zakładów, utrzymuje 4 bursy:

1. Bursę męską dla uczniów gimnazjum realnego w Orłowej, kierownikiem jest p. prof. Stanisław Motyka, jego zastępcami p. prof. Eng. Wadowski i p. prof. Władysław Palowski (filia bursy).

2. Bursę żeńską dla uczennic gimnazjum i szkoły rodzinnej w Orłowej, kierowniczką p. naucz. Fryderyka Kożusznikówna, zastępcą p. naucz. Anna Chromikówna.

3. Bursę dla kandydatów i kandydatek seminarium nauczycielskiego w Śląskiej Ostrawie, kierownik p. dyr. Franciszek Szymonik.

4. Bursę dla uczennic żeńskiej szkoły gospodarstwa wiejskiego w Końskiej, która jest ściśle złączona ze szkołą, kierowniczką p. dyr. Zofia Firlanka.

Bursy mieszczą się w budynkach własnych Macierzy.

Liczbowe sprawozdanie burs obejmuje tabela statystyczna.

Uczniowie mieszkający w bursach tworzą różne organizacje jak chóry, orkiestry, kółka amatorskie, kluby sportowe, prowadzą bratnią pomoc, korzystają z czytelni i radia. Urządzają odczyty, wieczorki i inne uroczystości narodowe, w których biorą udział grona nauczycielskie.

Opłata w bursach wynosi Kč 250'—, ubodzy uczniowie otrzymują zniżki.

Ogólne sprawozdanie z działalności Kół Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji za rok 1937.

Działalność pracy Kół Macierzy Szkolnej podaje osobne sprawozdanie statystyczne. Z tablic tych jest widocznym, że Koła w roku sprawozdawczym nie spoczywały, ale jeszcze z większą energią jak w latach poprzednich, rozwijały swą działalność. Tak jak w każdym roku sprawozdawczym, zanotowaliśmy i w tym roku przyrost członków. Wstąpiło do Kół Macierzy 719 członków, wykreślono z powodu śmierci, względnie wystąpienia 589 — rzeczywisty więc przyrost 130 członków. Na tym polu otwiera się przed Zarządami Kół ogromna praca. Dotychczasowa liczba członków jest stanowczo za małą. Każdy uświadomiony Polak powinien być członkiem Macierzy. Niechaj to stanie się hasłem pracy Kół w następnym roku.

W myśl poleceń Zarządu Głównego, Koła opiekowały się Kółkami śpiewackimi. Powstały 3 nowe Chóry Mac. Szk., liczba zaś członków wszystkich Chórów Macierzy wzrosła o 105 (wszystkich członków 2.457).

Bardzo pocieszający i ważnym objawem w pracy oświatowej Kół, jest tworzenie świetlic, których w roku sprawozdawczym otwarto 7. Kółka samokształcenia wzrosły z 23 na 32 — równorzędnie z tym powiększyła się liczba referentów, odczytów, obchodów narodowych i wycieczek.

Również gospodarka Kół pod względem finansowym przedstawia się o wiele korzystniej niż w roku ubiegłym. Podniosła się kwota za wkładki członkowskie z Kč 50.000'— na Kč 54.000'—. Dochody z imprez w porównaniu z rokiem ubiegłym są o 40.000 Kč większe. Wpłaty Kół do Zarządu Głównego podniosły się o 25%; w zeszłym roku Koła wpłaciły 68 tysięcy koron w tym roku 82 tys. koron. Majątek Kół wzrósł z 230.000 Kč na 280.000 Kč.

Także na cele miejscowych przedszkoli Koła wpłaciły tytułem subwencji pokazną kwotę, bo 106.000'— Kcz (w roku ubiegłym 89.563'— Kcz).

Z uznaniem podkreślić też należy, że Koła w tym roku wywiązały się dobrze co do przysyłania sprawozdań z działalności kulturalno-oświatowej i rocznych zamknięć rachunkowych. Prawie, że wszystkie przesłały w przepisany czas gotowy materiał do Zarządu Głównego. Ze sprawozdań tych jednak Zarząd Główny Mac. Szk. przekonał się, że niektóre Koła jeszcze daleko nie dorównują w pracy tym Kołom, które w ubiegłym roku stawiane były jako Koła wzorowe. Życzeniem więc Zarządu Głównego jest, by w roku następnym i te Koła zabrały się energicznie do pracy.

Jak ze statystyki kulturalno-oświatowej wynika upadła liczba wypożyczonych książek. Powodem tego jest fakt, że Koła złożyły w biurze Mac. Szk. swoje lokalne biblioteki dla stworzenia jednej wielkiej centralnej biblioteki w Czeskim Cieszynie. Zorganizowanie tejże jest już prawie że na ukończeniu i z początkiem lipca będą mogły Koła w całej pełni z niej korzystać. Biblioteka ta będzie posiadała najnowsze dzieła literatury polskiej, zawsze w kilku egzemplarzach, tak że czytelnicy nasi będą mogli bieżąco zapoznawać się z arcydziełami najnowszej polskiej literatury.

Za owocną, nieraz bardzo ofiarną i gorliwą pracę, mającą dla naszego społeczeństwa ogromne znaczenie, wyraża Zarząd Główny wszystkim Zarządom Kół słowa pełnego uznania i serdecznego podziękowania.

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	Liczba członków 31 grudnia 1936	Wstąpiło w r. 1937	Wystąpiło w r. 1937	Liczba członków 31 grudnia 1937	Walne zgromadzenie	Posiedzenia zarządu	Czynelnia (świetlica)	Czasopisma	Biblioteka	Lokal biblioteki Jaka biblioteka? Z jaką połączona?	Ilość dzieł w bibliotece
1	Błędowice Dolne I.	118	4	12	110	1	8	tak	3	tak	gospoda	274
2	Błędowice Dolne II.	93	6	16	83	1	8	tak	10	tak	przedszkole II.	30
3	Boconowice	35	3	5	37	1	5	tak	6	tak	szkoła	86
4	Bukowiec	64	—	—	64	1	5	tak	11	tak	u p. Kadłubca***	—
5	Bystrzyca n./O.	116	7	7	116	1	4	tak	—	tak	Dom Macierzy	49
6	Cierlicko Dolne	44	3	9	44	1	17	—	1	tak	w Braterstwie***	43
7	Cierlicko Górne	101	3	6	98	1	9	—	—	tak	Ratusz***	713
8	Czeski Cieszyń	341	4	—	345	1	4	—	9	tak	szkoła***	46
9	Datynie Dolne	48	4	4	48	1	6	—	2	tak	szkoła*	36
10	Gnojnik	80	7	3	84	1	4	—	—	tak	przedszkole***	36
11	Grodziszcz	31	1	5	27	1	11	—	—	tak	Dom Macierzy	462
12	Gródek	82	6	7	81	1	7	—	—	tak	przedszkole**	10
13	Guty	16	5	—	21	1	10	—	—	—	—	—
14	Jabłonków	97	6	7	96	1	6	—	—	tak	szkoła***	—
15	Karpętna	20	—	—	20	1	2	—	—	—	—	—
16	Kocobędz	61	3	1	63	1	4	—	—	tak	szkoła***	674
17	Kojkowice	39	1	—	40	1	12	—	3	tak	przedszkole	46
18	Końska I.	183	4	15	172	1	10	—	—	tak	szkoła*	47
19	Końska II.	56	10	13	53	1	7	—	—	tak	szkoła	80
20	Koszarzyska	21	1	2	20	1	4	—	—	—	—	—
21	Leszna Dolna	73	7	2	78	1	2	—	—	tak	szkoła	30
22	Łomna Górna	21	—	—	21	1	4	—	—	—	—	—
23	Łomna Dolna	40	10	—	50	1	10	—	—	tak	szkoła***	57
24	Łyżbice	70	8	11	67	1	7	—	—	—	—	—
25	Ligota Kameralna	38	2	1	39	1	12	—	—	—	—	—
26	Milików	36	10	1	45	1	3	—	—	—	—	—
27	Mistrzowice-Koniaków	59	2	—	61	1	7	—	—	—	—	—
28	Mosty przy Cieszynie	91	4	5	90	1	4	—	—	tak	szkoła***	50
29	Mosty przy Jabłonkowie	85	3	3	85	1	9	—	—	—	—	—
30	Nawsie I.	100	2	8	94	1	6	—	—	—	—	—
31	Nawsie II.	43	9	6	46	1	7	—	—	—	—	—
32	Nawsie III.	29	2	—	31	1	6	—	—	tak	szkoła	82
33	Niebory	43	7	7	43	1	7	—	—	tak	szkoła***	7
34	Nydek	34	—	2	32	1	5	—	—	tak	szkoła***	30
35	Oldrzychowice	73	33	1	107	1	6	—	—	tak	w bud. prezesa	50
36	Piosek	53	1	2	52	1	7	—	—	tak	szkoła	50
37	Piosek-Baginieć	22	—	4	18	1	7	—	—	tak	szkoła	205
38	Ropica	77	7	3	81	1	3	—	—	tak	bud. gminny***	628
39	Rzeka	21	—	6	15	1	5	—	—	tak	szkoła***	25
40	Sibica	80	3	2	81	1	9	—	—	tak	przedszkole	87
41	Stanisławice	46	4	—	50	1	6	—	—	tak	szkoła***	240
42	Szumbark	74	8	11	71	1	8	—	—	tak	szkoła	340
43	Śmiłowice	65	1	6	60	1	7	—	—	tak	prywatnym	46
44	Trzancowice	57	—	1	56	1	10	—	—	—	—	—
45	Trzycieź	50	1	5	46	1	8	—	—	—	—	—
46	Trzyniec	152	20	4	168	1	6	—	—	—	—	—
47	Wędrynia	149	14	3	160	1	6	—	—	—	—	—
48	Żuków Dolny	84	1	—	85	1	6	—	—	tak	szkoła***	73
49	Żuków Górny	53	1	13	41	1	5	—	—	—	—	—
50	Żywocice	46	5	1	50	1	5	—	—	tak	Dom Robotn.***	24
Razem . . .		3511	243	220	3534	49	307	7	74	35		4620

Objaśnienia: * Biblioteka wędrowna Mac. Szk. ** Biblioteka Koła + wędrowna, *** Biblioteka

Ilość tomów w bibliotece	Wypożycza się	Liczba czytelników	Liczba wypożyczo- nych dzieł	Liczba wypożyczo- nych tomów	Odczyty	Kółka amatorskie	Przedstawienia	Obchody narodowe i inne	Zabawy, festyny i wyścigi	Kółko śpiewackie	Ilość człon- ków Chóru	Próby Chóru	Ilość członków Zarządu w roku 1937
325	według potrzeby	41	—	168	2	tak	2	2	4	tak	60	raz w tygodniu	11
—	—	—	—	—	—	—	3	5	1	tak	90	"	9
30	1 raz w tygodniu	—	20	21	4	"	2	2	2	tak	16	"	5
90	"	107	930	952	2	"	1	3	4	tak	32	"	7
—	—	—	—	—	20	—	1	2	2	—	—	"	13
50	według potrzeby	36	80	120	—	tak	2	1	2	tak	24	wedł. potrzeby	9
54	1 raz w tygodniu	64	599	655	—	"	1	2	2	tak	48	raz w tygodniu	4
850	2 razy w tygodniu	141	3147	3836	—	—	3	3	3	tak	56	2 razy w tyg.	15
—	dorywczo	32	240	256	2	tak	2	1	2	tak	18	raz w tygodniu	7
46	każdego czasu	22	157	157	10	"	3	2	3	tak	23	"	10
44	1 raz w tygodniu	48	132	156	—	"	2	—	1	tak	14	"	6
522	codziennie	55	531	666	—	"	1	2	1	tak	38	"	6
16	"	25	—	—	—	"	2	4	3	tak	28	"	6
—	—	—	—	—	15	"	2	1	1	tak	33	"	9
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	"	3
—	1 raz w tygodniu	17	164	164	—	tak	3	—	1	tak	29	raz w tygodniu	6
—	—	—	—	—	—	—	1	—	4	tak	13	"	4
—	1 raz w tygodniu	102	—	3138	2	"	2	1	2	—	—	"	13
58	"	18	114	135	1	—	3	1	4	—	—	"	6
52	według potrzeby	18	147	158	9	tak	1	4	—	tak	25	raz w tygodniu	6
12	2 razy w miesiącu	15	26	29	2	"	2	2	2	tak	54	"	6
—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	"	6
40	według potrzeby	20	104	111	2	"	1	1	5	tak	20	wedł. potrzeby	7
—	—	—	—	—	3	"	2	2	2	—	—	"	5
—	—	—	—	—	4	"	2	2	1	tak	30	raz w tygodniu	6
—	—	—	—	—	4	"	1	1	1	tak	32	"	4
—	—	—	—	—	—	—	5	3	7	—	—	"	6
71	2 razy w miesiącu	32	256	262	6	"	2	3	5	tak	25	raz w tygodniu	8
—	—	—	—	—	2	"	3	2	1	tak	65	"	11
—	—	—	—	—	12	"	2	4	2	tak	18	"	8
—	—	—	—	—	—	—	2	2	1	—	—	"	5
56	1 raz w tygodniu	28	235	258	2	"	1	1	—	—	—	"	6
93	"	53	387	416	1	"	1	2	2	—	—	"	4
10	"	19	7	10	2	"	1	2	—	—	—	"	9
39	według potrzeby	7	15	18	1	"	1	1	—	—	—	"	6
55	2 razy w tygodniu	47	119	128	2	"	1	3	2	tak	25	raz w tygodniu	6
50	1 raz w tygodniu	10	96	96	3	"	1	2	3	—	—	"	6
261	"	28	546	576	—	"	2	1	1	tak	35	2 razy w tyg.	11
—	dorywczo	25	180	192	17	"	1	—	—	—	—	"	5
710	1 raz w tygodniu	72	1182	1313	—	"	1	—	—	tak	17	2 razy w tyg.	2
29	"	52	112	120	30	"	2	3	—	—	—	"	5
97	"	25	286	—	4	"	1	4	24	tak	25	raz w tygodniu	11
255	"	68	250	237	2	"	2	2	8	tak	32	"	9
292	2 razy w tygodniu	25	70	123	3	—	1	3	1	—	—	"	6
56	według potrzeby	31	248	253	—	"	3	2	3	tak	15	raz w tygodniu	8
—	—	—	—	—	—	—	2	3	2	tak	40	"	14
—	—	—	—	—	2	"	3	2	3	tak	50	w razie potrz.	5
85	codziennie	115	256	283	—	"	3	2	3	tak	32	raz w tygodniu	7
—	—	—	—	—	6	"	2	—	1	tak	33	"	4
24	—	87	—	—	6	"	2	3	4	tak	30	"	6
4472		1485	10636	15007	184	45	88	95	124	34	1107	43	336

Kola połączona z gminną.

Statystyka działalności kulturalno-oświatowej Kół Powiat

Liczba bibliotek	Siedziba Koła	Liczba członków 31 grudnia 1936	Współpół w r. 1937	Współpół w r. 1937	Liczba członków 31 grudnia 1937	Walne zgromadzenia	Posiedzenia zarządu	Czytelnia (świetlica)	Czasopisma	Biblioteka	Lokal biblioteki Jaka biblioteka? Z jaką połączona?	Ilość dzieł w bibliotece
1	Bogumin Nowy	138	12	—	150	1	22	—	—	tak	szkoła***	827
2	Darków	129	16	6	139	1	7	—	—	—	—	343
3	Dąbrowa	152	24	14	162	1	11	—	—	tak	przedszkole***	87
4	Dzieńmowice	53	5	—	58	1	9	tak	3	—	gospoda**	—
5	Frysztat I.	226	14	2	238	1	16	—	—	—	Dom Macierzy	131
6	Frysztat II.	41	2	5	38	1	12	—	—	tak	szkoła***	454
7	Gruszów	138	24	14	148	1	16	—	—	—	przedszkole	418
8	Karwina I.	119	6	13	112	1	16	—	—	—	—	—
9	Karwina II.	141	17	7	151	1	8	—	—	—	szkoła	363
10	Karwina III.	151	8	3	156	1	6	—	—	tak	przedszkole	743
11	Karwina IV.	137	23	12	148	1	—	—	—	—	Dom Proletariatu	—
12	Karwina V.	241	30	81	190	1	13	—	—	—	restauracja	363
13	Karwina VI.	263	17	—	280	1	11	—	—	—	szkoła***	199
14	Lutynia Niemiecka	128	12	—	140	1	10	—	—	—	przedszkole***	276
15	Lutynia Polska	186	8	22	172	1	21	—	—	—	—	—
16	Łazy I.	200	25	20	205	1	14	—	—	—	—	—
17	Łazy II.	102	6	—	108	1	17	—	—	—	szkoła	208
18	Łąki	157	5	—	162	1	12	tak	7	tak	szkoła***	80
19	Marklowice Dolne	75	6	13	68	1	7	—	—	—	szkoła***	278
20	Olbrachcice	105	22	5	122	1	10	—	—	—	szkoła***	—
21	Orłowa I.	219	17	25	211	1	16	—	—	—	—	—
22	Orłowa II.	59	1	2	58	1	7	—	—	—	Bursa M. Szk.	240
23	Ostrawa Śląska	132	7	11	128	1	10	—	—	tak	p. L. Kotarba*	46
24	Pietwałd	40	5	—	45	1	7	—	—	—	—	—
25	Piotrowice	80	13	1	92	1	2	—	—	—	Dom Ludowy	410
26	Poręba	107	9	7	109	1	18	—	—	tak	Ratusz***	447
27	Pudłów	96	20	20	96	1	14	—	—	—	szkoła***	110
28	Raj	54	4	—	58	1	13	—	—	—	szkoła***	149
29	Rychwałd	122	13	10	125	1	12	—	—	—	przedszkole***	329
30	Skrzeczoń	143	5	—	148	1	19	—	—	—	Urząd gminny***	12
31	Stare Miasto	22	20	—	42	1	7	—	—	—	szkoła	350
32	Stonawa	225	17	2	240	1	7	tak	7	—	gospoda*	231
33	Sucha Dolna	90	8	5	93	1	11	—	—	—	szkoła	118
34	Sucha Górna I.	139	9	4	144	1	7	—	—	—	gospoda	80
35	Sucha Górna II.	93	2	23	72	1	12	—	—	—	—	—
36	Sucha Górna III.	96	8	12	92	1	8	tak	1	—	—	—
37	Sucha Średnia I.	136	11	7	140	1	11	—	—	—	—	—
38	Sucha Średnia II.	52	14	14	52	1	13	—	—	—	szkoła***	—
39	Szonymiel-Bogumin	81	6	5	82	1	9	—	—	tak	prywatny**	107
40	Wierzniewice	59	4	1	62	1	10	—	—	—	gospoda	164
41	Zabłocie	63	1	2	62	1	8	—	—	—	gospoda	455
42	Zawada	50	—	1	49	1	10	—	—	—	—	—
Razem		5040	476	369	5145	42	469	4	18	32		8018

Zestawienie

1	Powiat cieszyński	3511	243	220	3534	49	307	7	74	35		4620
2	Powiat frysztański	5040	476	369	5145	42	469	4	18	32		8018
Razem		8551	719	589	8679	91	776	11	92	67		12638

Objaśnienia: * Biblioteka wędrowna, ** Biblioteka Koła + wędrowna, *** Biblioteka

Macierzy Szkolnej w Czechosłowacji w r. 1937. frysztański.

Ilość tomów w bibliotece	Wypożycza się	Liczba czytelni	Liczba wypożyczo-nych dzieł	Liczba wypożyczo-nych tomów	Odczyty	Kółko amatorskie	Przedstawienia	Obchody narodowe i inne	Zabawy, festyny i wyjezdy	Kółka śpiewackie	Ilość człon-ków Chóru	Próby Chóru	Ilość członków Zarządu w roku 1937
842	raz w tygodniu	79	1075	1096	4	tak	5	9	2	tak	—	raz w tygodniu	11
367	raz w tygodniu	103	—	1223	—	—	2	5	4	—	38	—	6
105	2 razy w miesiącu	10	30	40	2	—	2	3	2	—	60	—	12
158	raz w tygodniu	16	70	95	1	—	1	2	3	—	12	2 razy w mies.	9
638	—	54	967	1256	2	—	3	1	4	—	64	raz w tygodniu	10
470	—	32	266	276	2	—	3	3	2	—	28	—	8
—	—	—	—	—	—	—	1	2	2	—	42	—	16
—	raz w tygodniu	30	357	—	—	—	1	2	—	—	37	—	17
820	—	32	197	209	—	tak	1	4	2	—	53	—	13
—	—	—	—	—	—	—	1	4	2	—	37	—	6
401	—	17	150	173	1	—	1	4	3	—	55	—	19
—	—	33	805	—	2	—	2	4	2	—	70	—	7
313	—	36	329	355	6	—	6	3	5	—	34	—	8
—	—	—	—	—	—	—	1	5	2	—	30	—	12
—	—	—	—	—	—	—	2	1	2	—	50	—	12
223	raz w tygodniu	56	280	—	17	—	2	3	2	—	—	2 razy w tyg.	6
95	—	32	412	430	2	—	2	3	3	—	36	21	8
284	—	63	279	295	5	—	1	4	3	tak	25	raz w tygodniu	13
—	—	—	—	—	12	—	2	2	2	—	42	58	6
—	—	—	—	—	—	—	2	1	—	—	—	—	12
270	raz w tygodniu	15	50	72	4	tak	1	4	3	—	—	—	6
46	2 razy w miesiącu	37	46	46	—	—	2	1	—	—	—	—	6
451	raz w tygodniu	24	167	198	9	tak	4	2	3	—	30	w miarę potrz.	7
481	—	13	180	—	2	—	4	2	2	—	24	raz w tygodniu	8
205	2 razy w miesiącu	26	206	255	1	—	3	2	8	—	33	—	15
171	raz w tygodniu	43	1596	1624	11	—	2	4	2	—	35	—	11
356	—	60	—	521	2	—	3	2	3	—	46	—	10
12	—	59	140	160	7	—	4	2	1	—	35	—	6
—	—	58	512	—	—	—	3	2	—	—	30	—	6
235	—	15	68	74	—	—	3	4	—	—	—	—	13
221	—	31	196	204	—	tak	1	2	2	tak	—	—	8
100	według życzenia	—	—	—	—	—	1	4	3	—	30	2 razy w tyg.	6
—	raz w tygodniu	29	59	124	—	—	3	1	—	—	108	raz w tygodniu	3
—	—	—	—	—	—	tak	3	3	1	—	—	—	14
—	—	—	—	—	—	—	2	4	2	tak	30	raz w tygodniu	6
128	raz w tygodniu	108	172	172	4	—	2	2	3	—	28	—	8
229	—	16	48	75	2	—	3	—	6	—	31	2 razy w tyg.	8
520	—	18	21	36	—	—	2	4	2	—	34	raz w tygodniu	6
8141	—	1145	9174	9151	102	36	89	127	98	35	1228	79	395

ogólne:

4472	1485	10636	15007	184	45	88	95	124	34	1107	43	336
8141	1145	9174	9151	102	36	89	127	98	35	1228	79	395
12613	2630	19810	24158	286	81	177	222	222	69	2335	122	731

Koła połączona z gminą.

W skład poszczególnych prezydiów Kół wchodził:

Okręg frysztański

1. **Nowy Bogumin.** Rok założenia 1905, przewodn. Antoni Szmęja, insp. ubezp., sekretarz Alfred Kocur, kier. szkoły, skarbnik Józef Gałgonek, lustrator Paweł Pszczółka, kierownik szkoły, Nowy Bogumin — Szonychel.
2. **Darków.** Rok założenia 1912, przewodn. Franciszek Foltyn, górnik, sekretarz Robert Chlebek, naucz., skarbnik Jan Słowik, em. górnik, lustrator Jerzy Rusnok, naucz. wydz., Karwina.
3. **Doubrowa.** Rok założenia 1910, przewodn. Szczepan Szewieczek, stygar, sekretarz Ludwik Szczęch, skarbnik Fryderyk Kożuszniak, sklepowy, lustrator Wiktor Burian, prof. gimn., Orłowa.
4. **Dzieńmorowice.** Rok założenia 1907, przewodn. Leon Kubatko, kier. szkoły, sekretarz Rudolf Bednarz, kier. filii CŚL, skarbnik Karol Siuda, górnik, lustrator, Józef Mierzwa, naucz., Niem. Lutyń.
5. **Frysztat I.** Rok założenia 1908, przewodn. Jan Maultz, naucz., sekretarz Jan Bolek, naucz., skarbnik Franciszek Pawliczek, dyr. Banku, lustrator Gustaw Taraba, Cz. Cieszyn.
6. **Frysztat II.** Rok założenia 1926, przewodn. Wojciech Biegoń, sekretarz Anna Woźnićówna, naucz. przedszk., skarbnik Ludwik Wujcik, lustrator Rafał Bajger, naucz. wydz., Frysztat.
7. **Gruszów.** Rok założenia 1908, przewodn. Franciszek Hajzer, sekretarz Amalia Janikówna, naucz. przedszk., skarbnik Jerzy Mikołajek, kier. szkoły, lustrator Franciszek Szymonik, dyr. szk. wydz., Mor. Ostrawa.
8. **Karwina I.** Rok założenia 1908, przewodn. Rudolf Wojnar, kier. szkoły, sekretarz Emil Jonszta, naucz., skarbnik Antoni Wilczek, student, lustrator Józef Badura, prof. gimn., Orłowa.
9. **Karwina II.** Rok założenia 1908, przewodn. Leonhard Bonczek, naucz., sekretarz Emil Gładysz, absolwent P. S. H., skarbnik Alojzy Łysek, sztygar, lustrator Józef Rzyman, naucz. wydz., Łazy.
10. **Karwina III.** Rok założenia 1918, przewodn. Franciszek Czechowicz, sztygar, sekretarz Rudolf Brożek, skarbnik Stanisław Mosio, lustrator Wiktor Sembol, właśc. drukarni, Frysztat.
11. **Karwina IV.** Rok założenia 1922, przewodn. Henryk Michalik, kier. szkoły, sekretarz Adolf Szurman, naucz., skarbnik Józef Gąsior, ślusarz, lustrator Karol Dziadura, Sucha Górna.
12. **Karwina V.** Rok założenia 1922, przewodn. Józef Szarowski, em. górnik, sekretarz Władysław Halama, urzędnik, skarbnik Józef Przybyła, emer. górnik, lustrator Teodor Guziur, kier. szkoły, Karwina.
13. **Karwina VI.** Rok założenia 1923, przewodn. Karol Niezgoda, górnik, sekretarz Jan Baranek, naucz., skarbnik Józef Włosok, sztygar, lustrator Alojzy Drózd, prof. gimn., Orłowa.
14. **Niem. Lutyń.** Rok założenia 1911, przewodn. Rudolf Pastuszek, sekretarz Władysław Pasz, naucz. wydz., skarbnik Szczepan Woska, lustrator Józef Niemiec, prof. gimn., Orłowa.

15. **Polska Lutynia.** Rok założenia 1913, przewodn. Franciszek Woska, sekretarz Ferdynand Bystróż, naucz., skarbnik Emil Kuździałka, lustrator Karol Polak, kier. szkoły, Poręba.

16. **Łazy I.** Rok założenia 1909, przewodn. Józef Pasz, sztygar, sekretarz Józef Rzyman, naucz. wydz., skarbnik Robert Rozbrój, górnik, lustrator Wiktor Burian, prof. gimn., Orłowa.

17. **Łazy II.** Rok założenia 1911, przewodn. Edward Kynast, em. ślusarz, sekretarz Karol Piegza, naucz. wydz., skarbnik Franciszek Chwajół, koksiarz, lustrator Rudolf Folwarczny, prof. gim., Orłowa.

18. **Łąki n/O.** Rok założenia 1912, przewodn. Alojzy Gattnar, rolnik, sekretarz Robert Chlebik, naucz., skarbnik Józef Kokotek, naucz., lustrator Jerzy Rusnok, naucz. wydz., Karwina.

19. **Markłowice Dolne.** Rok założenia 1908, przewodn. Teofil Molinek, kier. szkoły, sekretarz Alojzy Adamecki, rolnik, skarbnik Franciszek Sikora, górnik, lustrator Józef Sembol, naucz. wydz., Frysztat.

20. **Olbrachcice.** Rok założenia 1914, przew. Jan Farnik, naucz., sekretarz Matylda Kubicowa, naucz. przedszkola, skarbnik Franciszek Kalisz, lustrator Franciszek Jeżowicz, kier. szkoły, Stonawa.

21. **Orłowa I.** Rok założenia 1908, przewodn. Rudolf Folwarczny, prof. gimn., sekretarz Fryderyka Kożusznikówna, naucz., skarbnik Jan Folwarczny, prof. gimn., lustrator Józef Niemiec, prof. gimn., Orłowa.

22. **Orłowa II.** Rok założenia 1925, przew. Emanuel Szarowski, chałupnik, sekretarz Milada Toszkowa, naucz., przedszk., skarbnik Karol Bystróż, magazynier, lustrator Alfred Farny, prof. gimn., Orłowa.

23. **Ostrawa Śląska.** Rok założenia 1908, przewodn. Józef Wilczyński, wł. realn., sekretarz Teofil Potysz, naucz., skarbnik Franciszek Szymonik, dyr. szk. wydz., lustrator Ks. Karol Trombik, prof. gimn., Orłowa.

24. **Pietwałd.** Rok założenia 1930, przewodn. Jan Pałosz, emer. górnik, sekretarz Ludwik Kotarba, górnik, skarbnik Gustaw Łabudek, górnik, lustrator Karol Piegza, naucz., wydz., Łazy.

25. **Piotrowice.** Rok założenia 1925, przewodn. Emil Sobocik, sekretarz Franciszek Piechaczek, skarbnik Rudolf Szyrocki, lustrator Gabriel Ogrocki, sekretarz „Wzajemnej Pomocy“, Frysztat.

26. **Poręba.** Rok założenia 1908, przewodn. Józef Rzyman, wł. realności, sekretarz Adolf Wenglorz, nadsztygar, skarbnik Maksymilian Szuścik, kier. filii CSŁ., lustrator Wincenty Potysz, naucz. wydz., Łazy.

27. **Pudłów.** Rok założenia 1908, przewodn. Józef Ondrzejek, urzędnik, sekretarz Franciszek Podeszfa, fotograf, skarbnik Franciszek Szymeczek, rolnik, lustrator Alfred Kocur, kier. szkoły, Nowy Bogumin.

28. **Raj.** Rok założenia 1924, przewodn. Józef Polok, sekretarz Anna Trzaskalikówna, naucz., przedszkola, skarbnik Karol Kunz, lustrator Karol Marosz, naucz., wydz., Frysztat.

29. **Rychwałd.** Rok założenia 1908, przewodn. Gabriel Janeczko, rolnik sekretarz Rudolf Siwek, kier. szkoły, skarbnik Adolf Schuszik, lustrator Karol Polak, kier. szkoły, Poręba.
30. **Skrzeczoń.** Rok założenia 1909, przewodn. Emil Popek, em. kol., sekretarz Jan Zyder, kier. szkoły, skarbnik Franciszek Sedlaczek, hutnik, lustrator Jan Wojtek, kier. szkoły, Lutynia Polska.
31. **Stare Miasto.** Rok założenia 1929, przewodn. Ludwik Wawreczka, sekretarz Adela Pałaca, naucz. przedszk., skarbnik Jakób Rusok, lustrator Karol Marosz, naucz. wydz., Frysztat.
32. **Stonawa.** Rok założenia 1910, przewodn. Franciszek Jeżowicz, kier. szkoły, sekretarz Karol Tomiczek, naucz., skarbnik Antoni Ryba, nadsztygar, lustrator Alojzy Drózd, profesor gimn., Orłowa.
33. **Sucha Dolna.** Rok założenia 1913, przewodn. Józef Krygiel, szewc, sekretarz Teodor Dzik, prof. gimn., skarbnik Jan Kubeczka, chałupnik, lustrator Leonard Bonczek, naucz. wydz., Karwina.
34. **Sucha Górna I.** Rok założenia 1913, przew. Alojzy Sznapka, naucz. wydz., sekretarz Henryk Trzaskalik, górnik, skarbnik Franciszek Olszok, stolarz, lustrator Rudolf Piprek, nadsztygar, Łazy.
35. **Sucha Górna II.** Rok założenia 1913, przewodn. Rudolf Tobała, górnik, sekretarz Szromek, skarbnik Piotr Gałuszka, lustrator Józef Folwarczny, prof. gimn., Orłowa.
36. **Sucha Górna III.** Rok założenia 1913, przewodn. Karol Macura, sekretarz Henryk Paździora, skarbnik Józef Wałoszek, lustrator Teodor Dzik, prof. gimn., Orłowa.
37. **Sucha Średnia I.** Rok założenia 1910, przewodn. Jan Chmiel, chałupnik, sekretarz Karol Poncza, naucz., skarbnik Józef Pawlas, chałupnik, lustrator Adolf Kubeczka, naucz. wydz., Łazy.
38. **Sucha Średnia II.** Rok założenia 1913, przewodn. Paweł Kożusznik, emer. dozorca, sekretarz Józef Folwarczny, prof. gimn., skarbnik Karol Rozbrój, górnik, lustrator Leon Molenda, dyr. szk. wydz., Sucha Górna.
39. **Szonychel.** Rok założenia 1922, przewodn. Paweł Pszczółka, kier. szkoły, sekretarz Waleria Szarowska, naucz. przedszkola, skarbnik Ferdynand Rakus, lustrator Ks. Jerzy Juroszek, prof. gimn., Orłowa.
40. **Wierzniowice.** Rok założenia 1911, przewodn. Stefan Duda, sekretarz Henryk Bizoń, kier. szkoły, skarbnik Józef Rusek, lustrator Jan Wojtek, kier. szkoły, Polska Lutynia.
41. **Zabłocie.** Rok założenia 1924, przewodn. Rafał Wzientek, kowal, sekretarz Józef Russek, górnik, skarbnik Franciszek Szymurda, lustrator Alfred Kocur, kier. szkoły, Nowy-Bogumin.
42. **Zawada.** Rok założenia 1923, przewodn. Adolf Kondziołka, rolnik, sekretarz Alojzy Chroboczek, kier. szkoły, skarbnik Alojzy Chroboczek, kier. szkoły, lustrator Jan Janas, kierownik filii T. O. Z., Frysztat.

Okręg cieszyński:

1. **Błędowice Dolne I.** Rok założenia 1909, przew. Karol Chmiel, nacz. gminy, sekretarz Jan Fiedor, kier. szkoły, skarbnik Bernard Prymus, emer. urzędnik, lustrator Franciszek Czyż, kontr. kons., Sucha Dolna.
2. **Błędowice Dolne II.** Rok założenia 1924, przewodn. Franciszek Toman, dyr. szkoły wydź., sekretarz Adolf Folwarczny, naucz. wydź.iał, skarbnik Jan Siwy, szewc, lustrator Franciszek Czyż, kontr. kons., Sucha Dolna.
3. **Boconowice.** Rok założenia 1911, przewodn. Józef Szkandera, rolnik, sekretarz Franciszek Skulina, skarbnik Jan Zogatta, rolnik, lustrator Rudolf Paszek, dyr. szk. wydź., Jabłonków.
4. **Bukowiec.** Rok założenia 1928, przewodn. Paweł Polok, stolarz, sekretarz Karol Cienciała, naucz., skarbnik Henryk Doffek, kier. szkoły, lustrator Wiktor Podleśny, naucz., Końska-Kanada.
5. **Bystrzyca n/O.** Rok założenia 1908, przewodn. Rudolf Budnik, dyr. szkoły wydź., sekretarz Alojzy Zawadzki, naucz. do 31 VIII 1937, od 1 IX 1937 Ferdynand Menšík, naucz., skarbnik Jan Kozieł, naucz. wydź., lustrator Adam Kubala, dyr. szk. wydź., Trzynec.
6. **Cierlicko Dolne.** Rok założenia 1930, przewodn. Józef Chmiel, sekretarz Karolina Kożusznikówna, naucz. przedszk., skarbnik Gustaw Farny, lustrator Franciszek Toman, dyr. szk. wydź., Będowice Dolne.
7. **Cierlicko Górne.** Rok założenia 1922, przewodn. Gustaw Fajcik, sekretarz Helena Gradkówna, naucz. przedszk., skarbnik Adolf Wałach, lustrator Franciszek Toman, dyr. szk. wydź., Błędowice Dolne.
8. **Czeski Cieszyn.** Rok założenia 1924, przewodn. Jarosław Walczko, sekretarz Sydonia Czyżówna, naucz., skarbnik Karol Toman, lustrator insp. Józef Jonszta, Cz. Cieszyn.
9. **Datynie Dolne.** Rok założenia 1908, przewodn. Karol Toman, burmistrz, sekretarz Franciszek Chmiel, kier. szkoły, skarbnik Emil Kołder, sklepowy, lustrator Adolf Folwarczny, naucz. wydź., Błędowice Dolne.
10. **Gnojnik.** Rok założenia 1929, przewodn. Józef Stonawski, rolnik, sekretarz Rudolf Duława, rolnik, skarbnik Ludwik Kowalczyk, urzędnik, lustrator Wilhelm Mandrysz, kier. szkoły, Trzycieź.
11. **Grodziszcz.** Rok założenia 1925, przewodn. Alojzy Harok, sekretarz Anna Kukuczowa, skarbnik Jerzy Wojnar, lustrator Franciszek Franek, kier. szkoły, Cierlicko Górne.
12. **Gródek.** Rok założenia 1922, przewodn. Adam Pilch, sekretarz Franciszek Kupka, naucz., skarbnik Paweł Heczko, em. kier., lustrator Ks. Karol Krzywoń, pastor, Nawsie.
13. **Guty.** Rok założenia 1923, przewodn. Paweł Brzeźek, sekretarz Helena Folwarczna, skarbnik Józef Szczerba, lustrator Jan Kantor, kier. szkoły, Oldrzychowice.
14. **Jabłonków.** Rok założenia 1923, przewodn. Rudolf Paszek, dyr. szk. wydź., sekretarz Henryk Pawlita, naucz. do 31 VIII 1937,

od 1 IX 1937 Edward Klimsza, naucz., skarbnik Leopold Kożusznik, kier. fillii T. O. Z., lustrator Józef Franek, em. kier. szk., Gnojnik.

15. **Karpętna**. Rok założenia 1922, przewodn. Adam Mrózek, naucz., sekretarz Rudolf Juranek, skarbnik Rudolf Sikora, lustrator Adam Kluz, naucz., Bystrzyca n/Ol.

16. **Kocobędz**. Rok założenia 1923, przewodn. Józef Poncza, rolnik, sekretarz Karol Zagóra, kier. szkoły, skarbnik Karol Putniorz, lustrator Józef Manderla, kier. biura M. Szk., Cz. Cieszyn.

17. **Kojkowice**. Rok założenia 1931, przewodn. Paweł Kajzar, rolnik, sekretarz Paweł Gajdzica, kier. szkoły, skarbnik Józef Przeczek, chałupnik, lustrator Alojzy Kudzielka, naucz. wydź., Trzynieć.

18. **Końska I**. Rok założenia 1908, przewodn. Paweł Sikora, kier. szkoły, sekretarz Zofia Firlanka, dyrektorka, skarbnik Franciszek Stec, majster krawiecki, lustrator Mgr. Adam Gajdzica, Czeski Cieszyn.

19. **Końska II**. Rok założenia 1932, przewodn. Wiktor Mohyla, em. prof., sekretarz Helena Farna, naucz. przedszk. do 31 VIII 1937, od 1 IX 1937 Helena Cieślarkówna, naucz. przedszk., skarbnik Jan Dudys, lustrator Mgr. Adam Gajdzica, Cz. Cieszyn.

20. **Koszaryska**. Rok założenia 1928, przewodn. Paweł Heczko, nac. gminy, sekretarz Józef Matusik, naucz., skarbnik Gustaw Zuczek, kier. szkoły, lustrator Jan Morcinek, kier. szkoły, Milików.

21. **Leszna Dolna**. Rok założenia 1922, przewodn. Jan Jaś, rolnik, sekretarz Jerzy Tomoszek, kier. szkoły, skarbnik Adam Martynek, hutnik, lustrator Adam Kubala, dyr. szk. wydź., Trzynieć.

22. **Łomna Dolna**. Rok założenia 1931, przewodn. Jerzy Sikora, chałupnik, sekretarz Karol Pniok, kier. szkoły, skarbnik Jerzy Szkandera, rolnik, lustrator Antoni Paździora, kier. szkoły, Mosty przy Jabłonkowie.

23. **Łomna Górna**. Rok założenia 1933, przewodn. Józef Sikora, sekretarz Wilhelm Mocek, naucz., skarbnik Jan Sikora, lustrator Władysław Faja, naucz., Mosty p. Jabł.

24. **Łyżbice**. Rok założenia 1922, przewodn. Jan Sikora, sekretarz Paweł Gojniczek, kier. szkoły, skarbnik Helena Gabrysiówna, naucz. przedszk., lustrator Paweł Cymorek, kier. Księgarni M. Szk., Cz. Cieszyn.

25. **Ligotka Kameralna**. Rok założenia 1926, przewodn. Ks. Jan Unucka, pastor, sekretarz Jan Lanc, naucz., skarbnik Ewa Lasocianka, naucz. przedszk., lustrator Jan Szalbot, kier. szkoły, Śmiłowice.

26. **Milików**. Rok założenia 1928, przewodn. Jan Szkandera, rolnik, sekretarz Amalia Guńkówna, naucz. przedszk., skarbnik Jan Morcinek, kier. szkoły, lustrator Jan Zientek, em. naucz., Nawsie.

27. **Mistrzowice-Koniaków**. Rok założenia 1934, przewodn. Sobiesław Cieńciała, rolnik, sekretarz Józef Cieńciała, skarbnik Józef Heczko, murarz, lustrator Edward Potysz, urzędnik, Cz. Cieszyn.

28. **Mosty przy Cz. Cieszyń**. Rok założenia 1926, przewodn. Wiktor Potysz, sekretarz Hubert Tesarczyk, kier. szkoły, skarbnik

Piotr Szewieczek, kupiec, lustrator Józef Ostafin, em. kier. szk., Cz. Cieszyn.

29. **Mosty p. Jabł.** Rok założenia 1926, przewodn. Franciszek Sztokowski, em. kolejarz, sekretarz Karol Malik, naucz., skarbnik Jerzy Trombik, naucz., lustrator Paweł Lipka, kier. szk., Piosek.

30. **Nawsie I.** Rok założenia 1908, przewodn. Ks. Karol Krzywoń, pastor, sekretarz Hugon Cimała, naucz., skarbnik Jan Zientek, em. naucz., lustrator Franciszek Chowaniec, naucz. wydź., Trzyniec.

31. **Nawsie II.** Rok założenia 1931, przewodn. Jan Stonawski, gospodzki, sekretarz Jan Janiczek, skarbnik Jerzy Dorda, lustrator Paweł Łaboj, kier. szkoły, Bystrzyca-Pasieki.

32. **Nawsie III.** Rok założenia 1931, przewodn. Paweł Sikora, rolnik, sekretarz Paweł Kawulok, skarbnik Adam Szmek, rolnik, lustrator Paweł Łaboj, kier. szkoły, Bystrzyca n/Ol.-Pasieki.

33. **Niebory.** Rok założenia 1924, przewodn. Józef Szkuta, urzędnik, sekretarz Jan Badura, naucz., skarbnik Alojzy Franek, stolarz, lustrator Jan Pribula, naucz. wydź., Cz. Cieszyn.

34. **Nydek.** Rok założenia 1922, przewodn. Jan Raszka, kier. szkoły, sekretarz Tadeusz Rychlik, naucz., skarbnik Wilhelm Pasz, sklepowy CSL, lustrator Emil Żyła, naucz. wydź., Trzyniec.

35. **Oldrzychowice.** Rok założenia 1923, przewodn. Paweł Pustówka, kier. szkoły, sekretarz Wilhelm Pustówka, naucz., skarbnik Jan Haltof, urzędnik, lustrator Jan Kozieł, naucz. wydź., Bystrzyca n/Ol.

36. **Piosek.** Rok założenia 1923, przewodn. Adam Pyszko, rolnik, sekretarz Teofil Santarius, naucz., skarbnik Adam Krzyżanek, cieśla, lustrator Józef Franek, em. kier. szk., Gnojnik.

37. **Piosek-Baginieć.** Rok założenia 1931, przewodn. Jerzy Martynek, sekretarz Józef Macura, skarbnik Józef Jochymek, lustrator Henryk Doffek, kier. szkoły, Bukowiec.

38. **Ropica.** Rok założenia 1909, przewodn. Jan Michalik, sekretarz Maria Krzyżankówna, naucz. przedszk., skarbnik Alojzy Głos, lustrator Jan Kotas, naucz. wydź., Cz. Cieszyn.

39. **Rzeka.** Rok założenia 1926, przewodn. Jerzy Kiswa, sekretarz Jerzy Samiec, kier. szkoły, skarbnik Jan Fójcik, krawiec, lustrator Edward Potysz, urzędnik, Cz. Cieszyn.

40. **Świbica.** Rok założenia 1924, przewodn. Karol Molin, skarbnik Zuzanna Macurowa, lustrator Jerzy Walek, dyr. szk. wydź., Cz. Cieszyn.

41. **Stanisławice.** Rok założenia 1928, przewodn. Franciszek Glac, sekretarz Anna Zahrajówna, naucz. przedszk., skarbnik Helena Stebłowa, lustrator Franciszek Franek, kier. szkoły, Cierlicko Górne.

42. **Sumbark.** Rok założenia 1911, przewodn. Jan Kocur, urzędnik kopaln., sekretarz Karol Sikora, kier. szkoły, skarbnik Jan Buchwałdek, urzędnik kopaln., lustrator Władysław Krzyszkowski, naucz. wydź., Łazy.

43. **Śmitowice.** Rok założenia 1924, przewodn. Jerzy Zientek, sekretarz Paweł Tomoszek, skarbnik Paweł Sztefek, lustrator Paweł Trombik, naucz. wydź., Cz. Cieszyn.

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938.

Powiat cieszyński.

Liczba bieżąca	Siedziba Kola	Dochody						Rozchody						Wpłaty do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa 31/III 1938
		Gotówka kasowa I IV 1937	Wkłady członkowskie	Dary i składki dla Zarządu Głównego	Dary i składki dla Kola	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody	Razem	Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Różne inne Rozchody	Razem			
													Kż		
1	Bładowice D. I.	119'60	770'—	—	519'30	4.337'60	1.472'35	7.218'85	2.281'50	3.014'70	1.866'65	7.162'85	56'—	—	
2	Bładowice D. II.	599'60	542'—	—	83'—	1.187'10	220'95	2.632'65	283'10	530'60	796'20	1.609'90	183'25	839'50	
3	Boconowice . .	4'10	295'—	—	—	458'—	70'—	827'10	362'—	72'—	—	434'—	300'—	93'10	
4	Bukowiec . . .	339'40	125'—	—	—	3.383'30	1.180'80	5.028'50	2.847'40	1.871'70	203'70	4.922'80	32'50	73'20	
5	Bystrzyca . . .	3.679'45	530'—	—	1.422'90	1.096'—	1.867'40	8.595'75	658'60	1.453'40	2.086'05	4.198'05	1.899'50	2.498'20	
6	Cierlicko Dolne .	821'70	240'—	—	—	404'—	301'25	1.766'95	120'80	267'60	410'—	798'40	259'10	709'45	
7	Cierlicko Górne .	1.294'15	364'—	—	600'—	3.324'20	34'20	5.616'55	1.527'80	2.396'30	1.336'60	5.260'70	—	355'85	
8	Czeski Cieszyn .	2.757'95	2.022'—	—	—	3.688'40	100'65	8.569'—	3.472'85	200'—	180'50	3.853'35	1.658'75	3.056'90	
9	Datynie Dolne . .	134'40	55'—	—	—	—	—	189'40	—	30'95	—	30'95	63'80	94'65	
10	Gnojnik . . .	2.087'65	339'—	—	233'30	545'95	517'—	3.722'90	236'—	150'—	2.835'45	3.221'45	4'—	497'45	
11	Grodziszcz . . .	44'05	100'—	—	—	1.926'15	—	2.070'20	1.230'15	154'80	453'95	1.838'90	8'30	223'—	
12	Gródek . . .	59'15	450'—	—	559'55	—	302'70	1.371'40	—	731'15	145'70	876'85	376'30	118'25	
13	Guty . . .	—	80'—	—	—	6.137'95	44'70	6.262'65	4.094'40	1.080'20	1.075'75	6.250'35	12'30	—	
14	Jabłonków . . .	1.368'35	755'—	—	602'—	7.462'20	508'45	10.696'—	5.021'10	1.050'20	2.458'95	8.530'25	2.162'60	3'15	
15	Karpętna . . .	95'—	—	—	—	—	—	95'—	—	—	—	—	—	95'—	
16	Kocobędz . . .	175'20	315'—	—	—	1.223'65	32'—	1.745'85	607'40	531'—	27'85	1.166'25	—	579'60	
17	Kojkowice . . .	736'45	311'—	113'—	427'90	—	17'25	1.605'60	—	—	233'90	233'90	300'—	1.071'70	
18	Końska I. . . .	1.086'—	1.093'—	—	150'—	2.949'30	221'—	5.499'30	1.650'90	—	319'—	1.969'90	1.391'80	2.137'60	
19	Końska II. . . .	153'55	620'—	—	1.840'80	4.070'40	228'45	6.913'20	5.067'65	143'—	1.061'60	6.272'25	—	640'95	
20	Koszarzyska . .	232'—	180'—	—	100'—	—	2'—	514'—	—	41'50	40'—	81'50	306'30	126'20	
21	Leszna Dolna . .	555'25	368'—	—	—	334'50	537'45	1.795'20	329'—	209'10	6'50	544'60	418'60	831'80	
22	Ligotka Kam. . .	91'50	383'—	45'—	500'—	669'55	298'25	1.987'30	206'40	829'30	318'10	1.353'80	303'30	330'20	
23	Łomna Dolna . .	446'15	150'—	—	200'—	—	—	796'15	—	500'—	24'—	524'—	—	272'15	
24	Łomna Górna . .	67'—	135'—	—	—	248'—	77'—	527'—	71'—	160'—	19'—	250'—	13'80	263'20	
25	Łyżbice . . .	67'10	360'—	153'20	1.232'65	—	14'95	1.827'90	—	915'10	203'20	1.118'30	630'—	79'60	
26	Milików . . .	264'30	135'—	—	563'95	100'—	20'55	1.083'80	—	355'20	247'—	602'20	100'—	381'60	
27	Mistrzowice-Kon.	236'60	300'—	—	271'80	1.331'75	369'55	2.509'70	628'90	—	1.402'30	2.031'20	420'—	58'50	
28	Mosty p. Ciesz.	288'80	519'—	—	155'—	3.620'80	113'—	4.696'60	2.348'60	543'70	282'40	3.174'70	1.083'80	438'10	
29	Mosty p. Jabłonk.	28'25	630'—	—	2.580'45	2.045'65	3.010'50	8.294'85	957'55	2.236'20	3.949'15	7.142'90	1.019'15	1.32'80	
30	Nawsie I. . . .	781'65	500'—	—	37'—	5.135'10	37'—	6.490'75	3.130'40	659'20	1.198'—	4.987'60	350'—	1.153'15	
31	Nawsie II. . . .	912'80	295'—	—	523'—	6.572'70	21'30	8.324'80	3.474'15	2.781'55	80'—	6.335'70	14'—	1.975'10	
32	Nawsie III. . . .	375'35	171'—	—	—	—	80'40	626'75	—	100'—	88'40	188'40	206'30	232'05	
33	Niebory . . .	472'85	40'—	—	—	368'—	489'—	1.369'85	339'20	221'40	138'—	698'60	123'30	548'95	
34	Nydek . . .	72'55	235'—	—	—	185'20	68'05	560'80	49'50	90'90	47'—	187'40	175'—	198'40	
35	Oldrzychowice .	53'30	809'—	—	81'—	—	86'—	1.029'30	—	70'30	70'30	784'20	174'80	—	
36	Piosek . . .	412'55	168'—	—	85'—	840'60	6.669'50	8.175'65	355'—	7.272'45	313'70	7.941'15	37'30	197'20	
37	Piosek-Baginieć .	333'85	100'—	—	—	102'—	45'25	581'10	81'50	50'—	124'75	256'35	31'55	293'30	
38	Ropica . . .	1.270'60	735'—	—	356'—	2.227'20	666'10	5.254'90	1.609'70	1.127'50	515'70	3.252'90	781'55	1.220'45	
39	Rzeka . . .	815'—	145'—	—	—	113'20	110'20	1.183'40	—	—	26'10	26'10	416'30	741'—	
40	Świbica . . .	573'05	475'—	—	50'35	544'90	13'75	1.657'05	234'85	615'35	50'—	900'20	—	756'85	
41	Stanisławice . . .	196'45	270'—	—	1.281'—	666'20	1.764'—	4.177'65	—	4.025'—	89'15	4.114'15	63'50	—	
42	Śmiłowice . . .	1.521'60	320'—	—	—	420'—	94'—	2.355'60	312'90	—	387'50	700'40	761'30	893'90	
43	Szumbark . . .	7'20	310'—	—	200'—	4.738'35	1.951'65	7.207'20	1.912'35	3.610'10	78'40	5.600'85	1.559'75	46'60	
44	Trzanowice . . .	730'95	172'—	—	—	1.297'—	55'10	2.255'05	421'90	190'—	204'90	816'80	797'10	641'15	
45	Trzecie . . .	662'90	355'—	—	287'60	1.293'10	52'50	2.651'10	657'40	230'—	101'50	988'90	665'90	996'30	
46	Trzynieć . . .	1.547'35	1.300'—	—	3.329'80	1.072'50	178'10	7.427'75	681'45	1.155'—	433'40	2.269'85	929'55	4.228'35	
47	Wędrzyń . . .	600'20	1.022'—	—	2.631'—	4.506'10	—	8.759'30	2.486'05	2.272'95	483'40	5.242'40	1.506'30	2.010'60	
48	Żuków Dolny . .	312'45	235'—	—	850'—	683'50	117'40	2.198'35	310'20	413'20	81'—	804'40	700'—	693'95	
49	Żuków Górny . .	111'50	—	—	99'80	—	201'05	412'35	—	50'—	—	50'—	287'80	74'55	
50	Żywocice . . .	546'85	360'—	—	20'—	561'75	153'50	1.642'10	177'—	80'—	385'50	642'50	459'50	540'10	
Razem . . .		30.143'70	20.183'—	3.112'20	21.874'15	81.871'85	24.416'25	178.800'15	50.236'65	44.412'30	26.880'20	121.529'15	23.652'55	33.618'45	

Obroty Kół Macierzy Szkolnej za czas od 1 kwietnia 1937 do 31 marca 1938.

Powiat frysztański.

Liczba bieżąca	Siedziba Koła	Dochody						Razem	Rozchody			Razem	Wpłata do Zarządu Głównego	Gotówka kasowa 31/III 1938
		Gotówka kasowa 1/IV 1937	Wkłady członkowskie	Dary i składki dla Zarządu Głównego	Dary i składki dla Koła	Dochód Brutto z imprez	Różne inne dochody		Wydatki przy imprezach	Subwencje na cele szkolne	Różne inne rozchody			
1	Bogumin Nowy .	534'65	1.497'—	1.291'30	6 376'80	5.344'05	8.353'95	23.397'75	3.151'55	9.778'30	8.961'—	21.890'85	50'—	1.456'90
2	Darków . . .	3.736'45	838'50	—	519'30	2.986'50	182'10	8.262'85	641'20	883'35	1.063'25	2.587'80	2 447'90	3.227'15
3	Dąbrowa . . .	4 211'45	787'—	—	2.225'—	6.972'85	192'90	14.389'20	5.800'45	1.887'85	754'75	8.443'05	2.574'—	3.372'15
4	Dziemkowice .	503'70	315'—	—	136'60	5.149'30	97'80	6.202'40	3.554'95	499'70	344'50	4.399'15	1.022'—	781'25
5	Frysztat I. . .	1.691'80	1.905'—	409'—	324'60	19'162'50	868'25	24.361'15	17.503'10	1.524'70	669'25	19.697'05	2.699'20	1.964'90
6	Frysztat II. . .	505'75	347'—	—	243'—	3.424'70	472'40	4.992'85	2.864'70	1.060'60	181'90	4.107'20	550'40	335'25
7	Gruszów . . .	75'15	1.277'—	—	175'—	6.731'25	100'—	8.358'40	5.982'80	1.075'50	711'65	7.769'95	446'80	1.416'65
8	Karwina I. . .	1.073'65	764'—	—	318'10	15.155'40	65'—	17.376'15	14.083'65	1.033'50	345'20	15.462'35	350'—	1.563'80
9	Karwina II. . .	462'15	1.355'—	—	420'—	717'75	1 449'20	4.404'10	118'40	250'—	1.422'15	1.790'55	1.822'50	791'05
10	Karwina III. . .	626'40	1.071'80	—	35'—	587'90	262'—	2.583'10	—	221'—	618'50	839'50	1.371'60	372'—
11	Karwina IV. . .	1.092'60	581'—	—	121'—	7.620'70	154'50	9.569'80	5.117'15	1.022'80	332'65	6.472'60	1.931'—	1.166'20
12	Karwina V. . .	372'15	981'—	—	152'—	1.135'30	182'—	2.822'45	561'50	891'55	647'65	2 100'70	520'—	201'75
13	Karwina VI. . .	841'35	1.185'—	—	586'—	6.243'—	35'—	8.890'35	4.617'10	366'50	1.379'60	6.363'20	2.288'45	238'70
14	Lutynia Niem. .	155'20	569'—	—	577'50	4.339'60	922'60	6.563'90	2 430'55	295'50	776'50	3.502'55	1.815'—	1.246'35
15	Lutynia Polska .	2.451'05	1.122'—	—	1.345'35	10.695'50	15'—	15.628'90	9 135'—	2.011'15	2.422'60	13 568'95	1.933'50	126'45
16	Łazy I. . .	2.417'60	1.464'—	—	2.695'—	7.678'50	290'25	14.545'35	6.240'30	850'—	3.289'95	10.380'25	1.728'50	2.436'60
17	Łazy II. . . .	317'25	533'—	—	832'—	6.153'15	222'65	8.058'05	4 304'15	1.109'35	540'50	5.954'—	1.432'70	671'35
18	Łąki	316'20	655'—	—	2.011'30	1.934'80	85'—	5 002'30	1.661'30	1.767'80	579'90	4 009'—	750'—	243'20
19	Marklowice Dol.	948'15	129'—	—	489'50	2.136'50	1.020'—	4.723'15	1.489'60	985'90	882'20	3.357'70	997'20	368'25
20	Olbrachcice . .	831'45	706'—	—	278'55	1.478'05	382'10	3.676'15	473'70	1.632'65	1.059'50	3.165'85	240'75	269'55
21	Orłowa I. . . .	9.039'35	1.860'—	—	2.809'70	18.605'45	2 603'—	34.917'50	10.298'10	4.771'75	3.279'—	18.348'85	8 611'30	7.957'35
22	Orłowa II. . . .	1.501'35	520'—	—	125'40	2.824'50	1.182'55	6.153'80	1.031'40	1.232'80	996'—	3.260'20	1.748'—	1.145'60
23	Ostrawa Śląska .	2.512'15	683'—	—	2.284'—	3.293'50	373'80	9.146'45	1.705'45	1.824'40	558'80	4.088'65	1.000'—	4.057'80
24	Pietwałd	718'70	325'—	—	397'50	867'—	741'50	3.049'70	1 033'95	110'—	661'15	1.805'10	154'—	1.090'60
25	Piotrowice . . .	1 066'35	295'—	35'—	596'65	689'—	66'40	2.748'40	1.051'45	878'10	338'90	2.268'45	80'—	399'95
26	Poręba	638'20	1.140'—	—	208'—	8.523'—	692'05	11.201'25	6.529'—	1.125'—	904'55	8.558'55	2.057'20	585'50
27	Pudłów	882'85	670'—	—	—	3.979'10	12'20	5.544'15	2.456'55	210'—	659'40	3.325'95	1.631'30	586'90
28	Raj	—	510'—	—	1.865'50	6.503'70	217'50	9.096'70	4.748'90	4.211'—	14'—	8.973'90	35'—	87'80
29	Rychwałd	595'15	1.780'—	70'—	1.415'—	6.026'45	623'75	10.510'35	4.293'75	1.665'90	1.927'70	7.887'35	2.311'45	311'55
30	Skrzeczoń	505'65	1.425'—	—	1.669'40	10.572'95	488'80	14.661'80	8.152'80	3.337'35	904'80	12.394'95	1.806'85	460'—
31	Stare Miasto . .	540'25	160'—	24'—	738'85	3.385'75	22'10	4.870'95	2.447'95	1.099'70	136'90	3.684'55	75'80	1.110'60
32	Stonawa	870'90	941'—	—	1.000'—	1 932'75	79'50	4.824'15	797'40	1 664'—	263'45	2.724'85	1.400'—	699'30
33	Sucha Dolna . . .	523'65	795'—	—	900'70	1.358'65	852'—	4.430'—	—	1.568'15	77'60	1.645'75	1.947'60	836'65
34	Sucha Górna I. .	988'70	1.084'—	70'—	—	1.629'10	4.183'55	7.955'35	637'25	4.355'25	717'45	5.709'95	725'—	1.520'40
35	Sucha Górna II. .	40'65	410'—	—	—	218'75	314'—	983'40	—	50'—	108'10	158'10	477'80	347'50
36	Sucha Górna III. .	2.660'60	568'—	—	—	—	530'10	3.758'70	—	45'50	629'40	674'90	756'30	2.327'50
37	Sucha Średnia I. .	2.469'70	1.300'—	—	942'—	4.081'55	477'45	9.270'70	2.285'55	1.718'75	700'60	4.704'90	3.197'50	1.368'30
38	Sucha Średnia II. .	530'90	450'—	—	407'—	561'35	29'55	1.978'80	113'55	518'85	41'80	674'20	534'75	769'85
39	Szonymiel-Bogum	123'80	556'—	—	924'20	4.441'25	7.998'30	14.043'55	2 123'80	2 044'20	9.772'10	13.940'10	51'30	52'15
40	Wierzniowice . .	9.823'65	—	—	200'—	6.422'75	—	16.446'40	3.694'55	230'—	150'60	4.075'15	2.115'50	10.255'75
41	Zabłocie	819'95	635'—	—	188'10	1.460'10	81'20	3.184'35	597'25	200'—	942'30	1 739'55	868'25	576'55
42	Zawada	30'90	287'—	—	—	5.919'45	40'—	6.277'35	4.946'25	—	789'—	5.735'25	—	542'10
Razem		60 047'55	34.476'30	1.899'30	36 533'60	208.943'40	36.962'—	378.862'15	148.676'25	62.008'40	51.556'80	262.241'45	58.556'40	58 064'30

Z e s t a w i e n i e .

1	Powiat cieszyński	30.143'70	20.183'—	311'20	21.874'15	81.871'85	24.416'25	178.800'15	50.236'65	44.412'30	26 880'20	121.529'15	23.652'55	33.618'45
2	Powiat frysztański	60.047'55	34.476'30	1.899'30	36 533'60	208 943'40	36.962'—	378.862'15	148.676'25	62.008'40	51 556'80	262 241'45	58.556'40	58.064'30
Razem . . .		90 191'25	54.659'30	2.210'50	58.407'75	290.815'25	61.378'25	557.662'30	198.912'90	106.420'70	78.437'—	383.770'60	82.208'95	91.682'75

Bilans Kół Macierzy Szkolnej z dniem 31 marca 1938.
Powiat cieszyński.

48

Liczba bieżąca	Siedziba Kół	A k t y w a					Pasywa	S a l d a	
		Gotówka kasowa z dniem 31 III 1938	Wartość biblioteki	Wartość sceny	Wartość reszty inwentarza	Razem	Wierzyciele i inne zobowiązania	Stan czynny 31/III 1938	Stan bierny 31/III 1938
		Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
1	Błędowice Dolne I.	—	380'70	—	25 828'80	26.209'50	17.788'35	8 421'15	—
2	Błędowice Dolne II.	839'50	—	700'—	2.040'—	3.579'50	—	3.579'50	—
3	Boconowice	93'10	100'—	400'—	10'—	603'10	—	603'10	—
4	Bukowice	73'20	200'—	500'—	1.500'—	2.273'20	—	2 273'20	—
5	Bystrzyca	2 498'20	—	—	200'—	2 698'20	—	2.698'20	—
6	Cierlicko Dolne	709'45	—	685'40	384'—	1.778'85	—	1.778'85	—
7	Cierlicko Górne	355'85	—	180'—	4.665'—	5.200'85	—	5.200'85	—
8	Czeski Cieszyn	3 056'90	2 000'—	350'—	1.240'—	6.646'90	—	6.646'90	—
9	Datynie Dolne	94'65	112'50	—	2 539'—	2.746'15	—	2.746'15	—
10	Gnojnik	497'45	29'—	—	1.299'15	1.825'60	—	1 825'60	—
11	Grodziszcz	223'—	220'—	550'—	150'—	1.143'—	—	1.143'—	—
12	Gródek	118'25	900'—	250'—	800'—	2 068'25	—	2.068'25	—
13	Guty	—	81'—	9.801'—	251'50	10.133'50	—	10.133'50	—
14	Jablonków	3'15	—	280'—	1 295'—	1.578'15	—	1.578'15	—
15	Karpętna	95'—	—	—	95'—	95'—	—	95'—	—
16	Kocobędz	579'60	200'—	1.080'—	10'—	1.869'60	—	1.869'60	—
17	Kojkowice	1.071'70	—	—	20'—	1.091'70	—	1.091'70	—
18	Końska I.	2.137'60	—	2.250'—	1.580'—	5.967'60	—	5.967'60	—
19	Końska II.	640'95	107'30	850'—	2.159'30	3.757'55	—	3 757'55	—
20	Koszarzyska	126'20	55'—	—	85'—	266'20	—	266'20	—
21	Leszna Dolna	831'80	200'—	—	60'—	1.091'80	—	1.091'80	—
22	Ligotka Kameralna	330'20	—	—	—	330'20	—	330'20	—
23	Łomna Dolna	272'15	80'—	350'—	—	702'15	—	702'15	—
24	Łomna Górna	263'20	—	—	—	263'20	—	263'20	—
25	Łyżbice	79'60	—	—	100'—	179'60	—	179'60	—
26	Milików	381'60	—	—	1.593'50	1.975'10	1.600'—	375'10	—
27	Mistrzowice-Koniaków	58'50	7'—	3.132'90	207'—	3.405'40	615'60	2.789'80	—
28	Mosty przy Cz. Cieszyne	438'10	630'—	225'—	620'—	1 913'10	—	1.913'10	—
29	Mosty przy Jablonkowie	132'80	—	5.760'—	2.142'—	8.034'80	—	8.034'80	—
30	Nawsie I.	1.153'15	—	—	100'—	1.253'15	50'—	1.203'15	—
31	Nawsie II.	1.975'10	—	—	—	1.975'10	—	1 975'10	—
32	Nawsie III.	232'05	—	200'—	—	432'05	—	432'05	—
33	Niebory	548'95	200'—	—	1 720'70	2.469'65	—	2.469'65	—
34	Nydek	198'40	—	—	3 010'35	3.208'75	—	3 208'75	—
35	Oldrzychowice	174'80	270'—	160'—	—	604'80	—	604'80	—
36	Piosek	197'20	50'—	1.400'—	410'—	2.057'20	—	2 057'20	—
37	Piosek-Baginieć	293'30	30'—	550'—	108'—	981'30	—	981'30	—
38	Ropica	1.220'45	700'—	—	1 018'—	2.938'45	—	2.938'45	—
39	Rzeka	741'—	—	—	—	741'—	—	741'—	—
40	Świbica	756'85	800'—	—	549'05	2 105'90	—	2.105'90	—
41	Stanisławice	—	300'—	—	140'—	440'—	—	440'—	—
42	Szumbark	46'60	160'—	—	870'—	1.076'60	—	1.076'60	—
43	Śmiłowice	893'90	—	—	260'—	1.153'90	—	1.153'90	—
44	Trzanowice	641'15	1.185'95	121'50	725'—	2 673'60	—	2 673'60	—
45	Trzycieć	996'30	630'—	1 058'—	120'—	2 804'30	—	2.804'30	—
46	Trzynieć	4.228'35	—	—	3.547'35	7.775'70	—	7.775'70	—
47	Wędrynia	2.010'60	—	—	400'—	2.410'60	—	2.410'60	—
48	Żuków Dolny	693'95	225'—	1 370'—	820'—	3 108'95	—	3.108'95	—
49	Żuków Górny	74'55	—	—	—	74'55	—	74'55	—
50	Żywocice	540'10	56'—	—	338'50	934'60	—	934'60	—
Razem , .		33.618'45	9.909'45	32.203'80	64.916'20	140.647'90	20.053'95	120 593'95	—

49

Bilans Kół Macierzy Szkolnej z dniem 31 marca 1938.
Powiat frysztański.

50

Liczba wiejska	Siedziba Kół	A k t y w a					Pasywa	S a l d a	
		Gotówka z dniem 31/III 1938	Wartość biblioteki	Wartość sceny	Wartość reszty inwentarza	Razem	Wierzyciele i inne zobowiązania	Stan czynny 31/III 1938	Stan bierny 31/III 1938
		Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż	Kż
1	Bogumin Nowy	1.456'90	—	1.000'—	4.415'30	6.872'20	12.000'—	—	5.127'80
2	Darków	3.227'15	—	—	320'—	3.547'15	—	3.547'15	—
3	Dąbrowa	3.372'15	2.650'—	—	946'—	6.968'15	—	6.968'15	—
4	Dzieńmierowice	781'25	—	80'—	890'—	1.751'25	—	1.751'25	—
5	Frysztat I.	1.964'90	—	—	405'—	2.369'90	—	2.369'90	—
6	Frysztat II.	335'25	130'—	—	185'—	650'25	—	650'25	—
7	Gruszów	141'65	180'—	630'—	307'—	1.258'65	—	1.258'65	—
8	Karwina I.	1.563'80	1.296'—	—	1.093'50	3.953'30	—	3.953'30	—
9	Karwina II.	791'05	—	1.16'60	784'60	1.692'25	—	1.692'25	—
10	Karwina III.	372'—	2.430'—	—	3.008'90	5.810'90	—	5.810'90	—
11	Karwina IV.	1.166'20	1.119'85	—	695'—	2.981'05	—	2.981'05	—
12	Karwina V.	201'75	600'—	—	914'95	1.716'70	—	1.716'70	—
13	Karwina VI.	238'70	1.000'—	—	1.777'85	3.016'55	—	3.016'55	—
14	Lutynia Niemiecka	1.246'35	1.656'—	225'—	7.521'—	10.648'35	—	10.648'35	—
15	Lutynia Polska	126'45	—	—	7.581'20	7.707'65	—	7.707'65	—
16	Łazy I.	2.436'60	—	—	3.058'—	5.494'60	—	5.494'60	—

17	Łazy II.	671'35	—	50'—	115'—	836'35	—	836'35	—
18	Łąki	243'30	450'—	700'—	1.720'—	3.113'30	—	3.113'30	—
19	Marklowice Dolne	368'25	120'—	—	2.417'40	2.905'65	—	2.905'65	—
20	Olbrachcice	269'55	475'—	32'—	6.937'10	7.713'65	—	7.713'65	—
21	Orłowa I.	7.957'35	—	—	7.161'—	15.118'35	—	15.118'35	—
22	Orłowa II.	1.145'60	—	—	809'95	1.955'55	—	1.955'55	—
23	Ostrawa Śląska	4.057'80	200'—	—	200'—	4.457'80	—	4.457'80	—
24	Pietwałd	1.090'60	—	—	263'65	1.354'25	—	1.354'25	—
25	Poręba	585'50	1.116'10	—	2.825'80	4.527'40	—	4.527'40	—
26	Piotrowice	399'95	1.160'—	—	290'—	1.849'95	—	1.849'95	—
27	Pudłów	586'90	1.350'—	1.400'—	536'20	3.873'10	—	3.873'10	—
28	Raj	87'80	116'—	2.780'—	1.826'—	4.809'80	—	4.809'80	—
29	Rychwałd	311'55	2.700'—	—	3.040'—	6.051'55	—	6.051'55	—
30	Skrzeczoń	460'—	1.500'—	900'—	2.550'—	5.410'—	—	5.410'—	—
31	Stare Miasto	1.110'60	60'—	—	770'—	1.940'60	—	1.940'60	—
32	Stonawa	699'30	2.000'—	500'—	2.391'15	5.590'45	—	5.590'45	—
33	Sucha Dolna	836'65	553'30	—	2.796'—	4.185'95	—	4.185'95	—
34	Sucha Górna I.	1.520'40	400'—	200'—	—	2.120'40	—	2.120'40	—
35	Sucha Górna II.	347'50	—	—	—	347'50	—	347'50	—
36	Sucha Górna III.	2.327'50	1.600'—	—	—	3.927'50	—	3.927'50	—
37	Sucha Średnia I.	1.368'30	—	—	6.949'60	8.317'90	—	8.317'90	—
38	Sucha Średnia II.	769'85	—	—	1.411'50	2.181'35	—	2.181'35	—
39	Szonychel-Bogumin	52'15	—	—	—	52'15	—	52'15	—
40	Wierzniowice	10.255'75	315'—	36'—	297'—	10.903'75	—	10.903'75	—
41	Zabłocie	576'55	400'—	200'—	400'—	1.576'55	—	1.576'55	—
42	Zawada	542'10	320'—	866'—	543'25	2.271'35	—	2.271'35	—
Razem		58.064'30	25.897'25	9.715'60	80.153'90	173.831'05	12.000'—	166.958'85	5.127'80

Z e s t a w i e n i e .

1	Powiat frysztański	58.064'30	25.897'25	9.715'60	80.153'90	173.831'05	12.000'—	166.958'85	5.127'80
2	Powiat cieszyński	33.618'45	9.909'45	32.203'80	64.916'20	140.647'90	20.053'95	120.593'95	—
Razem		91.682'75	35.806'70	41.919'40	145.070'10	314.478'95	32.053'95	287.552'80	5.127'80

51

44. **Trzanowice.** Rok założenia 1924, przewodn. Paweł Roman, teolog, sekretarz Henryk Bonczek, naucz., skarbnik Andrzej Nowak, lustrator Józef Wachtarczyk, naucz., Żuków Dolny.

45. **Trzycieź.** Rok założenia 1926, przewodn. Paweł Szkuta, sekretarz Paweł Gajdaczek, skarbnik Jan Welchowski, lustrator Andrzej Brzeźek, naucz., Cz. Cieszyn.

46. **Trzyniec.** Rok założenia 1922, przewodn. Adam Kubala, dyr. szk. wydź., sekretarz Alojzy Michałek, urzędnik, skarbnik Karol Lipka, lustrator Karol Berger, dyr., Cz. Cieszyn.

47. **Wędrynia.** Rok założenia 1907, przewodn. Paweł Cymorek, kierownik księgarni M. Szk., sekretarz Bronisława Michejdzianka, naucz. przedszk., skarbnik Karol Dziadek, naucz., lustrator Paweł Gojniczek, kier. szkoły, Łyżbice.

48. **Żuków Dolny.** Rok założenia 1920, przewodn. Ludwik Szyn-der, kier. szkoły, sekretarz Ludwik Borowski do 8 X 1937, od 8 X 1937 Genowefa Sztulanka, naucz. przedszk., skarbnik Franciszek Morawiec, mechanik, lustrator Jan Żwak, naucz. wydź., Błędowice Dolne.

49. **Żuków Górny.** Rok założenia 1934, przewodn. Franciszek Macura, chałupnik, sekretarz Elżbieta Tomalowa, skarbnik Jan Górniak, lustrator Józef Wachtarczyk, naucz., Żuków Dolny.

50. **Żywocice.** Rok założenia 1914, przewodn. Józef Topiarz, kier. szkoły, sekretarz Augustyn Nohel, naucz., skarbnik Jan Kiedroń-ślusarz, lustrator Henryk Krygiel, naucz., Błędowice Dolne.

Sprawozdanie z oświaty pozaszkolnej.

a) Sekcja Kółek Samokształcenia i świetlic.

W roku ubiegłym było czynnych Kółek Samokształcenia 32. Z tego na powiat czesko-cieszyński przypada 17 K. S. w następujących miejscowościach: Czeski Cieszyn, Nydek, Mistrzowice, Koszarzyska, Bystrzyca, Jabłonków, Błędowice Dolne, Rzeka, Szumbark, Cierlicko Górne, Łyżbice, Bukowiec, Trzyniec, Stanisławice, Boconowice, Gnojnik, Mosty p. Jabłonkowie. W powiecie frysztackim działały K. S. w 15 gminach: Frysztat, Karwina, Stonawa, Łaki, Mor. Ostrawa, Pudłów, Polska Lutynia, Rychwałd, Łazy, Poręba, Skrzeczów, Sucha Dolna i Śr., Orłowa, Sucha Górna, Darków. Wzięto tu pod uwagę kółka, które rozwijały czynność i nadesłały sprawozdania. Stare Miasto i Śmiłowice n. p. donosiły o swej czynności w ciągu roku, ale sprawozdania rocznego nie nadesłały.

W porównaniu z rokiem 1936 ubiegły rok sprawozdawczy był na ogół pomyślniejszy. Liczba kółek wzrosła z 23 na 32, liczba odczytów i referatów podniosła się o 70, przybyło kilkudziesięciu prelegentów, podwoiła się liczba urządzanych wycieczek, obchodów narodowych, kursów oświatowych i przedstawień amatorskich, które raczej urządza się na firmę Kół Macierzy Szkolnej, i większość K. S. wcale ich nie wykazuje.

Cyfrowe ujęcie działalności K. S. za rok 1937.

Powiat	Ilość K. S.	Zebrań	Odczytów	Frekwencja roczna	Prelegentów	Wycieczek	Przedstawięń	Obch. narod.	Kursów	Zabaw
Cz. Cieszyn	17	225	200	5.803	116	13	18	25	1	14
Frysztat	15	171	169	11.123	134	5	8	21	3	6
Oba powiaty	32	396	369	16.926	450	18	26	46	4	20

Ważnym wydarzeniem w pracy Kółek S. było powstanie świetlic w kilku miejscowościach. Kółka nasze już w poprzednich latach szkoliły niektórych swoich pracowników na specjalnych kursach świetlicowych. Ograniczona możliwość korzystania z lokali szkolnych oraz paląca potrzeba dostarczenia godziwego zajęcia młodzieży w wieku pozaszkolnym skłoniły Sekcję Oświatową przy Zarządzie Głównym Macierzy Szkolnej do założenia kilku świetlic. Świetlice nasze dostosowane są do potrzeb terenu i są oddane do użytku nie tylko członkom Macierzy, ale wszystkim polskich organizacji w poszczególnych miejscowościach. Program pracy świetlicowej jest rozszerzeniem i udoskonaleniem dotychczasowej pracy kółek samokształceniowych. Kółka, które już dawniej stosowały jak najbardziej urozmaicony i atrakcyjny program typem swoim były bardzo bliskie instytucji świetlic. Zasadnicze cele pracy Kółek, rozszerzonych o Świetlice, nie zmieniły się. Kierunek 1. kulturalno-wychowawczy i 2. organizacyjny obowiązuje jak dotychczas.

Świetlice dają możliwość częstszego zbierania się: Dwa, cztery razy w tygodniu, zależnie od miejscowych warunków i potrzeb. Do dyspozycji uczestników świetlica daje liczne gazety, szlachetne gry towarzyskie, słuchanie audycji radiowych. Wygłaszanie

Mieszane towarzystwo K. S. z Cz. Cieszyna na Czantorii.

Działalność Kółek Samokształcenia na Śląsku.

Kółko	Rok założenia	Zebrań	Odczytów	Frekwencja roczna	Prelegentów	Wycieczek	Przedstawiień	Obch. narod.	Kursów	Zabaw
Powiat czesko-cieszyński										
1. Czeski Cieszyn . . .	1935	23	25	346	11	3	—	3	—	—
2. Nydek	1937	4	3	104	3	—	—	—	—	—
3. Miśrzowice . . .	1934	nieczynne								
4. Koszarzyska . . .	1933	37	29	689	2	1	3	6	—	2
5. Bystrzyca	1937	6	6	176	6	—	—	—	—	—
6. Jabłonków	—	15	15	1.180	13	—	—	—	—	—
7. Będowice Dolne . .	1935	6	6	428	6	3	3	5	—	—
8. Rzeka	1937	13	17	230	6	—	1	—	—	—
9. Szumbark	1934	4	4	95	3	—	—	—	—	—
10. Cierlicko Górne . .	1935	4	4	145	3	—	—	—	—	—
11. Łyżbice	1935	16	16	273	13	1	2	—	—	—
12. Bukowiec	1934	11	9	237	7	3	4	1	1	1
13. Trzyniec	1934	6	6	240	6	—	—	—	—	—
14. Stanisławice	1933	42	26	950	11	—	1	6	—	1
15. Boconowice	1936	26	22	416	22	1	1	—	—	10
16. Gnojnik	1935	12	12	294	4	1	3	4	—	2
17. Mosty p. Jabłonk.	1933	nie nadesłało danych								
Razem pow. Cz. Cieszyn .		225	200	5.803	116	13	18	25	1	14
Powiat frysztański										
1. Frysztat	1936	4	4	204	3	—	—	—	—	—
2. Karwina	1927	50	50	5.422	34	5	1	6	1	3
3. Stonawa	1936	15	15	727	13	—	—	1	—	—
4. Łąki	1934	14	13	1.362	15	—	—	2	—	—
5. Mor. Ostrawa	1937	8	8	235	7	—	1	3	—	2
6. Pułków	—	3	3	75	3	—	3	—	—	—
7. Lutynia Polska . . .	1937	6	6	241	4	—	—	—	—	—
8. Rychwałd	1935	14	10	370	4	—	3	1	—	—
9. Łazy	1933	19	19	1.037	13	—	—	4	—	1
10. Poręba	1934	10	10	357	8	—	—	1	—	—
11. Skrzeczów	1937	2	4	130	4	—	—	—	—	—
12. Sucha D. Śr.	1933	11	12	361	10	—	—	—	—	—
13. Orłowa	1934	7	7	345	7	—	—	—	2	—
14. Sucha Górna	1935	4	4	86	4	—	—	—	—	—
15. Darków	1936	4	4	171	5	—	—	3	—	—
Razem pow. frysztański . .		171	169	11.123	134	5	8	21	3	6
Pow. Cz. Cieszyn		225	200	5.803	116	13	18	25	1	14
Oba powiaty		396	369	16.926	450	18	26	46	4	20

referatów na sposób kółek samokształceniowych pozostaje nadal głównym celem programu. Świetlica spełnia również wielkie zadanie pośrednie: Jest platformą, na której zacierają się różnice wyznaniowe czy partyjne w imię hasła: „Jesteśmy Polakami“.

W roku sprawozdawczym 1937 otwarto świetlice w następujących miejscowościach: W Bystrzycy, Mostach przy Jabłonkowie, Nydku, Suchej Górnej, Wędryni, Trzyńcu.

Pracę świetlicową rozpoczęto pod koniec ubiegłego roku (2 XI — założenie pierwszej świetlicy w Bystrzycy), to też dopiero sprawozdanie następne za rok 1938 będzie obejmowało więcej szczegółów.

Tak się przedstawiają w krótkim zarysie zdobycze oświatowe Kółek Samokształceniowych w roku ubiegłym. Obok blasków nie brak oczywiście i cieni. Jednym z takich zjawisk ujemnych w całokształcie naszej pracy oświatowej jest fakt, że wiele ośrodków, w których zachodzą odpowiednie warunki, nie zrozumiało jeszcze palącej potrzeby prowadzenia intensywnej pracy oświatowej przez założenie czynnych Kółek Samokształcenia. Są też miejscowości,

Kółko uczy się wspinaczki.

w których Kółka pracują raczej sporadycznie. Urządza się tam kilka referatów w roku i na tym koniec. O regularnej i systematycznej pracy nie ma tam mowy. Powszechnie pokutuje u nas mylne przekonanie, że okres letni nie nadaje się do pracy oświatowej. Tymczasem doświadczenia w kilku ośrodkach nie tylko w zagłębiu, ale i poza nim, uczą nas, że można rozwijać działalność oświatowo-samokształceniową w ciągu całego roku. Jeżeli dla pewnych pracowników jest to okres wypoczynkowy, a na wsi okres prac letnich, to z drugiej strony częściową rekompensatą może być wydatniejsze wykorzystanie pracy oświatowej studentów, wolnych od nauki w okresie wakacji. Walne Zebranie „Jedności“ powzięło

uchwałę powołać do życia sekcję referatową, która w czasie świąt i wakacji głównych będzie ściśle współpracowała z sekcją oświatową na terenie Kółek Samokształceniowych i świetlic. Zresztą wszędzie tam, gdzie warunki tego wymagają, można się zgodzić na ograniczenie zebrania w porze letniej, ale nigdy na całkowitą ich likwidację. Niewłaściwe też było pojmowanie, że miejscowość, w której założono świetlicę, nie potrzebuje prowadzić Kółka Samokształcenia. Istnieją K. S. bez własnego lokalu czyli świetlicy, ale żadna świetlica nie jest możliwa bez programu Kółka Samokształceniowego. To jest integralna całość.

Pracownicy w Kółkach S. skarżą się także na to, że są jeszcze miejscowości, w których nie całe miejscowe społeczeństwo docenia należycie wielką misję oświatową i wychowawczą istniejących tam placówek samokształceniowych. W okresie, gdy nasze społeczeństwo przechodzi proces zjednoczeniowy, stronienie od pracy Kółek, które od szeregu lat przeprowadzają taką robotę konsolidacyjną na odcinku oświatowym i młodzieżowym, byłoby trzeba uważać za jeden z grzechów głównych przeciwko przykazaniu o jedności narodowej. Wszystkie organizacje nasze powinny czynnie wesprzeć Kółka i współpracować w nich jak najintensywniej. Nie zapominajmy, że oświata polska i wychowanie narodowe to są dwa potężne czynniki, które uzbroją nas do walki obronnej o nasze prawa i które nam zapewnią ostateczne zwycięstwo.

b) Sekcja teatralna.

Sekcja teatralna w pierwszym rzędzie przystąpiła do realizowania uchwał Walnego Zebrania Mac. Szkolnej. Praca jej cyfrowo przedstawia się następująco:

a) **Kursa.** W sezonie jesiennym urządzono Kursa literacko-teatralne w Bystrzycy i Jabłonkowie. Kursa zapowiadały się zrazu bardzo dobrze, ale potem frekwencja osłabła. Kurs w Trzyńcu nie doszedł do skutku z przyczyn od Sekcji niezależnych. W pro-

Zespół teatralny Głównego Zarządu Macierzy.

gram kursów wchodziły wiadomości teoretyczne, charakteryzacja i balet ludowy. Kursa prowadzili pp. K. Berger, A. Gajdzica, O. Sikora.

b) **Teatr Polski.** Główne wysiłki skierowała Sekcja do zrealizowania uchwały Walnego Z. i zorganizowania stałego zespołu teatralnego przy Zarządzie Gł. M. Szk. I taki zespół zorganizowano, a raczej przeorganizowano istniejący już w Cz. Cieszynie Teatr Ludowy Mac. Szk., powołany do życia przed kilku laty przez dyr. K. Bergera. Ścisły Komitet opracował regulamin Teatru i wygo-

Zespół teatru kukiełkowego „Bajka“.

tował deklaracje. Zwołano ochotnych i stworzono stały zespół, który nazwano Teatrem Polskim przy Zarządzie Gł. Mac. Szk. Zespół liczy 50 członków. Wybrano Zarząd Teatru, który przedstawia się następująco: dyr. K. Berger — kierownik i reżyser, inż. J. Heczko — I zast. kierownika, Danuta Ciencialówna — II zast. kier., A. Gajdzica — reżyser główny, J. Manderla, P. Trombik — dyrygenci, O. Sikora — baletmistrz, J. Wałach — kasier, B. Muszanka, R. Gansłówna — jego zast., inż. F. Kwaśnicki — gospodarz, H. Ernstówna — jego zast., H. Rąmszówna — sekretarz, J. Kaleta — zast. sekr., M. Muszanka — kronikarz, J. Czader, A. Chlebus — dekoratorzy, G. Brzezina — inspicjent. Teatr Polski

podlega bezpośrednio Z. Gł. M. Szk. w sprawach finansowych, zaś Sekcji teatr. w sprawach organizacyjnych. Teatr ma urządzać stałe przedstawienia w Cz. Cieszyńskie i również przedstawienia objazdowe. Z inaguracyjnym przedstawieniem wystąpił Teatr P. dnia 5 XII 1937 w Cz. Cieszyńskie, wystawiając komedię A. Fredry: „Pan Jowialski“. Komedię tę powtórzono i w Bystrzycy.

c) **Biblioteka teatralna.** W roku minionym korzystało z biblioteki teatralnej 92 stron. Wypożyczono 277 sztuk. Biblioteka łącznie z organizacją Centralnej biblioteki M. Szk. ulegnie również przeorganizowaniu i uzupełnieniu.

d) **Szatnia.** Inwentarz Szatni M. Szk. wykazuje w tym roku 1159 pozycji. W szatni odprawiono 144 stron, a wypożyczono 1286 sztuk różnych kostiumów i rekwizytów.

e) **Teatr Kukielkowy.** Teatr Kukielkowy „Bajka“, który powstał z końcem r. 1936 i zaczął urządzać przedstawienia z początkiem 1937 r., urządził w terenie w sezonie wiosennym 30 przedstawień. W ciągu lata przystąpiono do zmontowania drugiego zespołu dla okręgu orłowsko-bogumińskiego. Kierownictwo jego objął tam p. prof. St. Motyka. Oba zespoły przygotowywały program na sezon zimowy. W dniu 1/XII 1937 oba zespoły urządziły swoje przedstawienia premierowe, a mianowicie zespół czeskokieszyński w Cz. Cieszyńskie, wystawiając sztukę: „O Kasi, co gaski zgubiła“, zespół orłowski w Porębie, wystawiając sztukę: „Historia cała o niebieskich migdałach“. Potem ruszyły zespoły w teren, który podzielono na dwa okręgi. Oba zespoły urządziły po 20 przedstawień, czyli razem 40. Przedstawienia cieszyły się znowu wielkim powodzeniem, tak wśród młodzieży jak i wśród starszych.

f) **Teatry okręgowe.** Oba teatry okręgowe również w minionym roku rozwijały swoją działalność. Teatr karwiński zasilany siłami z Cz. Cieszyńska urządził w Karwinie i Cz. Cieszyńskie akademię ku uczczeniu pamięci St. Wyspiańskiego i wystawił dwa akty „Wesela“. Oprócz tego teatr karwiński wystawił: „Jan Kiliński“, „Wesoły współnik“ i „Papa się żeni“. Reżyser p. H. Gattnar. Teatr orłowski wystawił sztuki: „Ja tu rządę“, „Córka marnotrawna“. Reżyser p. prof. St. Motyka. Oba zespoły urządziły przedstawienia objazdowe.

g) **Co u nas grano?** W minionym roku sprawozdawczym wystawiały Koła Mac. Szk. następujące sztuki:

Tytuł sztuki	Autor	grano ile razy
Ach! ta Kasia	Berger	5
Adam i Ewa	Jankowski	1
Babska rewolucja	Berger	8
Białe fartuszki	Krumłowski	1
Bzik mojej żony	Marek	1
Błazek opętany	Anczyc	2
Brzytwa swatem	Kołodziej	2
Córka marnotrawna	Kobiela	5

Tytuł sztuki	Autor	grano ile razy
Consilium facultatis	Fredro	1
Ciotka Karola	Brandon	2
Czar munduru	Turski	2
10.000 marek	Stanczak	4
Dziesiąty pawilon	"	2
Grube ryby	Bałucki	2
Gęsi i gąski	"	2
Gdzie diabeł nie może	Majeranowski	1
Gwiazda Syberii	Starzeński	1
Iste roki	Farnik	2
Jak kapral Szczapa wykiwał	Bakal	1
Jeden z nas musi się ożenić	Labiche	6
Jedyny włamywacz we wsi	Bernard	1
Janek doktorem	Kołodziej	2
Jasełka	Grim	1
Ja tu rządę	Rapacki	6
Jak Kowalita wykiwała...	Bierniasz	2
Janosik	Galica	1
Jego kaprańska mość	Orwicz	1
Koszyk kwiatów	Chońszewski	1
Kasa chorych	Brzeski	3
Królowa przedmieścia	Krumłowski	1
Kominiarz i młynarz	Kamiński	2
Kłopoty Złotopolskiego	Zbierzchowski	2
Karpaccy górale	Korzeniowski	1
Lustracja u pana wójta	Pobratymiec	1
Maciek Samson	Galannicz	2
Macocha	Kołodziej	1
Marcin Łuba	Sewer	1
Miecz Damoklesa	Niedopytalski	1
Mąż od biedy	Bliziński	1
Muchy kleparskie	Krumłowski	1
Mąż z grzeczności	Abrahamowicz	1
Matczyne serce	Fierla	1
Nawrócony	Berger	6
Na cel dobryczynny	Walewski	1
Na służbie	Karwatowa	2
Niewolnice z Pipidówki	Bałucki	1
Najnowsze swaty	Wilczyński	1
Nagrodzona dzielność	Kowalewski	1
Na wędkę	Bliziński	1
O Józję	Bałucki	1
Ofenzywa zalotników	Pobratymiec	1
Obywatelka z Krowodrzy	Krumłowski	1
Porucznik I brygady	Gondawa	2
Pod błogosławieństwem matki	Karwatowa	1
Przybłąda	Ziołek	1
Przezorna córka	Przybylski	1

Tytuł sztuki	Autor	grano ile razy
Pożycz mi swej żony	Desvalliers	1
Panna rekrutem	Stefoński	3
Pupil pupila	Abrahamowicz	1
Posażna jedynaczka	Fredro	1
Posąg w kominie	Górski	1
Radcy pana radcy	Bałucki	2
Raubczycy z pod Czantorii	Krząszcz	1
Symche Śmil na froncie	Rydz	1
Stary piechur i syn jego huzar	Szigetti	1
Sprzedaję i kupuję	Zwilboński	1
Swaty	Dominiowa	1
Stryj przyjechał	Koziebrodzki	2
Słowiczek	Bełza	1
Świat bez mężczyzn	Engel-Horst	1
Świeć się świeć	Gerson-Dąbrowska	1
Szkoda wąsów	Daniszewski	1
Szwaczka warszawska	Wieniawski	1
Ułomna sierota	Kocur	3
Ulica nad Wisłą	Kucz	1
Wiosna ludu	Berger	10
Wojna z babami	Turski	5
W kancelarii P. K. U.	Brzeziński	2
Wicek i Wacek	Przybylski	1
Werbel domowy	Gregorowicz	1
W gołębniku	Nikorowicz	1
Wielki człowiek	Fredro	1
Zrękowiny u Druzgały	Samozwaniec	1
Zemsta cygana	Sewer	5
Zwycięskie skrzydła	Orwicz	3
Zemsta	Fredro	2
Zaczarowane koło	Rydel	1
Zięć z przeszkodami	Raort	1
Żyd w becce	Żółkowski	1

c) Sekcja biblioteczna.

Dotychczas nie było przy Z. Gł. M. Szk. centralnej biblioteki, która by obsługiwała Koła. Koła miały swoje biblioteki i nieraz łączyły je z bibliotekami gminnymi. Obecnie Z. Gł. przystąpił do zorganizowania centralnej biblioteki. Pościągano książki z bibliotek Kół, (wszystkie Koła nie oddały książek, przyrzekły jednak, że to zrobią). Biblioteka mieścić się będzie w „Polonii” w specjalnym lokalu. Korzystać z niej będą mogły wszystkie Koła. Biblioteka będzie obejmowała działy: a) beletrystyczny, b) instruktorski, c) teatralny. Obecnie biblioteka znajduje się jeszcze w stadium organizowania jej, ale w najbliższym czasie Koła będą mogły z niej już korzystać. Dokładny regulamin biblioteki otrzymają Koła w odpowiednim czasie.

Sprawozdanie z czynności Księgarni Macierzy Szkolnej za rok 1937.

Księgarnia Macierzy Szkolnej istnieje od ośmiu lat — to jest od 1930 roku. Księgarnię prowadzi od początku, to jest od przejęcia jej z prywatnych rąk — p. Paweł Cymorek z Wędryni. Pomocnicą jest Helena Macurzanka z Dolnej Lisznej. W skład Komisji Księgarni powołanej przez Zarząd Główny Macierzy Szkolnej wchodzi pp. Rygiel Teofil, em. kier. jako przewodniczący, Farnik Józef jako sekretarz, Józef Jonszta, inspektor Spółdz. Polskich Karol Berger oraz Paweł Cymorek, kierownik księgarni. Zadaniem powyższej komisji jest kontrolowanie rachunków, sprawozdań tygodniowych, bilansu i zatwierdzenie tychże. Następnie rozpatrywanie wniosków przedłożonych przez kierownika, słowem wglądanie w rozwój i tempo księgarni. Stwierdzić bowiem należy, że rozwój księgarni w wysokim stopniu tamowany jest przez dotychczasowe ograniczenia dewizowe. W ubiegłym roku z początkiem jesieni została księgarnia bez pozwolenia na przywóz książek z Polski, a to z powodu zupełnego wyczerpania kontygentu. Z tego powodu księgarnia poniosła dotkliwą stratę. Po interwencji wpływowych osób a zarazem kierownika księgarni w Ministerstwie Przemysłu i Handlu w Pradze obecnie sprawa dewizowa wchodzi na lepsze tory i jest nadzieja na uzyskanie takiej ilości jaką księgarnia potrzebuje.

W ubiegłym roku sprawozdawczym ograniczyła się księgarnia do zaopatrzenia składu we wszelkie artykuły wchodzące w zakres księgarstwa i piapiernictwa. W pierwszym rzędzie skład wyposażono w dostateczną ilość przyborów szkolnych i materiałów piśmiennych w celu zaspokojenia wszystkich prywatnych klientów i kupców na wsi. Dziś polski kupiec ze wsi nie musi zaopatrywać się w potrzebny towar u obcych firm, ponieważ nasza placówka stała się hurtowną składnicą. Śladem poprzednich lat wydaliśmy własnym nakładem różnego rodzaju zeszyty, bruliony, druki dla szkół i kas spółdzielczych. Zwłaszcza nasz towar ze znaczką Macierzy cieszy się wśród dziatwy szkolnej wielkim popytem.

Dzięki zapobiegliwości i wszechstronnemu ujęciu interesu księgarni, obrót podniósł się znowu o kilkanaście tysięcy w stosunku do poprzedniego roku. Do zadowolnienia mamy przede wszystkim pełnemu i należytemu zrozumieniu naszego społeczeństwa a zwłaszcza pp. Dyrektorom i kierownikom szkół, nauczycielom, kupcom i osobom prywatnym, którzy stale darzą naszą placówkę pełnym zaufaniem i poparciem. Jeśli i nadal społeczeństwo polskie na Śląsku życzliwie będzie się odnosiło do naszej jedynej placówki i będzie kierowało się słusznym powiedzeniem „Swoj do swego“, to zapewniamy, że placówka ta Macierzy Szkolnej będzie mogła spełnić należycie swe posłannictwo — a tego wszyscy chyba życzyć jej powinniśmy!

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa Parkowego za rok 1937.

W skład Zarządu Towarzystwa Parkowego wchodził: burmistrz Jerzy Teper, jako przewodniczący, jego zastępca kier. Andrzej Kuczek, sekretarz — Jan Lasota, skarbnik — naucz. Paweł Trombik, gospodarz — Franciszek Bubik, członkowie: Inż. Jan Heczko, Inż. Franciszek Kwaśnicki, kier. Leon Szmeja, kier. Józef Manderla, Paweł Lipa, Józef Branny, Rudolf Siemiennik i Paweł Macura. Zarząd odbył w roku sprawozdawczym 9 posiedzeń przy przeciętnej liczbie obecnych członków 98%.

Rok sprawozdawczy jest dla parku, można powiedzieć, okresem historycznym. Dla samego Towarzystwa Parkowego był on ro-

**Z robotami budowlanymi w tym roku skończone.
Blacharz zaczyna dach pokryć z blachą pocynkowaną.**

kiem wyteżonej pracy. W tym roku przystąpiono do budowy obszernej i pięknej restauracji parkowej.

Jak wiadomo Macierz Szkolna rozporządzała budynkiem zwanym „Adamusówką”. Budynek ten miał być adaptowany na restaurację parkową. Ponieważ jednak do tego celu się nie nadawał, Zarząd Główny na jednym ze swych posiedzeń, uchwalił budynek ten sprzedać, a za uzyskane pieniądze przystąpić do budowy odpowiedniego pawilonu restauracyjnego. Do końca roku kalendarzowego wykończono budynek w stanie surowym. Budowę restauracji powierzono znanej ze swej solidarności firmie A. Brejżek & W. Beier z Czeskiego Cieszyna, przy czym wszelkie prace rzemieślnicze postanowiło Towarzystwo Parkowe powierzyć bezpośrednio odnośnym firmom. Dozór nad budową z ramienia Towarzystwa Parkowego prowadzi Rudolf Gałuszka, technik budowlany.

ny, oraz inż. Franciszek Kwaśnicki. Koszt wybudowania restauracji oblicza się na około 250.000'— Kč.

W związku z tą budową dokupiono od p. Tomanka oraz p. Kuźnika sąsiednie parcele rolne.

Sprawy finansowe Towarzystwa Parkowego przedstawiają się następująco:

Gotówka z roku ubiegłego	Kč 5.402'65
Dochody w roku sprawozdawczym	Kč 16.626'50
Wydatki	Kč 21.941'15
Gotówka końcowa	Kč 88'—

Uzbrojenie i betonowanie stropów żelbetonowych nad piwnicą

W sumach tych nie są naturalnie objęte ani wydatki, ani dochody przeznaczone na budowę restauracji parkowej, które pokrywa Zarząd Główny Macierzy Szkolnej bezpośrednio.

Z imprez urządzonych w Parku wymienić trzeba: „Wianki“, z których dochód przeznaczony był na cele Towarzystwa Parkowego, Festyn szkolny szkoły wydz. i ludowej z Czeskiego Cieszyzna, Festyn szkolny szkoły ludowej w Świbicy, Festyn Krajowy Macierzy Szkolnej, Festyn Ochotniczej Straży Pożarnej w Świbicy, „Dożynki“ Towarzystwa rolniczego, Festyn Spółdzielczy, oraz Festyn Związku Śląskich Katolików w Cz. Cieszynie.

Księgarnia

Macierzy Szkolnej w Czeskim Cieszynie
„Dom Macierzy“ ul. Strzelca J. Čapka 7.

poleca :

Bogato zaopatrzoną księgarnię we wszelkie przybory i książki szkolne oraz materiały piśmienne dla biur i Towarzystw. — Wielki wybór sztuk dla teatrów amatorskich. Niezmiernie bogaty dział książek dla dzieci, młodzieży i starszych. Stale na składzie ostatnie nowości wydawnicze z działu belestrycznego i naukowego.

Księgarnia

MACIERZY SZKOLNEJ

jest najlepszym źródłem zakupów wszelkich książek i przyborów szkolnych oraz książek dla bibliotek.

Wszelkie zlecenia z zakresu księgarstwa załatwia szybko, tanio i starannie
